

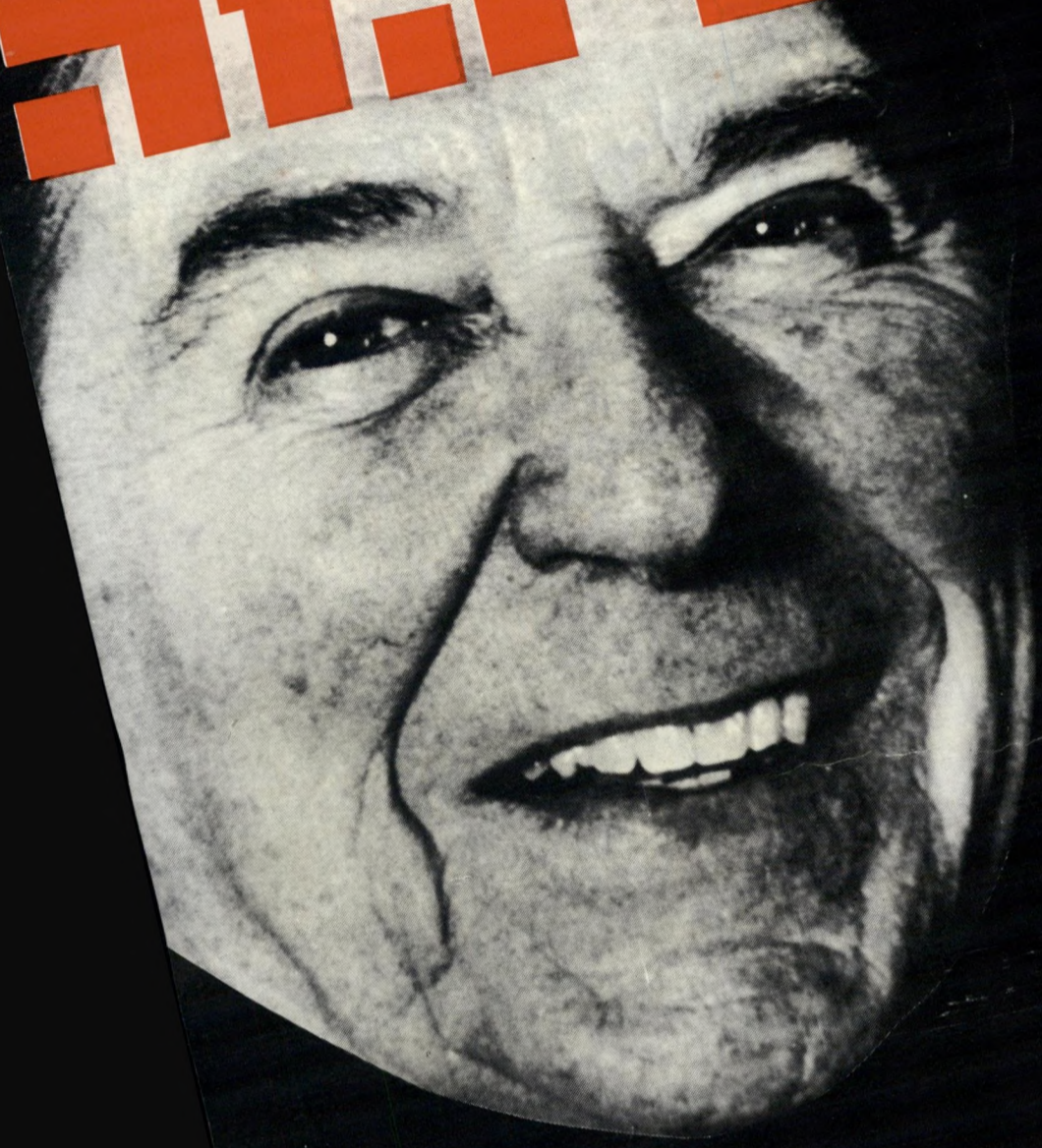
1.5.1985

2487

שקלים (כולל מע"מ)

1250

השופים הזה

הנשיא דגן מכבד
את זכר הס"ס:
ממשלת ישראל מגלגמת

מדוע
ישראל
שותקת?

עלית מציגה: מבצע השנה לאוהבי זיפ,
מוסיקה וסרטים.

זהו זיפ - זהו בידור!

למשוגעים על סרטים
4 סרטי וידאו
לצפייה חינם!

לאוהבי המוסיקה,
קסטות ותקליטים
מעל 40% הנחה!

לבחירתך:

לבחירתך:

בחר לך 4 קסטות
לצפייה חינם כבייתך
מתוך המבחר העצום
של „אימפריה של
קולנוע“, לעולם אל
תאמר לא „ג'יימס בונד,
„עד כלות הנשימה“,
„הדוור מצלצל פעמיים“,
„קן הקוקיה ועוד. (קסטות
VHS ו-BETA).
כל מה שנומך לך לעשות הוא
להפקיד שיק ביטחון על סך
100,000 ש' שיוחזר לך עם
החזרת הקסטות.

אתה יכול לבחור תקליט אחד
או כמה תקליטים מתוך רשימה
של עשרות תקליטים:
דייר סטריטס, סטיבי וונדר, ליונל
ריצ'י, עפרה חזה, הגבעטרון ועוד.
בחר לך תקליט אחד
מששת התקליטים
המשגעים שהכינה
עלית בשבילך או את
כולם בהנחה פנטסטית.
1. פינקויו, הדבורה
מאיה וקטקטים -
„שירים וסיפורים“.

כיצד זוכים?

מביאים 5 שקיות זיפ ריקות או כפית
זיפ מתוך קופסת זיפ עלית לאחת
מנקודות „אימפריה של קולנוע“
(ברשימה למטה), בוחרים תקליט או
4 סרטים וזה הכל!
שים לב: מספר התקליטים שאפשר
לרכוש אינו מוגבל וכל פעם
שמביאים 5 שקיות זיפ או כפית,
אפשר לרכוש תקליט נוסף, או לקבל
סרטי וידאו לצפייה חינם.
המבצע עד סוף מאי.
כפוף לתקנון המבצע

2. „חאפלה ישראלית“
- להיטים ישראלים מזרח תיכוניים.
3. „מקסימום 4“ להיטים עבריים.
4. „מקסימום 5“ - להיטים
בינלאומיים.
5. „דמדומי ערב“ הנעימות היפות
ביותר.
6. „מסיבת ריקודים במתח גבוה“
HI-NRG

מחיר מבצע 3,290 ש'
במקום 5,600 ש'

עלית
עלית

זיפ טמיר כהן (עקבסון)

ספריות, „אימפריה של קולנוע“ ברחבי הארץ: תל-אביב: בית סאניו, פרישמן 50; כל-בו שלום, אחד העם 9; הרצליה: סוקולוב 32; הוד השרון: הבנים 12; אילת: הוכמן, מרכז מסחרי; רחובות: בנימין 4; לוד: עקיבא 9; ירושלים: בית סאניו, לונץ 10; ערד: מרכז מסחרי 7; נתבות: מרכז מסחרי; קרית מלאכי: רש"י 12; באר-שבע: החלוץ 114; חיפה: מפרץ, ההסתדרות 17; ארלוורוב 9; קרית-ים: שד' ירושלים 31; סירת הכרמל: פוטו דוד, מרכז מסחרי; עכו: וייצמן 14; נהריה: הרצל 65; כרמיאל: מרכז מסחרי, שוק.

ספריות, „אימפריה של קולנוע“ בשקם. תל-אביב, אבן גבירול 124; גבעתיים, רח' מודיעין 182; פתח-תקה, רח' אורלוב 92; נתניה, רח' אחד העם 16; חדרה, רח' הרברט סמואל 91; יפן, שד' ירושלים 8; קרית שמונה, שד' תל-חי: בית שאן, שאול המלך 58; קרית מוצקין, שד' בן-גוריון 84; עפולה, רח' ירושלים 4; חיפה, רח' י.ל. פרץ 32; טבריה, רח' הופין מרכז מסחרי חדש; צפת, רח' העליה ב' 4; ראש-לצ'י: ירושלים, רח' יפן 234; אשקלון, המרכז הנפתי; קרית-גת, רח' הרימון 49; באר-שבע, רח' בן-צבי; דימונה, שד' גולדה מאיר; מצפה רמון, מרכז מסחרי.

ספריות, „אימפריה של קולנוע“ בקריאופ. תל-אביב: אבן גבירול 24; לה גרדיה 78; פנקס 46-50; גיבורי ישראל 53; אחימאיר 35; ברודצקי 43; אופנהיימר 13; תלמוד בבלי 15; גבעתיים: וייצמן 20; כורזין 1; רמת-גן: רמה, ביאליק 97; בת-ים: שד' העצמאות 65; נתניה: לב נתניה, הרב קוק; רמלה: שד' הרצל 45; אופקים: רח' הרצל; קיראון: לוי אשכול 56; חדרה: לב השומרון; באר-שבע: לב הנגב; כפר-סבא: וייצמן 78; אשדוד: נוה אשדוד; ראשון-לציון: ברניצקי 15.

הגנרל הנאצי, אשר פקד על דיכוי המרד בגיטו ורשה (העולם הזה 24.4) בא על עונשו.

להשלמת התמונה על מה שהיה בוורשה, מן הראוי להזכיר כי יורגן שטרופ, האיש שפקד על דיכוי המרד, נתפש, מייד לאחר המלחמה, עליידי בנות-הברית בגרמניה והוסגר לפולין, בה נדון למוות, לא רק על חלקו בדיכוי המרד בגיטו כי אם גם על רצח אוז'הים פולניים בעיר פוזנאן. ולפני שהוצא להורג, בשנת 1951, ניתנה לצוות היסטוריונים, אנשי המכון היהודי, ר' בנייהם הר"ר יוסף קרמיש, האפשרות לחקור אותו. חנוך שטרנבומו, ירושלים.

תחת השוכפא?

כיצד לתרגם את המונח סוב'יודיצה ללשון העברית?

בסיקור מיישפטו של יגאל לביב (העולם הזה 10.4) ניסיתם לתרגם את המושג טוב יודיצה במילים "תחת השופט", וזהו ספק בדיחה. ספק תרגום מילולי, שעליו אמרו חז"ל: המתרגם פסוק כצורתו, הרי זה כראי.

המבקשים תחליף עברי לביטוי מישפטי לאי טיני זה ראוי שייתנו את רעתם למילון האנגלי עברי למונחי-מישפט של מאיר שלי. ההצעות לסוב יודיצה שם הן: עומד בדין, נתון במישפט. ראובן סיוון, ירושלים.

וכסילולוגיה

זה שמידות דגלי-ישראל (11:8) הן יוצאות-דופן (העולם הזה 24.4) אולי מעיד על משהו.

הרשו לי לתרום את תרומתי הווכסילולוגית לנושא דגלי-הלאום, שעליו כתבתם בגליון ערב יום-העצמאות. קודם כל, אם כי נכון שהיה 3:2 בין גובה דגלי-הלאום לרוחבו הוא יחס מאור שכיח בדיגלי-האומות, הרי גם היחס 2:1 הוא שכיח לא פחות. לדוגמה: כזה הוא היחס ברגלי קנדה, קובה, אירלנד, ניגריה וירדן, להזכיר רק כמה. ואשר ליחס היוצא-דופן — 11:8 — של דגלי ישראל, ייתכן שזה מעיד על משהו. גם לרגל הפסים והכוכבים האמריקאי יחס מידות יוצא-דופן — 19:10. אפרים זילברמן, תל-אביב.

וכסילולוגיה היא, כמובן, תורת הדגלים והניסים.

מישאלה קטנה

מטרת כותרת בעיתון היא לעורר מחשבה. אצל הקורא גוט עוררה כותרת מסויימת (העולם הזה 17.4) מישאלה דווקא.

לכתבה על הלווייתו של שרגא נצר נתתם את הכותרת המתבקשת: המפאיניק האחרון. יש לי מישאלה קטנה: מתי כבר אוכה לראות כותרת הליכודניק האחרון? צבי גוט, תל-אביב.

מה זה 500 דולר

כדי שנשמע את פעמי ההיסטוריה, בענף הספורט לפחות, מן הראוי לגייס את הכסף הדרוש להרשמתה של מישלחת הסקווש לאלופות העולם שתייער במצריים (העולם הזה 17.4).

אילו היינו מדינה נורמאלית, אני בטוח שלא היו גותנים לצ'אנס כזה לחלוף, כאשר כל מה שדרוש כדי להזיז את עניין מישלחת הסקווש למצריים זה 500 דולר.

באירלנד או בלוקסמבורג, שמיספר תושביהן בוודאי אינו עולה על אלה של מדינת ישראל, היתה, למחרת הפירסום בעיתון, המערכת מוצפת תרומות כספיות למטרה זאת. ואילו אצלנו, כבר עברו שבועיים ואין פוצה פה ומצפצף.

מה זה פה, סידוש? אין עשרה צדיקים המוכנים לתרום 50 דולר כל אחד?

אברהם ברג'יורא, הרצליה.

ההברל הקטן

כל הכבוד לענת סרגוסטי על מיבעע דבור שלה (העולם הזה 17.4). רק חבל שמעיה חומרמרו בעת ההפלה בים.

כתבת השער הקרמי:

שתיקת העבדים

בפרשת בית-הקברות של אנשי הסי. שבו מתעקש לבקר רוניד רגן, נשמעו הרבה קולות מחאה - מלבד קולה של ישראל. הממשלה נוהגת כעבד נרצע. אין היא מעזה לומר מאוסה. כן ירגו הארון.

כתבת השער האחורי:

מסמר בלב

לפני ארבע שנים נפצעה אפרת גינגולד מיריית אקדח מסמרים ונפטרה. האיש שהורשע ברצח, אהובה רפי פרי, חיבר בכלא חוברת שלמה כדי להו כיח את צידקתו. לדבריו, המסמר שהרג נעוץ עדיין בליבו.

כמעט הביתה...

ענת סרגוסטי עזרה לצה"ל להתקפל מסכיבות אגם קרעון. "שלוש ולא להתראות", קראי החיילים (בתמונה). לא עוד ג'בל-ברוך ולא עוד ג'בל-זבירי! אבל הנסיגה היתה קצרה מדי.

זוטא פוליטי

השופט הדתי יעקב בזק כתב דעת-מיעוט מפתיעה במישפט-הזוטא של נאשמי המחתרת. לפני שנתיים, בי מישפטם של בני מועד, נקט עמדה הפוכה. האם גם אצל שופטים משפיעה הסימ' פטיה הפוליטית על שיקול-הדעת המיקצועי?

שואה של אחרים

מיליון בני-אדם נרצחו בכפרים, עוד חצי מיליון מתו במיצעדי-המוות. הארמנים בישראל עדיין זוכרים. אחרי 70 שנה, את רצח-העם הראשון שאירע במאה ה-20. מי שלא נולד כבן לאם ארמנית, אינו מתרגש.

נח"לאים אחרי 20 שנה

אבי קורן מספר בראיון חושפני על להקת-הנח"ל ושחקניה, שהיו לכור כבים - שלום חנוך, טוביה צפיר, ואשתו, שולה חן - על דני ליטאי, על היחסים בלהקה ועל השירים שנהג לזמזם עם יעקב לוינסון.

המדורים הקבועים:

- מיכתבים - סעודת-שלוש בושינגטון ומסע ימי במאה ה-19
קורא יקר - אחריות העיתונאי
תשקיף - מדוע רגו שמגר
במדינה - היה ציתון-ילדים
הברון - צ'אלי: סימל-שורש
יזמן אישי - לא קאבינט - מצטלגת.
לא פמיניזם - נשנות
גם זה רגם זה - סיפרי-ילדים
והמזל הפרטי
לילות ישראל - בהרצליה על הדשא ובכסית על השירים
מה הם אומרים - מילת-הברזל
הדרוזית

צה"ל חדש

אחרי מלחמת ששת הימים אפשר היה להשתכר ולהירדם. אחרי יום-הכיפורים אפשר היה לטייה. אחרי לבנון, קובע אורי אבנרי בהנדון, זקוק צה"ל לבדיק בית יסודי, שיהפוך אותו לצבא יעיל, גמיש וזול. כשהדרג המדיני תוסס ראש קטן - מוזמלת האחריות לשינוי על הכתמים של הקצינים.

אמור לי מיהו חברך

אנשי של אריאל שרון אינם בוחלים בגוויות, אפילו הן גוויות חבריהם למפלגה. הם מאיימים להסליל את ידיהם במעשי-שיחיות ולרצף בהם את דרכו של מנהיגם אל השילטון המחולט. כרציון ציטרין מגלה עובדות מדי-הימית על דיספית מ-מצודת זאב לרשויות, גם ל-מישטרה ולמסדה-הכנסה.

אהבה אסורה

הבימאי ניסים דיין העז לגעת בתחום אסור: אהבת קצין צה"ל ומורה מרמאלה. במהלך ההסרטה נקלע לברד אבנים של צעירים ערביים וסכל מהתנכלות שילטונות הצבא.

גרופי-לנד

להקת הצמרת הבריי טית דייר סטרייטס לא הספיקה לנחות בישראל, וכבר נחתה עליה מיתקפה של נערות ישראליות ר' הקיפה אותה מכל עבר. הגרופיס הודנבו אחריהם לכל מקום, ושרית ישי מדווחת על מה שהלך.

רחל המרחלת מדווחת:

75 השמלות המפוצצות של הנסיכה די-אנה, ששימשו סלע המחלוקת בין האי-טלקים והאנגלים * טליה ססן (בתמונה) מצאה אבא שיעקבו-תיו אבדו לפני 33 שנה * חיים נשוי לאיילה, אבל חי עם שושנה, לשלושתם שם מישפחה אחד - שיף - ושלושתם נאבי-קים על רשת המלונות * איך מפנק מרדכי (מיגל) שלום) מאיר את בנה של המזכירה שלו, אורה בהרב.

המדורים הקבועים:

- תשבצות - מהתקשרות של בר-בקר עם עוף נולד
עוף קטן (5 אותיות)
החיי - הקסם של האגורות
הדרוסקים - מתי לא לקנות מיגרש
מיכתבים לרחתי - חתיכה, אבל לא שחצנית
שידור - המקהלה לכבודו של ציץ
אנשים - מדוע אין אנטנה על ביתו של רפיס חלבי
כסורט - אצל ארואסטי בחצר
תמזורים - מות איש-המסתורין
רחל המרחלת - המזכירה והמונית
קבלנוע - מה יראו בפסטיבאל קאן

ריקוד פרי השיזף
נטע שיזף היא רק בת 19, חיילת-חיב"ה השומרת בשוקים. אבל היא מבטיחה שתהיה רק דנית מהוללת, ושעוד ישמעו עליה הרבה.

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

לוי להקמת מישפחה ברוכת ילדים. אחר התקדים של ג'קי, בוודאי לא יתקשה סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון למצוא תעסוקה במנגנון הממשלתי גם ל-11 צאצאיו האחרים.

משה בהן, חיפה

● הקורא כהן קצת מגזים וקצת מקדים בתחזיתו. ראשית, בתו הבכירה של דויד לוי, אסתר בת ה-24, היא אשה נשואה, הגרה בטבריה; שימרון בן ה-21 ואורי בן ה-19 עדיין משרתים בצנחנים, ושמונה האחרים באמת צעירים מדי. אפילו לשרות הממשלתי: עדנה בת ה-17, התאומים אשכול וזיוה בני 16; אילנית בת 13; אורלי בת 11; משה בן 9; סימה בת 6; וטלי בת 4.

בדיחות הרכבת

אחרי שעורך העולם הזה הביא בדיחות מיריוואן הארמנית והקורא מיקר הביא בדיחות מהרכבת הרוי-סית בימי הצאר (העולם הזה 10.4 ואילך). מבקש גם הקורא איזידור להביא בדיחות-רכבת.

אחרי שהעולם הזה הביא את מיכתבו של הקורא מיקר על החזון מיקוצקי שלא היה אלא סותרהתבואות ברוצקי, שלא הרוויח, כי אם הפסיד וכו' והותרת לכל הסיפור היתה עלילת

באמת הברהמנית הסרגוסטי שלכם. לא רק שהכתבה שלה, סתם יום של יום, מרתקת, אלא שבאמת צריך דם לעלות על דבור כזאת, ומה עוד כאשר היא בשליחות מיבצעית. אבל, מאידך, כנראה שבכל זאת יש הבדל קטן בין כתיבם גברים לכתבות-גברות.

כאשר הווארד ראסל, הכתב האירי המפורסם של טיימס הלונדוני נלווה לשיירת התיגבורת הבריטית למלחמת קרים, בשנת 1855, הוא הגיש למערכת, לאחר מעשה, את חשבון ההוצאות הבאי:

שש לירות סטרלינג עבור מגפיי-מלה; חמש לירות סטרלינג עבור קותליחזיר; חמש לירות עבור תרנגול-הודו מעושן; 15 שילינג עבור פחית בשר משומר וחמישה שילינג עבור צינצנת ריבה. כנראה שמעיו של ראסל, בעת השיט הארוך דרך התעלה, האוקיינוס האטלנטי, הים התיכון והים השחור, לא חומרמרו כלל.

איזי גמבה, חיפה

סעודת שלום בווינגטון

קוראי העולם הזה ברחבי-עולם ממשכיכם לדווח על הקורות אותם, בבקשם לשתף את הקוראים ב' חוויות בהן הם מתנסים.

אני מבקש לספר לקוראים על פעילות אירגון היהודים לשלום ישראל-פלסטין

קורא יקר,

העיתונאות היא מיקצוע אידיאלי, אמר לי, באירוניה, עיתונאי בכיר, שדיברתי עימו על מילחמת-הלבנון. העיתונאות מעניקה לבעליה השפעה בלי אחריות. כעיה זו מטרידה אותי לעיתים קרובות. האם צריכים לתבוע מעיתונאים לשאת באחריות לתר צאות דיבריהם? אי?

מירה והגנרלים

הנה, למשל, בעיית ארגונייה. כימים אלה מתנהל שם מישפט חסרת-קרים, שבו מואשמים הרוזנים הצבאיים. ששלטו כמדינה במשך שנים רבות. המישטר הרמקרט

עיתונאית אברך (עם השגריר לואיס) בלילה ובערפל

החדש. שאינו קיצוני ימני או שמאלי. נענה לדרישת הציבור לערוך מישפט זה. במישפט יופיעו כאלפיים עדים. כבר עתה התגלו מעשי-זוועה ללא-ספור — רצח של אלפים בעינויים, העלמת הקורבנות לפי השיטה הנאצית של "לילה וערפל". תועבות מכל הסוגים. וזה מעלה בויכוחנו את שמה של העיתונאית

מירה אברך. בימי השיא של מישטרה-הטרור הארגוני הומינו השילטונות שם את מירה אברך לביקור. היא נענתה, שהתה, ביקרה בתי-הכאל. וכתבה בדיעות אחרונות סידרה של תיאורים נלהבים על שליטי-ארגונייה, שהתגלו לה כאנשים נחמדים, האמאניים, ליברליים. הסתבר לה כי השמועות על מעשי-רצח ועינויים אינם אלא שקרים ודוניים של הפושעים, המבקשים לקעקע את המישטר הנהדר.

מירה אברך ידועה כרכילאית, מלחכת-הפינכה של גדולי המדינה. קשה לראות בה מעצבת של דעת-הקהל. אך מאמריה התפרסמו, השפיעו על מי שהשפיעו, ונתנו בידי חלק מן הציבור לגיטימציה לתמיכת ממשלתנו בפאשיזם הצבאי הארגוני.

עכשיו, כשהאמת גלויה לעיני כל — מה דינה של עיתונאית זו?

זראי ורביהטבחים

אך חמור לעיד-שיעור דינו של עורד זראי, הכתב לעניינים ערכיים" של הארץ.

רחל ורויד לוי* הבכירה בטבריה. הצעירה בת ארבע

היהודי רבינוביץ, אני מבקש לספר לקוראים את המעשה האמיתי עם רבינוביץ ברכבת.

קודם כל, זה לא היה ברכבת רוסיית בתקופת הצאר, כי אם ברכבת פולנית בין שתי מיל-חמות-העולם, ושם הורמנו להם כתא אחר אציל פולני מצוחצח והיהודי רבינוביץ, שהחזיק בידיו את תינוקו הצרחני.

הפולני סבל וסבל, עד שקרה מה שקורה עם תינוקות, וכאשר הריח הלא-נעים התפשט בחלל התא, ויתר הפולני על גישתו התרבותית וצווח על רבינוביץ: לפתוח את החלון!

רבינוביץ הסתיר לו באריות, כי אם הוא יפתח את החלון, יחלה התינוק בדלקת-ריאות.

הרכבת עברה עוד כמה קילומטרים והפולני פשוט עמד להתפוצץ. לבסוף הוא שוב חרג משתיקתו וצווח: אם לא תפתח את החלון, אני אפתח אותו ואני אזרוק את התינוק המסריח הזה החוצה, ואחרי-כך אני אזרוק גם אותך!

אז פרץ רבינוביץ בצחוק משחרר והודיע לפולני: אתה חושב שאתה יכול להפחיד אותי? מה כבר עוד יכול לקרות ליי? שילשום ברחח בתי עם כנאי-צילום פולני כמוך, אתמול עזבה אותי אשתי ועכשיו מילא התינוק את חיתוליו!

יוסף איזידור, בני-ברק

עוברים כפרישמן

העולם הזה מבקש להעמיד דברים על דיוקם: כאשר המצלמה תפשה בשבוע שעבר (לילות ישראל, העולם הזה 24.4) את ירון וביאטריס, הם רק עברו ברחוב פרישמן בתל-אביב. הם לא באו לפתיחת המיספרה החדשה.

* ביניהם: הרמטכ"ל משה לוי.

במחוז ושינגטון הכירה, שאליו הצטרפתי לאחרונה.

זה אירגון שנוסד כמעט במיקרה, מייד אחרי הפלישה ללבנון. קבוצה של יהודים הפגינה מול שגרירות ישראל נגד הפלישה. הם התורדעו אלה לאלה, ועד מהרה גילו שלא רק ההתנגדות לפלישה מאחרת אותם אלא גם תמימות-דעים בקשר לפיתרון הסיכסוך הישראלי-פלסטיני בכללותו: שתי מדינות לשני העמים.

כך יצרנו פה קשרים בין יהודים לפלסטינים, קשרים שבעת-יד יוכלו אולי לתרום ליצירת תשתית יחסי-השלום בין שני העמים ושתי המדינות. לאחרונה גם נפגש אחד מאיתנו עם שריהוויץ המצרי, בעת ביקורו כאן, כדי להביע את תמיכתנו בתוכניתו של חוסני מובארכ.

בכל שנה, זה שלוש שנים, אנחנו גם עורכים סעודת-יידידות יהודית-פלסטינית שנתיית. השנה, למשל, פגשתי אני, בוגר צה"ל (מילחמת יום הכיפורים ומילחמת-ההתשה שלאחריה, ברמת-הגולן) בסעודה ואת את עוים, ניצול טכח צברה ושאת-ילא.

אומנם גילינו עד מהרה שעוד רחוקה הדרך להסכמה בינינו, אבל, לפחות, החלפנו מתכונים לתבשילים לסעודה הבאה.

עמיחי ארגמן, אולני, מאריכלנד. ארצות-הברית

הלוויים באים, הלוויים באים

האם אחרי שסגן ראש-הממשלה, דויד לוי, מינה את בנו, ג'קי, לעוזרו הפוליטי (מדור השקיף, העולם הזה 24.4) אנחנו צפויים לניפוח המנגנון הממשלתי ב-11 בני דויד לוי הנותרים?

עכשיו אני מבין את המניעים של רחל ורויד

הליכוד לא יפרוש

בצמרת יחרות מתגבשת הידיעה שאין לפרוש בשום מחיר מממשלת-האחדות, גם אם משמעות הדבר תהיה תמיכה מן השפה ולחוץ ביוזמות ראשיה מממשלה בעניין טאבה והשיחות עם ירדן. ברעיון זה תומך הציר שמיר-ארנס, הרוצה להביא לביצוע הרוטציה בכל מחיר.

מישרות פנויות בקרוב

מי שמחפש עבודה, יכול להתעניין במישרות הבאות, העשויות להתפנות עד סוף השנה: יו"ר מועצת המנהלים של "בנק לאומי", במקומו של ארנסט יפת, שיפרוש מייד אחרי סיום עבודתו ועדת-החקירה; מנכ"ל "סולל בונה", במקום שרגא רוטמן, שיפרוש אחרי הבחירות להסתדרות; מנכ"ל "בור מזון", במקום בנימין גובלי, שיפרוש ויהיה ליו"ר פעיל של דירקטוריון "חברת הי השמל"; יו"ר דירקטוריון של "מיספנות ישראל", במקומו של הסרוססור יוסף רום, השווה בשבתון בארצות-הברית; מנכ"ל חברת "שיכון עובדים", במקומו של רפי אדרי, שפרש לפני הבחירות לכנסת. בגלל כסליהתפקידים; יו"ר דירקטוריון "מנועי בית-שמש", במקום אלקנה כספי, שיש תחרר מתפקידו, עקב כישלונו בחברת המיפעל; סמנכ"ל "בלל", במקום חזי שלח, שלא יוכל להתקדם עוד; מנכ"ל "בלל תעשיות", במקום עמוס מרחיים, שיחסי עם מנכ"ל "בלל", אהרון דוברת, עלו על שירותו. כמו כן צפוי סבבי-מינויים חדש ב"חברת העובדים" ובוועדה המרכזת של ההסתדרות, אחרי הבחירות בחודש מאי.

חרות נגד האיחוד

במחנהו של דויד לוי יש תהודר שני לגבי הדרישה לאיחוד הליכוד מייד. הערכת-יצב העלתה אפשרות לקואליציה מסוכנת במרכז החדש, שתביא את אריאל שרון ואנשיו למעמד מרכזי בו לוי היה שותף בכיר במשאיומתן לאיחוד. התנגדותו עשויה למנוע את המשך המהלכים.

הנציגות הלבנונית תישאר

פייר יאזבק, נציג "הבחנות הלבנוניים" (הסלאנגות) בירושלים, יחזור בקרוב מביירות לארץ. באחרונה דווח שהנציגות תיסגר, אך עליפי הסומנים אין זה כך.

המעריך שבר האיגודים

האיגודים המיקצועיים, ובראשם המהנדסים, המורים והמח"ר, נסוגו בדג האחרון מכוונתם להתמודד בבחירות להסתדרות, בגלל איומי המערך. אנשי העבודה ומפ"ם הזהירו אותם, כי בשום מיקרה הם לא יקבלו מקום בוועדה המרכזת, כי

הם לא יזכו בגיבוי מוסדות ההסתדרות במאבקים המיקצועיים שלהם, וכי חברי שתי המיפלגות בתוך איגודים אלה יפעלו להרחת ההנהגה המורדת. התוצאה היא, כי על הזכות לייצג את העניינים המיקצועיים של העובדים בארץ מתמודדות אך ורק רשימות מיפלגתיות.

חב"ד משתלטים על הרמב"ם

שליחיו של הרבי מלובאוויץ עוררו מהומה בקרב הקהילה היהודית במארוקו, כשערכו הילולה בביתו של הרמב"ם. כמה מרבני הקהילה טוענים כי הם מזלזלים במורשתם, כשהם מנסים להשפיע על חסידיהם להתלבש בבגדים מזרח-איררי פיים וללמוד יידיש. במויחד מעוררת בעם יומרתם להציג את רבם, מנתח-מנדל שניאורסון, כממיי שיכו של הרמב"ם, ואף רמזים כי הוא אינו, בעצם, אלא "בשיח ברדיו".

מדוע רגז שמגר

הורעתו המפתיעה של נשיא בית-הדין העליון, מאיר שמגר, כי בית-הדין שפט לא ידון בעירעורים פליליים של המדינה, בגלל חנינות שהעניק שר-המישפט, לא הפתיעה את נאי בית-הדין העליון והעובדים בו. נראה ששמגר הביע את זעמו וזעם חבריו גם על פרשה אחרת, שהתרחשה באחרונה: נשיא המדינה מחק את הרשעת-רבסלילים של שמואל קישלם, מי שהיה יו"ר ועד עובדי "התעשיה האווירית", שהורשע בקבלת מעורר מיסונה, אז בעליו של מיפעל הבשר "וימסי". עירעורו של קישלם, כיום עסקן בעייתית לוד מטעם מיפלגת-העבודה, נדחה בעליון. טיהורו העכשווי של איש-הציבור הדהים את שופטי-העליון.

תיכנון העליון לאדריכל מחו"ל

"קרן דהרוטשילד", המממנת את הקמת הבניין החדש של בית-הדין העליון בירושלים, עשויה, בעצה אחת עם שופטי בית-הדין, למסור את עבודת התיכנון לאדריכל זר, ולא לישראלי. הרקע הוא חשדות למעשים הגובלים בשחיתות בתחרות האדריכלים לתיכנון היכל-התרבות כבאר-שבע. הגורמים שיזמו את התחרות היו אמורים לחזור באדריכל שיתכנן את בניין בית-הדין, אך הקרן אינה מעוניינת שבפירוויקט ידבק רבב כלשהו.

מילחמת הבירה:

פרס נגד שרון

מאבקהענקים בתעשיית הבירה הפך למילחמה בין שימעון פרס ואריאל שרון. באחרונה קיבלה מישפחת בורגשטיין מיפעלי טמפו בירה הכטחה למימון ממישרד-התעשייה והמיסחה, לשם הקמת מיפעל-בירה בירוחם. לא מכבר אספה המישפחה כסף מהציבור, באמצעות הבורסה, לשם הקמת מיפעל לייצור בירה טובורג בחולון. בניית המיפעל מתנהלת בעצלתיים. ההתקבות של בורגשטיין לשרון באה אחרי שבמיסגרת צווי-איסור-הייבוא נאסר על ייבוא בירה מחו"ל. בטמפו ראו בכך מחווה חריג של פרס לאנשי מיפעל הבירה. שאחד מהם, שמואל פרנקל, עמד בראש אל"ף - אזרחים למען פרס. עתה הפך המאבק בין שני המיפעלים למילחמה של ממש. כל צד מגייס כל גורם אפשרי כדי לנטרל את יריבו.

מס הנסיעות - כישלון

בצמרת-האוצר יש תחושה שחוק מס-הנסיעות המחדש הוא כישלון, משום שהוא מלא בחורים, המאפשרים למיגורים שלמים להתחמק מתשלום המס. האוצר נמנע מלהביא לדיון בכנסת הצעות לתיקון החוק, בגלל שיקול-ידיקה.

שמאי חיפה על הזיפן

בצמרת הוועד-הפועל העלו פרשה, כדי להפריך את יומרתו של נציג-הליכוד, יעקב שמאי, להילחם בשחיתות. לפני כמה שנים נתפס מזכיר מועצת פרעלי גיבעת-עדה, כשהוא מזויף כרטיסים למופעים של ההסתדרות ומזכיר אותם ברבים. החשד היה, שאת התמורה הוא שילשל לכיסו. בוועד-הפועל לא ידעו איך לנהוג בזייפן. שמאי, אף הוא מגיבעת-עדה, התייצב לימין המזכיר, איש מיפלגת העבודה, וביקש עליו רחמים.

הקשר הלובי של האמר

ארמאנד האמר, השליט הכלי-כול של חברת הנפט הענקית, "אוקסידנטל", שהשיג זיכיון לחפשי-נפט בישראל, הוא עדיין בעל אינטרסים בלוב. רישמית, הוא נטש את כל עסקיו בלוב, כלחצה של ממשלת ארצות-הברית, כשיאה של המתיחות בין רגן וקדאפי, ב-1981.

קרמלין טורס

עסקנים קומוניסטיים בכירים ישבו השבוע פעם נוספת על המיוודות, במיקרה שיועקו למוסקוה, להלוויה ממלכתית חשובה. הגיעה אליהם שמועה שאמרה, כי חלה הידרדרות במצב בריאותו של ניקולאי טיכונוב, ראשיה-ממשלה בן ה-79.

אדיב - רכז קיבוץ

שמואל אביו של האסיר הביטחוני אודי אדיב, נבחר לרכז-משק בקיבוץ, גדי-שמואל. בעבר סבלו ההורים מיחס של חברי המשק, בגלל מעשי הבן.

פעיל חרות נחמד כאנס

סמנכ"ל מרכז-הבניה, איתן סולמי, שהוא חבר הנהלת תנועת-החרות, חטף מהלומות מידי אנשי מארב מישרתי, אחרי שנחשד כי הוא האנס המטיל חיתתו על העיר. סולמי יצא בשעת-לילה מאוחרת מדי-רה בצומת הרחובות ז'בוטינסקי ויהושע קיזין בתל-אביב, בתום דיון ארוך, אל תוך הלילה, בעניינים מיפלגתיים. אנשי היחידה המרכזית, לובשי-האזרחית, המחפשים אחרי האנס, ביקשו ממנו להזדהות. נוצרה אי-הבנה וסולמי ספג מכות יבשות, עד שהובררה טעותם של השוטרים. ניסיונה של מישרת תל-אביב ללכוד את האנס ואת רוצחי ומטרידי הקשישים בעיר הטיל מצור על העיר הגדולה. שוטרים רבים, כמדומים ושלם במדים, מצוי סים את הרחובות, ולא אחת נוצרות תקי ריות בלתי-נעימות עם אזרחים.

עדיפויות טלפוניות

מבקשים, הממתינים יותר משבע שנים לחיבור לרשת-הטלפונים, סווגו במקום ה-20 בסולם העדיפויות של "בזק", שבו 58 דרגות. קודמים להם חברי-ממשלה, ח"כים, מישרדים ממשלתיים ומוסדות ציבוריים חשובים. חולה-רטן, למשל, נמצא במקום ה-31, עורך-דין במקום ה-77 וחבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות במקום ה-50.

מיסתורי כספת 214

האפוטרופוס הכללי העביר לדיון את ניהול תכולתה של כספת 214 בסניף בליל באשדוד, שבעליה, אשר זהותם אינה ידועה, נמשוה.

מדוע שותקת ישראל?

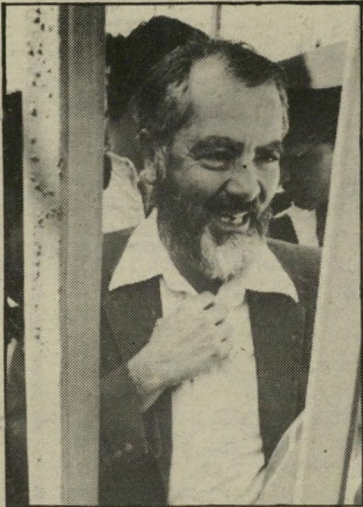
במדינה

העם

מחלת חרשה?

היחס החם לאנטיסטרות מוצרחה להוליד מחתרת חדשה. עכשיו היא פועלת

מחלת הטרור היהודית, היושבת עתה באולם בית המישפט, אינה אלא קצה של קרחון. זה היה ברור מומן. אך השבוע הוכח הדבר בעליל. אחרי רצח נהג'מונית יהודי ליד ירושלים (העולם הזה 24.4), נרצח השבוע נהג'מונית ערבי בקירבת מקום. בעוד שקיימת איזוהרה גמורה לגבי הרצח הראשון — רוב החוקרים מאמינים כי היה זה נסיון שוד נתעב, ללא מניע פוליטי — הרי אין כל ספק לגבי מניע הרצח השני: נקמה לאר מנית, בנוסח הקרקלוקסקלאן. גם שיטת הפעולה לא הותירה ספק לגבי טיב המבצעים. הנהג הערבי נשכר בירושלים ונלקח למעלה-ארד מים. בדרך המתנה קבוצה של לובשי מדים ליד מחסום, ורצחה את הערבי.

מסית כהנא

רוח הקרקלוקסקלאן

המסקנה החר'שמעית: פועלת עתה מחתרת-טרור יהודית, שיש לה אמצעים, אירגון ואידיאולוגיה. אזהרה פעילה וסבילה. השבוע היה קשה לדעת אם מחתרת זו היא חלק מאותה המחתרת שכמה מחבריה עומדים עתה למישפט, או שזוהי מחתרת חדשה. ברור כי קרקעיה צמיחה הרעיונית והאנושית זהה: ציבור המתנחלים בש"טחים הכבושים והאידיאולוגיה של גוש-אמונים ומאיר כהנא. ברור גם כי הטיפול בחבריה-מח' תרת, העומדים עתה למישפט, מעורר את צמיחתן של מחתרות נוספות. פסקי-דין שכבר ניתנו הופכים פשעים חמורים — כגון נסיון-לרצח, תכנון הריסתם של מיקרופים וחבלה גופנית קשה — לעבירות קלות, בתנאי שבוצעו על-ידי יהודים נגר ערבים.

רצח הנהג עלול להיות רק סימן לבאות — שורה חדשה של מעשי טרור בידי מחתרת מאורגנת, הגנתית מאהדתה הפעילה של אוכלוסיה גדולה בהתנחלויות ובירושל, ומן היחס הסובלני של מוסדות המדינה והחוק.

חוק

שביתת הנשיא

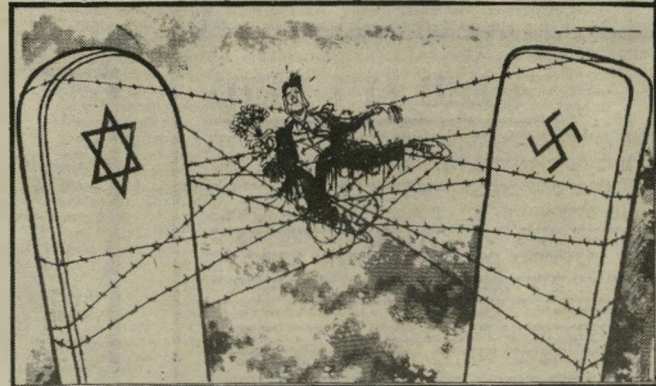
אין לזה תקדים. אך גם לפרשה שגרמה לכך אין תקדים: שריהמישפטם בידה את בית-המישפט העליון החלטתו של נשיא בית-דימישפט (המשך בעמוד 10) העולם הזה 2487

היו מאז חברי הס"ם החמושי, נשאו את אותם סינקסייה-ש"רות כמו חיילי הס"ם החמושי וקיבלו אימונים במחנות הס"ם החמושי.

הס"ם החמושי שלח יח"י דות לדיכוי מרד גמ' ורשה, ולסני כן נשלחו חייליו בתיג' בורת ל. איינזאץ-גרופין (קבו' צות המשימה), שביצעו את הרצח ההמוני של יהודי מיזרח אירופה, לפני הקמת תא"י הגאזים.

שמות היחידות והדרגות של

הסופר-השואן אלי ויזל, שהשמיע את הדברים, באומץ-לב מוסרי רב, באונוני הנשיא עצמו בשעת טקס לכבודו. לא יצלה גם הנסיון להסריד בין הס"ם הרגיל והס"ם החמושי (ואפ'אס"אס), כאילו מסרידה תהום בין שני גופים אלה. הדבר ששוט אינו תואם את העובדות ההיסטוריות. הס"ם החמושי נולד בשנות ה'30, כיחידה חמושה בתוך הס"ם להבטחת שלומו של הפיחר, ואחר-כך כחיל כללי להבטחת שלומו של המישטר. הוא היה חיקוי לגרודים הצבאיים של

רג'ן, בקאריקטורה אמריקאית לא ממשלה, לא כנסת

הס"ם החמושי היו זהים עם השמות והדרגות של שאר חלקי אירגון-הטרור, והם הרשומים על הקברים בבית הקברות של ביטבורג, כפי שמעידים התצלומים שפורסמו השבוע. דרגות אלה היו שונות מדרגות הצבא.

"לקחת ולתח מוות"

אומנם, הס"ם החמושי לא ריחם גם על אנשיו. סיסמתו היתה "לקחת מוות ולתח מוות" (כלומר: להיות נכונים למות ולהרוג). הוא נהג לתקוף בכל מחיר, מבלי להתחשב במספר החללים בשורותיו.

היחס הרו-ערכי של גרמנים רבים כלפי הס"ם החמושי, נובע מכך שבכל החויות היו אגרות הס"ם הקרבי יחידות-העילית של הצבא, ועלו ככושר הקרבי ובכונות-ההקרבה על כל שאר האגרות. הסיבה: רבים מן המפקדים באו מן ההיטלרי-יונגן וממסודות-החינוך של הס"ם, שבהם חונכו לקנאות נאצית חסרת-מעצורים. מכאן שגם השינאה ליהודים ולשאר "ת-אדם" היתה כדמם.

בגלל הריבוי של חיילים זרים בשורות הס"ם החמושי, היו בו גם גילויים של התמרדות נגד היחס הנוקשה של הכיבוש הגרמני לעמים אחרים (אך לא ליהודים, כמובן). כמה מן הגנרלים של הס"ם החמושי הגיעו בסופו של דבר להתמרדות בהיטלר על רקע צבאי, אך אין הדבר משנה במאומה את ההיסטוריה השחורה של אירגון-הטרור בעל המדים השחורים. (הס"ם החמושי לא לבש מדים שחורים, אלא את המדים האפורים הרגילים של הוורמאכט.)

הס"ם החמושי היה חלק בלי-תינסרד מאירגון שושע, האחד-ראי לשעשים הנוראים ביותר של המאה ה-20, ובראשם שו"ר את היהודים. הנשיא רג'ן עומד לבבד את זיכרו בבית-הקברות של ביטבורג.

מדינת-ישראל — כמדינה שיש לה ממשלה ופרלמנט ודרכי-תגובה ממלכתיות — שותקת או מגמגמת.

אורי אבנרי

מעולם לא התגלה מצבה העלוב של ישראל כלפי ארצות-הברית בצורה כה בוטה כמו בפרשה זו.

גוררה עלובה

לא מכבר נדרשה ישראל להעמיד על ארמתה משרים של ממשלת ארצות-הברית, המיועדים לניהול לוחמה פוליטית נגד ברית המועצות. אחרי כמה גימגומים נבוכים, הודיעה הממשלה על הסכמתה. אחר-כך, הומונה" ישראל להצטרף למחקר של "מילחמת-הכוכבים" של הנשיא רג'ן. אף שהיה ברור לכל כי הומונה זו באה כדי לשתק את האופוזיציה היהודית-ליברלית כאמריקה לפ-רייקט זה, נחפו קורבניו ישראלי להודיע על הסכמתם.

ממשלת-ישראל הכחישה בתוקף את הטענות כאילו מעשים אלה מעידים על כך שישאל הפכה לגרורה אמריקאית, בתחסות חסרת-עצמאות כמו הונגריה ובלגריה כצד השני. הוסבר כי החלטות אלה אינן סותרות אינטרסים ישראליים. התלות הכל-כלית הגוברת של ישראל בכספי-הסיוע האמריקאיים לא תגרום, לדברי השרים, לכך שישאל תפעל נגד האינטרסים הלאומיים שלה.

אך פרשת ביטבורג שופכת אור חדש וחד על המצב האי-מיתני. בעניין יהודי מובהק, שהוא בכפשים של רוב-הדובים של אזרחי-ישראל, מתנהגת ישראל בעבר נרצע. אין המ"שלה מועזה להרים את קולה, פן ירגז הארזון.

גרוע מזה: כליהתיקשורת הממ'כתיים והפרטיים, שהציפו את המדינה אך זה-עתה כסיפורים על השואה, התאפקו בצורה מורה-מלהגיד לציבור

לפני שבועיים בלבד קיימה ישראל את יום השואה והגבורה. ועל אורחי-ישראל ירד מבול של מילים לזכר ששת המיליונים, שנשכחו על-ידי הנאצים, מראשם רבי-הטבחיים של היחידה הזכורה לדיראון-עולם בראשי-התיבות של שמה: ס"ס.

עכשיו עומרת המדינה במיכתן שלא היה כרוגמתו.

קול אחד חסר!

על הפרק עומד ביקורו המתוכנן של נשיא ארצות-הברית, רונלד רג'ן, שבוע-קברות גרמני בעיירה ביי-טבורג, שבו קבורים גם 47 חללי הס"ס. בעולם כולו התעוררה תנועת מחאה ספונטאנית. יהודי ארצות-הברית קמו כאיש אחד נגד החלטת הנשיא. אירגוני החיילים המשחררים הצטרפו למחאה. כליהתיקשורת הת-ייצבו כמעט פה-אחד נגד הנשיא. הכי-ריהוקונגרס מיהרו להצטרף לתנועה. הנשיא, והחוג הקרוב ביותר של יועציו, נותרו כמעט לזרם.

התנועה פשטה ברחבי העולם. לא רק כליהת-העמולה הסובייטיים יצאו נגדה, כצפוי, אלא גם דעת-הקהל הנאורה בעולם המערבי. ראשי ברי-טניה וצרפת התייצבו בגלוי או כמעט-בגלוי נגד בעל-בריתם, הנשיא האמרי-קאי. טובי הנוער הגרמני התייצבו גם

ס"ם החמושי בחזית הרוסית קנאים ללא מעצורים

הם נגד המעשה, אף שהמיפלגות הגר'מניות נהגו כזהירות חשודה.

בכל המקהלה העולמית ה-זאת חסר קול אחד: קולה של ממשלת-ישראל.

שום קול ישראלי לא הצדיק, כמובן, את הנשיא האמריקאי, כמה שרים ועסקנים השמיעו מילמולים של הסתייגות. לשיא הערינות הגיע ארם שאינו ידוע רווקא בעדינותו. שרה-החוק יצחק שמיר הודיע כי רג'ן "קיבל עצה רעה".

ממשלת-ישראל לא התכנסה כדי לקבל החלטה רישמית של גינוי, כפי שהיתה חייבת לעי-שות. הכנסת לא התכנסה למי-שבסגרה מיוחד, כדי לתמוך ביהודי ארצות-הברית ולקבל החלטה-מחאה רישמית ומוח'צת. שום גוף ממלכתי לא אמר דבר ברור ומפורש.

הישאלי את האמת על טיב המעשה של רג'ן, ועל מהותו של הס"ם החמושי אשר רג'ן מתכוון לכבד את מתיו. כושעי מילחמה! אין אדם זקוק ליועצים כדי להבין את המישמעות הסימלית של ביקור בבית-הקברות, שבו קבורים חיילי הס"ם. יתכן שנודע לו באיחור כי בנתי-קברות מסויים זה קבורים גם חללי הס"ם — אך נרגע שזה נודע לו, היה חייב להודיע ספונטאנית, כדבר מוכר מאליו, שזלע יופיע שם. לא היתה דרושה גם ההטפה של

הנסיגה מלבנון מסיימת עידן. עכשיו הזמן לטיהור יסודי

צה"ל חדש

ארישות. הפעם יש לנהל אותו בפה מלא — כי בנסשו של צה"ל הרבר.

אחד ממסכייהעשן שיש לפורם. כדי להגיע אל האמת, הוא הסיפור הישן על אשמת הדרג המדיני. הוא בלם, הוא עצר, הוא היטעה, הוא הפריע, וכיוצא באלה.

דמותו העבה של אריאל שרון, שהיה תמיד שנוא בצה"ל, משמשת ככלאי-ברק נוח. על שרון רובצת ממילא אשמה כה כבדה למילחמה זו, עד כי נוח להעמים עליו את הכל.

יש להבהיר נקודה זו. באופן אידיאלי, הצבא כפוף לדרג המדיני, אך הצבא (קרי: הרמטכ"ל) חייב להגיש לדרג המדיני את חוות-דעתו המיקצועית השקולה. כטרם החלטה. אין זו רק זכות — זוהי חובה.

נוהל זה התנוון לחלוטין. שורה ארוכה של רמטכ"לים קארייריסטים למרו להגיש לראשי-הממשלה ולשרי-הביטחון חוות-דעת "מיקצועיות" התפורות מראש בהתאם לתפישותיהם ולמזימותיהם של הבוסים. זה התחיל במילחמת-ההתשה (אם לא הרבה לפני כן) והגיע עד להמלצה השערורייתית על "הנסיגה בשלבים".

קצין הגזנו במודע את שיקול-דעתו המיקצועי המוסמך כדי למצוא חן בעיני בוס סוליטי או צבאי, עושה מלאכתו רמיויה. הוא מועל באמון העם. אין מקומו בצבא הגון.

הפחזנות המוסרית, המאפיינת קצינים רבים (בעולם כולו), בוודאי אינה נאה לבני-אדם המפקדים על חיילים, האמורים לגלות גבורה גופנית עילאית תחת אש.

יום, לקראת סיום מילחמת-הלבנון (לפחות להלכה), יש שוב הזדמנות נדירה לטפל בשרשי הבעיות של צה"ל. מתחילה תקופה חדשה, שרון איננו. גם משה ארנס, שרי-הלביא שהתחזה כשרי-ביטחון, איננו. יש ממשלה חדשה, וזה הזמן לברק-ביט יסודי ביותר — ברק המיבנה, הדוקטרינה, סררי-הכוחות והפיקוד.

איני רואה כל סימן לכך. מייד אחרי יום-הכיפורים הוחלף הרמטכ"ל, בעיקבות הרוח של ועדת-אגרנט. זה יצר הזדמנות, שהוחמצה. כיום מכה רמטכ"ל שרק מחצית (ואולי פחות) מתקופת-הכהונה שלו חלפה. ראש-הממשלה ושרי-הביטחון אינם מנהיגים המסוגלים, כמו רודי כך גוריון בשעתו, להדיח קצינים.

רוב השותפים לתיכנון ולביצוע הצבאי של מילחמת-הלבנון עדיין תופסים עמדות-מפתח בצה"ל, והם אמורים למלא תפקיד גם בתקופה שלאחר-המילחמה.

שרי-הביטחון בוודאי אינו האיש שיחולל מהפיכה. הרמטכ"ל הצעיר, שעמד בראש המטכ"ל המצטיין של ששת-הימים, הוא עתה פוליטיקאי ותיק, שעיקר מעייניו נתונים למאבקים פוליטיים יומיומיים מרים.

המצב כולו מתבטא בתקציב-הביטחון, שהוא ראי נאמן למתרחש.

תקציב-הביטחון המנופח הוא גורם מרכזי להרס הכלכלי והחברתי של המדינה. הוא גם אסון לצה"ל. הוא משקף את השאיפה למאסות, לעוד נשק, עוד ציוד, עוד עוצבות. אין לו שום קשר למציאות המדינית-צבאית במרחב, שאין בה כמעט אובייב צבאי פוטנציאלי יעיל (ולכן צריכים להציא אותו).

עדיין מנחים אותו הצרכים של אימפריה עברית, שתחום-ההשפעה שלה משתרע (כפי שגילה אריאל שרון בשעתו) מפאקיסטן ועד מרכז-אפריקה — ולא הצרכים של מדינה קטנה, החייבת להגן על עצמה מול פני אויבים פוטנציאליים ממשיים, אין שום מוגמה לעובר מצבא-גולית לצבא-דודי, מצבא מוגושם וכביר לצבא קטן יותר, רזי ויעיל.

ניין יבוא מרפא?

קל להגיד מניין לא יבוא. הוא לא יבוא מן הממשלה. שני הגושים הגדולים אחראיים למצב הקיים. רפול, הרמטכ"ל של חרות, לא היה שונה ממוטה, הרמטכ"ל של המערך, ראש-הממשלה ושרי-הביטחון עסוקים בדברים אחרים, ואף אחד מהם אינו רוצה, לעשות גלים" — בענייני צה"ל הם תפסו ראש קטן.

הכנסת אינה קיימת בוירה זו. הפיקוח הפרלמנטרי על צה"ל היה תמיד פיקציה. ועדת-החקוץ-הביטחון היא מכשיר בידי עסקנים להשגת פירסומת-חינם באמצעות הדלפות. כגוף מפקח ומיקצועי היא בריחה.

העיתונות מלאה בכתבים וכפרשנים, שהקאריירה שלהם תלויה בחסרי המטכ"ל. הפרשנים הרציניים מעטים — נערי יספרם — מעדיפים, ברובם, לדבר כשפת-רמזים.

התרופה תבוא — אם תבוא — משילוב של שני גורמים. ההתמוטטות הכלכלית תכריח בעתיד את המדינה לקצץ באופן דראסטי את תקציב-הביטחון, וכך ייכפה על צה"ל ברק-ביט רציני. וכמצב כזה תינתן הזדמנות לאנשים הטובים בצה"ל — והם רבים — להפעיל גם במיסגרת הנוקשה של הצבא את הלחץ של דיעה מוסמכת.

אנחנו זקוקים לצה"ל חדש — מבחינה רעיונית ולוגיסטית, אנושית ומוסרית, מיקצועית ומוסרית. כל היסודות האלה קשורים זה בזה.

תוצאות נראו במילחמתו של מוטה גור: מילחמת הליטאני של 1978.

מילחמה בלי מחשבה. בלי תימרון. בלי אפתעה. מאסה אדירה נעה קדימה, כמו מכשענק, ודרסה כל דבר בדרך. כוח-האש הלך לפני צה"ל, והרס כל קן אפשרי של התנגדות. האוכלוסיה האזרחית הוכתה בלי אכזבה — ומוטה גור גם הפך שיטה זו, לראשונה בתולדות צה"ל, לדוקטרינה רשמית.

מי שהיו עיניים בראשו צריך היה לראות כי מילחמת-הליטאני מבשרת רעות לגבי העתיד.

צה"ל שעל הליטאני לא היה עוד הצבא שעורר פעם את התפעלות העולם. הוא דמה יותר לצבא האמריקאי המוכה בווייטנאם.

אבל כמעט איש לא שם לב לכך, מפני שמילחמת-הליטאני לא

תותח בנסיגה מלבנון: צבא גולית או דויד?

נתפסה כלל כמילחמה. דובר על "מיכצע". הוא הסתיים במהרה. צה"ל נסוג, וכך נמנע הצורך בפוטנטי-מוטס נוקב. אם נתגלו פגמים באסטרטגיה של המיכצע, הם יוחסו — כדרכם בקודש של צה"ל וכל הצבאות בעולם — לדרג המדיני. הוא הגביל, הוא בלם, הוא מנע...

אחרי מוטה גור עבר צה"ל לידי צבאי שלא התבגר, המסיך הניצח.

אי-אפשר היה לדרוש מרפאל איתן לפתוח בתהליך של מחשבה-חדש, באיתור הבעיות המהותיות של צה"ל והרכיבים לריפוי, כשם שאי-אפשר לדרוש מפרה להטיל ביצים.

אילו הובאה לרפול מחשבה צבאית על טס של כסף, לא היה יודע זה.

וכך הגיע צה"ל אל מילחמת-הלבנון — מילחמה שתילמד בכל האקדמיות הצבאיות בעולם כדוגמה נדירה של מילחמה שבה כל המהלכים — האסטרטגיים, הטקטיים והלוגיסטיים — היו לקויים ללא תקנה.

אין טעם לחזור כאן על הבזונות של מילחמה זו. צה"ל התקדם בה במהירות שנפלה מוז של המונגולים לפני 800 שנים. קומץ של לוחמרי-אשף בצידוד עצר את צה"ל במשך קרוב לשבוע בניזורה המערבית. הסורים ארבו לצה"ל והיכו אותו בגיזורה המזרחית, הם הקדימו את צה"ל בגיזורה המרכזית.

בשום מקום לא הגיע צה"ל ליעדיו בזמן — וברוב המקומות לא הגיע ליעדיו כלל.

בחזית צרה, בעלת דרכים מעטות, רוכז כוח אדיר, שסתם את כל הצירים לעצמו. מחוץ לדרגים הנמוכים ביותר, של החיילים בשרה, לא התגלה בשום מקום שמץ של תושיה, של מחשבה מקורית. מאסה אדירה התגלגלה קדימה, כשהיא משתעלת ונחנקת.

(כל זה אינו חל על חיל-האוויר, שהוא חריג בצה"ל). אחרי מילחמת-הלבנון קשה לטשטש את הפגמים. אחרי יומי-הכיפורים היה ניתן להחניק את הוויכוח. אחרי מילחמת-הליטאני אפשר היה להטביעו ב-

צה"ל דרוש. זוהי נקודת-המוצא של כל דיון עליו. בעולמנו, אין קיום למדינה שאינה מסוגלת להגן על עצמה. הולשה מזמינה טורפים מכל עבר. זה עתה ראינו מה קרה ללבנון.

צה"ל יהיה דרוש בימיי-שלום כבימיי-מלחמה. גם אם נגיע אי-פעם לשלום, יהיה צה"ל דרוש כדי להגן עליו — לפחות עד אשר יכה השלום שורשים עמוקים בלב העמים.

יש לזכור אמת יסודית זו, גם כאשר תופעות של שחצנות, אכזריות וקהות-חושים דבקו בצה"ל. כאשר גוף לוקה במחלה, יש להילחם במחלה — לא בגוף.

צה"ל חולה. אנחנו מצויים לאתר את המחלה.

מחלה התגלתה בכל חומרתה ביום-הכיפורים, 1973. עד אז חיתה המדינה כאשליה שצה"ל הוא עדיין הצבא של 1967 — הצבא הקטן, רבי-התושיה, בעל המנהיגות הטובה, שהגן על מדינת-ישראל מתוך גבולותיה הצרים ויכול לשלושה צבאות תוך שעות מעטות.

הניצחון הקל והמבריע הזה היה בעוברינו. זה קורה כמעט תמיד בהיסטוריה: הרבה יותר צבאות נהרסו בגלל ניצחונותיהם מכפי שנהרסו בגלל מפלותיהם. המפלה מדרבנת לשיקום, הניצחון משכר ומרדים.

אחרי הניצחון באו אלבומי-הניצחון. באו ספרי-ההבל ומאמרי-ההבל של שכירי-העט וזרוי-ההעט, הפיומנאים-להשכיר והכתבלים למיניהם. שיתרון-הניצחון אכל כל חלקה טובה.

צה"ל גילה את "העומק האסטרטגי", שפטר אותו ממשבה ומעירנות. האידיאולוגיה של קו ברלב לבשה עור של בטון וגידים של ברזל.

בחסותו של שרי-ביטחון חסרי-אחריות, שעינו היתה נשואה לקאריירה האישית שלו, ושהזדווח לחלוטין את צה"ל, הפך צה"ל לצבא שמן, עצלן, מנופח ומרוצה-המעצמו.

הזילוול באוייב הפוטנציאלי היה תהומי. כל מיכצע צבאי בעתיד נראה כתנועת הסכין החותכת כחמאה. קצינים בכירים סברו בכל הרצינות שאפשר להגיע תוך כמה שעות לבגדאד.

בשטחים הכבושים לבש צה"ל צורה חדשה — צבא-כיבוש של עס-אדונים, המתייחס אל "המקומיים" כאל תת-אדם.

התעוררות הנוראה באה ביום-הכיפורים. כאשר ראו המוני ישראל על מירקע הטלוויזיה את המוני השבויים הישראליים, כשיריהם על ראשיהם, נהרס המיתוס של צה"ל הבלתי-מנופח.

האסון לא נגרם רק על-ידי המחל המפורסם. המחל לא היה אלא סימפטום אחד של המחלה, שרובה בצמרת המדינית והצבאית (או המדינית-צבאית, כי בישראל אין קו ברור בין שני חלקים אלה של הצמרת).

הסגולות התרומיות של הלוחם הישראלי והמפקד הישראלי עמדו להם גם במילחמה זו, והם הצליחו להפוך את הקערה על פיה. אך מי שרצה, ראה את הכתובת על הקיר. משהו קרה לצה"ל.

מילחמת-הגנרלים, שהיתה כקצף על פני המים ושהעלתה הרבה ליכלוך מקרקעית הים, יכלה להסיה את הרעת מן העיקר. אך מיטב אנשי-המחשבה, במדים ובלעדיהם, ידעו כי צה"ל חולה, חולה מאוד. רבים הבינו שדרוש שינוי עמוק, ורבים היו מוכנים לו.

זאת היתה הזדמנות גדולה, שאינה מזדמנת לצבא אלא לעיתים רחוקות. ניתן היה לשנות את הכל מן היסוד. אפשר היה, להתחיל מחדש" (במידה שניתן להתחיל מחדש בגוף ישן, שמרני מטיבעו, כמו צבא).

חת השינוי בא מוטה גור. מוטה גור הוא אדם חריף, בטוח מאוד בעצמו. אבל הוא רחוק מאוד מלהיות הוגה-דיעות צבאי (או אחר). ועיניו כבר היו נשואות לעבר קאריירה פוליטית.

גור לא בא לגרד את הפצעים, להחריף את הוויכוח, להשיג הכרעות מכאיבות, לבצע ניתוחים מכאיבים.

ההיסוף, הוא רצה להרגיע. להחניק את הוויכוח. ליצור הארמוניה. להתקבל על-ידי כל כמי שהחזיר לצה"ל את השלווה הנפשית והביטחון העצמי.

למוטה גור היתה תרופה לכל מכאובי צה"ל: מאסות של ציוד, מאסות של נשק, מאסות של בני-אדם.

זוהי התרופה הקלאסית של חסרי-המחשבה. תחת לרפא את הפצע, הנוחה עליו תחבושת עבה פי שניים, פי ארבעה, פי עשרה. היתה זאת מעין "אמריקניזציה" של צה"ל — החלפת המחשבה בבחיאות, התושיה במאסות של שרון, איזמלי-המנתח החד בפטיש גרזל.

דגל מתנופי החוצה

ריק, כאן היו המיקלחות, ושם המיטבח. דרוש היה הרבה דימיון כדי לתאר את כל המיבנים על פני הריקנות. עכשיו הכל היה נקי, ללא זכר לכלום.

קריאה זריזה, שנשלחה לחלל האוויר הקר, הביאה בעיקבותיה כוס קפה מהביל. לא סתם קפה שחור סטנדרטי, אלא נסיקה עם חלב-שמנת. משהו ששותים רק בבתי-קפה אכסקלוסיביים ברחוב דינגווף בתל-אביב.

בחוף ירד גשם שוטף. הצטופפנו בתוך זלדה מאובקת והתחממנו בקפה רותח. שם, בתוך הזלדה העמוסה, קיי

צילמה וכתבה ענת סרגוסטי

בלתי הסבר ממצה על מהותה של היחידה שאליה הצטרפתי. יחידה שנשד ארה בשטח. כדי לתת חיפוי ארטיילרי לחיילים שעל גבלי-ברוך, עד שישלתי מו הם את נסיגתם משם.

● לא דיברו על

הנסיגה

ה רבה מזה לעשות לא היה. החיילים, כעצם, חיכו לפקודה לסגת. אז מה בכל זאת עושים, כשאין מה לעשות? מבשלים ואוכלים. היה שקט מסביב. במיוחד אחרי

ב בוקר, בשכולם כבר ישבו על כלי-הרכב הכבדים, כשקנייהתו תחים היו מכוונים דרומה, לכיוון היציאה, מנועי הנגמ"שים פעלו וחיכו לפקודה לזוז, העיף ישראל מבט אחורה, אל השטח החשוף, ואמר: "בכל זאת יש סנטימנטים למקום, אבל נתגבר עליהם. בשביל זה שמנו מיש"קפיים, שלא יראו את הדמעות!"

כשבאתי בצהריים, ביום שלפני כן, ליחידת-התותחנים שליד אגם-קרעון, עסקו החיילים בבישול. איכשהו בצה"ל תמיד עסוקים בבישול, גם אם זו לא בדיוק שעת-האוכל. השמיים היו אפורים, והיה קר בחוף. שלושה חיילים נאבקו קשות עם שרשרת הנגמ"ש שלהם, מנסים, לשווא, להכניס חוליה חדשה תחת ישנה שניזוקה. סביבם עמדו כמה נותני-יעצות נלהבים.

כמה מטרים משם ישב אולשה על סלע קריר. סביבו היו פזורים קרטונים של מנות-קרב, חמישיות ועשיריות. הוא קילף תפוחי-אדמה ושמר על האש, שלא תכבה.

מן העבר השני של סוללת-העפר, אחרי השביל, היה מאהל החיילים. כמה אוהלי-חאקי קטנים, מסודרים בשורה ישרה, מחוזקים ביתרות. גם שם, ליד האוהלים, עסקו החיילים בבישול, כמוזבן. בכל כמה מטרים דלקה מדורה קטנה, ועליה פינג'ן או סיד מפוייה.

היחידה ישבה בתוך ואדי רחבי ירדים. מסביב לאוהלים היה מיטטח ענק. עד לפני כמה ימים היה כאן בסיס שלם, הסביר לי ישראל, סגן המפקד. כאן, למשל, היו מישרדי-הגרנד. אמר והצביע על שטח-אדמה

הלכו קדימה, כשאצבעותיהם לופותות בדריכות את ההדק, ואחריהם נטע נגמ"ש. החיילים בדקו בקפ"נות ובזהירות כל עצם ווידאו שאינו מיטען-צד.

פתיחת ציד בבוקר, שעות ספורות לפני הפינוי. פתחו חיילי יחידת התותחנים את הציר בפעם האחרונה. שלושה חיילים

החיילים מתחת לסככה ענקית. אחרי שפירקו וארזו את האוהלים, בהם ישנו מאז פונו המיבנים. החיילים ישנו בשק־שינה כשהנשק האישי צמוד אליהם.

חלומות פז חייל מיחידת התותחנים. ל־בוש בסרבל חס הנקרא חרמונית, שוכב על גבי המיזרן. בלילה האחרון ישנו

ישאר מאחור. החיילים אספו את כל הציוד מן השטח, ומה שלא נלקח נשרף במדורות של הלילה.

אחרון ליציאה החיילים עולים על כלי־הרכב לקראת פקודת הפינוי. חייל אחד מזדרז להגיע אל הנגמ"ש. כדי שלא

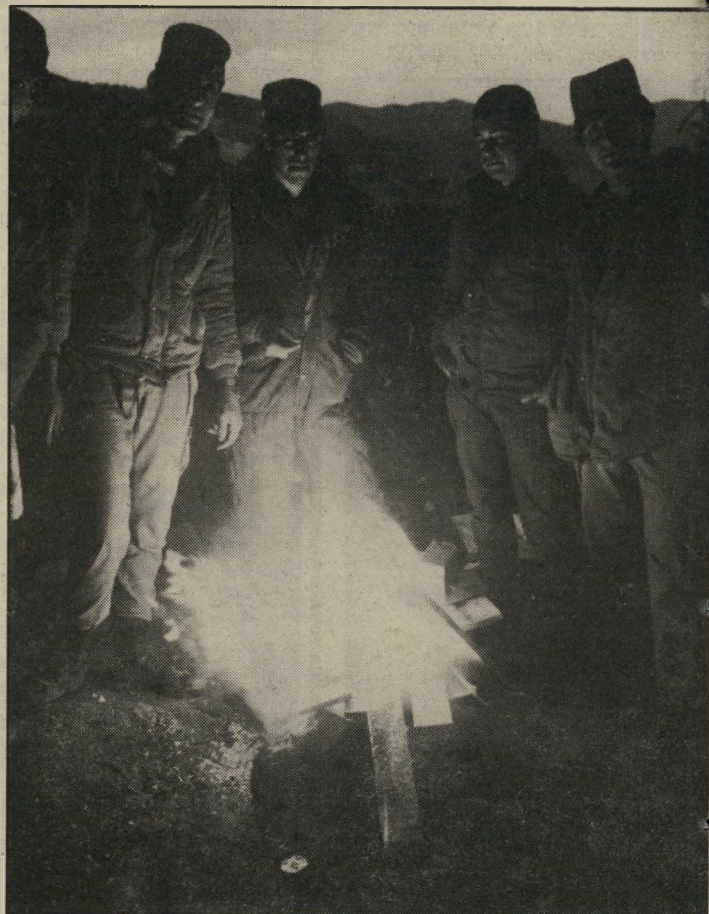
שלט, שעליו כתוב בערבית: "צבא דרום לבנון". ליד השלט יש מחסום של צד"ל, שחייליו צפו בשניות צה"ל הנסוגות דרומה.

גבול חדש הצומת שליד חצביה, זהו הגבול הצפוני החדש בניזרה המיזרחית, עם סיום שלב בית. התותח עובר על פני

„שמונו מישקפיים כדי שלא ידאו את הדמעות“, אמר תותחן וצחק: „בשנה הבאה בסודאן הבנויה!“

הידראולי, והקנה הכבד מסתובב על צירו כמו בתוך שמן חלק. כשירדתי למטה הייתי מכוסה כולי בשמן־מכור נות שחור ומגעיל. גם החיילים. הם חזרו לבשל. אני קיבלתי עוד כוס קפה חם. בשמנת, כמובן. ברריו האזרחי, שזימר לו בין מכשיר־רייהקשר הצבאיים המטרטרים, סיפר קריי־החרשות על מקורות ברריו לכנון שהודיעו על נסיגת צה"ל מן הגיזרה המיזרחית. ביחידה לא דיברו החיילים על הנסיגה, אבל המילה ריחפה באוויר, וכיוונה את כל מעשיהם.

שנגמר הגשם הפרוע. החיילים ליד הנגמ"ש עדיין טיפלו בשרשרת המפ"ר רקות, כשהם מתערבים ביניהם כמה זמן זה יקח לתקן אותה. חימושניקים, שכאו לעזור בתיקון, הודיעו שהם יגמרו אותו בעשר דקות. הגשם השוטף מוסס את הבטחתם. הם סיימו אחרי שעה ועשר דקות. לא נורא. ממילא לא היה לאיש מהם משהו אחר לעשות באותו הזמן. אחרי־הצהריים באה הפקודה, שהקפיצה את כולם ממקומותיהם. פיתאום התחילו כל החיילים לרוץ לכל הכי

לילה אחרון בניזרה המיזרחית. כל המישרדים והמיבנים פונו כמה ימים קודם לכן. החיילים נותרו בשטח, כשהם נאלצים לבשל על מדורה וגם להתחמם לאורה בקור הלבנוני.

החימושניקים סיימו את תיקון שרשרת־הנגמ"ש, והוא יצא לנסיעת־בריקה. השמש התחילה לרדת, ונעשה קר עוד יותר. אבל עדיין לא קר כמו שהיה אחר־כך, בלילה, ואז הגיע אלי, המפ"ר קד. אלי נסע בכוקר לבקר את שאר היחידה, שנסוגה יום קודם למחנה גדול ליד מרג'־עיון. הוא חזר כשהג'יפ מלא בכלי־טוב, אספקה לשעות הספורות שנתרו עד הפינוי הסופי.

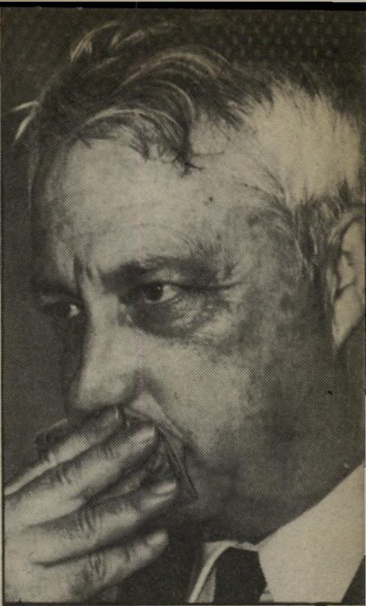
● לא להשאיר

דבר בשטח

א ספקה צה"לית לא הגיעה באותו היום ליחידות שכניזרה המיזרחית. דחו אותה למחרת היום. עוד רמז עבה לנסיגה הצפויה, שאין מדברים עליה במקורות רישמיים. אלי הוריד את חבילות־המזון מן הג'יפ, ואחר־כך הציע לי לצאת לסיור ביחידת־תותחנים אחרת. כמו שמציינים עים לחברים, הבאים להתארח בתל־אביב, לצאת לסיור בדיונגוף. העליתי על עצמי שכפ"ץ עבה, והתיישבתי בג'יפ.

נסענו במהירות אל העיר הקרובה, (המשך בעמוד 42)

וונים. תוך כדי ריצה מטורפת הם לבשו את התגורים המלאים. לקריאה: „שינוי מטרות!“ הפך העמק השקט למקום רוחש פעילות. החיילים טיפסו בוריות על הטניקים. עמדתי בצד, משתאה ונדהמת, לא בדיוק מבינה על מה ולמה המהומה הפיתאומית. לרגע חשבתי שאולי פרצה מילחמה. קריאות נשלחו בקצב חד מכל כיוון לכל כיוון. מנועי־הכלים הופעלו ברעש מחריש־אוזניים. הקנים המאיימים של התותחים הגדולים הסתובבו על צירם ושינו כיוון. ישראל, הסמך (סגן המפקד), עמד על אחת הסוללות וצפה במתרחש בעין מיקצועית, כשהוא שולח מפעם לפעם מבט זריז על השוען ובורק את מהירות הביצוע. על סוללה סמוכה עמדו שני חיילים, כשבדיהם פינקס־ניירות גדול שרפיו התנופפו ברוח הקרה, וכיוונו את הקנים אל היעד הרצוי. כפי שהתחילה המהומה בכת־אחת, כך גוועה והיתה כלא־היתה. החיילים חזרו בעייפות אל המאהל הקטן, כשהם מורידים מעליהם את הציוד הכבד ומניקים את ידיהם משמך־התותחים השחור והסמיך. הרגשתי קרבת מאור, כשעליתי על התותח הגדול והכבד. החיילים נתנו לי לכוון אותו. כל דבר שם, מסתבר,

השר שרון
כסף והלשנות

שרון משתלט על קופת חרות

הכיוון הוא כרוך: פגיעה במעמדו של לוי והרסת המחנה שלו.

התערבות מירושלים

הטיפול המישטרי במועדון היקב החל במיקרה עובדים בכירים במרכז הבניה של משרד השיכון הגישו תלונות מפורטות נגד קבלן תערוכות ופירסומים, שהודח מתפקידו. האיש, קובי לוי, נעצר לשבועיים ונחקר. הוא שוחרר אחרי שהותיר במישרדי היחידה הארצית לחקירות הונאה תיקים ומיסמכים רבים.

החוקרים גילו עניין רב בתרומות שהוא העביר למועדון היקב, עמותה שהוקמה על-ידי ח"כ חרות הג'ינג'י מיכה רייסר, וזמן קצר אחרי חזרתו ב-1981, בתור התשובה הימנית למועדון צוותא של מפ"ם.

לוי טען, כפי שפורסם בהעולם הזה, שהוא נדרש לתרום למפלגה באמצעות היקב, ושולדעו הכסף לא שימש לפעילות התרבותית של המועדון אלא למטרות אחרות.

במישרדי היחידה לחקירות הונאה מתייחסים בזהירות רבה לכל חקירה שבה קשורה אישיות ציבורית, מה גם שהחומר הראשוני היה די כללי באופיו, ועל פניו גם לא מפליל.

החוקרים התחילו לגלות עניין בדרך הפעלת היקב וצורת התקבולים שלו, והחקירה היא בשלביה הראשונים בלבד. רייסר מסר להעולם הזה,

מזה זמן רב לא עורר השר אריאל שרון כל-כך הרבה רעש בתנועתו שלו, כפי שעשה בשבועיים האחרונים. הרקע הכללי הוא בקשתם להתמנות כראש מינהל ההכנסות של חרות: כלומר, גיבור התנועה.

במצודת זאב לא עסקו בשאלה האתית של ניהול אינטרסים בין תפקיד של שר כלכלי בכיר, הבא במגע עם ראשי המשק הפרטי, לבין תפקיד של גיבור תנועה, המקבץ תרומות מאותם האנשים ממש. בחרות אין מתרגשים מווסות כאלה.

איש גם לא נתן את דעתו על השמועה, שברוך זו עלול השר לאסוף תרומות, באופן חוקי, לכיסוי ההוצאות של מישפטו הפרטי.

מתנגדי הרעיון — מלבד יו"ר המזכירות, יורם ארידור — חששו מהשתלטות השר על מנגנון התנועה והיה להם ממה לחשוש.

לא מכבר התקיימה במינון מצודת זאב שיחה קשה במיוחד.

שני עסקנים, המזוהים עם מחנהו של שרון, הסירו את הכפפות. אנחנו נחסל אותך? איימו על הקבלן רודי (רודי) אפל, מקורבו ואיש-סודו של שרהבינוויז'ה שייכון, רודי לוי. אפל,

סכומן המשוער להיום של העבירות הפינאנסיות הוא יותר מ-500 אלף דולר, לא כולל ריבית והצמדה.

עד כה התקיימו ישיבות אחרות בבית המישפט. גניש כפר בכל האשר מות. כהן, עובד שלו, הודה באישומים נגדו, ואחר-כך ביקש לחזור בו מהודו. עתה ייתכן שהוא יעיד נגד גניש. בדיון שהתקיים בחודש יולי שעבר הסביר נציגו של גניש, כי מרשו ביקש להמיר את המישפט בתשלום כופר, והנציבות עדיין לא נתנה את תשובתה הסופית בעניין.

כבר ב-1981 טענו מחוגי צוות החקירה, כי גניש מצא מסילות לליבו של מנחם בגין, וכי על-פי הוראה מירד שלים לא נדונו כל הדיכתיים הפליליים של החקירה. למעשה, התלוננו במחד לקה כי החקירה כולה טוויחה, והצטמתי צמה בחלק מיוערי המעבירות שגניש נחשד בהן.

האם יהיה השר השולט בתעשייה ובמיסחר למתרים של חרות? האם ידאג גם למימון הוצאות מישפטו? מי הדליף חומר למס'ההכנסה

מתוך מיסמכי החקירה של גניש, שהגיעו להעולם הזה, מתברר של פחות כמה נושאים, שעליהם השיב או הקבלן, ייפכו מוקד התעניינותם של אנשי שרון, במאבקם נגד לוי.

באחת החקירות סיפר גניש כי היה נהוג שלקוחותיו משלמים יותר מהס' כומים שנרשמו בחווים הרישמיים. לאן הלך אותו כסף? על-פי גניש, הועבר הכסף הנתור לשני מקורות: לקבוצת ביתר תל-אביב, שהוא עמד כראשה והיה גיבור שלה, ולמפלגות. איזה מיפלגות? זאת הוא סירב לגלות.

להלן קטע מהחקירה, העוסק בעניין זה:

שאלה: לאיזה מיפלגות תרמת? תשובה: מסרב לענות.

שאלה: מסרב לענות. שאלה: קבלת קבלות מהמיפלגות שתרמת להן? תשובה: לא ידוע.

שאלה: לאיזה איש מהמיפלגות נתת את הכסף? תשובה: פעם אחת ראיתי אותו והוא נעלם לי.

שאלה: אמרת שאתה רוצה לדבר עם יעקב (יעקב) מרדור. האם נתת לו את הכסף? תשובה: מסרב לענות.

שאלה: מה סיכמת עם מרדור והאם קבלת ממנו קבלות? תשובה: לא סיכמתי כלום ולא קיבלתי קבלות.

עד כאן תשובותיו של גניש.

במצודת זאב שבה עשתה כנפיים השמועה על חקירת מקורות מימון של היקב, מתככים מקורבי שרון את יריהם בהנאה. הנה נופלת הזרוע הממנת של לוי, אמר השבוע להעולם הזה אחד מחברי המרכז.

אך נראה שהוא הקדים לגרוע זרועות. למרות תשוקתם של כמה חברי-חרות להפיל את לוי ואנשיו לקשרים ולחשוף מעשים שלא ייעשו במועדון היקב, החקירה לא מצביעה על חומר חריג-מעט, היא גם אינה מקשרת ישירות בין הח"כ והחומר הנכר.

כרגע מתעניינים החוקרים יותר בשאלה מה עשו פעילי חרות שקיבלו כסף מהיקב למטרות תרבות, ועשו בו, כנראה, שימוש אחר.

אך נקשר גניש לריב המחנות? הקבלן, שנכנס בשבוע שעבר לכלא, לריציו עונש של שישה חודשי מאסר, כעוון הברחת מטבע זר, עומד עתה במועדון היקב, חמור הרבה יותר מקודמו.

המדובר בתיק פלילי על העלמות-מס שונות. כתבי-האישום מכיל רק חלק קטן מהחומר שנאגר במישרדי מס' ההכנסה בשנת 1981. יריביו בחרות מקווים לעשות שימוש גם ביתרת החומר.

גדולה-מידים, ידע בריוק על מה הם מבררים. לא לחיסול פיסים הם התכוונו, אלא לחיסול מסוג שונה לגמרי.

ייתכן שהשיחה הקשה סביב שאלת היורש בתנועת-החרות היתה נשאת בנדר עור שיחת עסקנים, אילו לא כמה אירועים שהתרחשו באחרונה: מישוה, המשאיר עקבות גדולים, החליט להסל את השר לוי, באמצעות פגיעה בכיסים ובשמש הטוב של אנשי חצרו.

אם בעבר נוהלו מילחמות-הירישה בחרות בתוך מצודת-זאב, הפעם יש שינוי, למילחמה גיוסו בעקיפין גם מחלקת-החקירה של מס'ההכנסה והיחידה לחקירות-הונאה במטה הארצי של המישפט.

לפני כמה שבועות התייצב מיי שהו במישרדי מחלקת-החקירה של מס'ההכנסה וביקש למסור חומר חדש על הקבלן שלום-אהרון גניש, שותפו לעסקים של אפל.

נאשם בתיק פלילי על עבירות מסיכה-כנסה, ביחד עם גניש, עשוי להיות ער-מדינה בתיק שהדיון בו טרם החל. ביחידתו של תניניצב יארם גונן התקבל מידע שקשור בפעילותו של ח"כ מיכה רייסר בעמותת היקב.

חומר-חקירה ישן במס'ההכנסה נגד גניש ואפל, מלפני ארבע שנים, זוכה באחרונה לעיון מחודש. מישוה, שהומרו הגיע לידיו, באיתור אומנם, אמור להעבירו לעיון מישטרי. כדי לברוק אם יש מקום לחקירה פלילית.

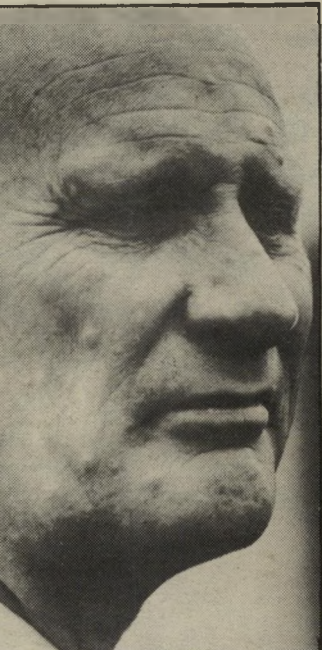
במדינה

(המשך מעמוד 6)

העליון היא חסרת-תקדים — לא רק בארץ, אלא בעולם כולו. החלטת השופט מאיר שמגר: בית-הדין המישפט העליון לא ישמע עירעורים מטעם המדינה. הסיבה (שלא הוצגה עליה): הנשיא זועם על מישטרי-מישפט.

הפרשה היתה אכן מוזרה. סוחר ערבי ממזרח-ירושלים, בעל ייחוס מישפחתי, נדון על עבירות-מס. אחרי שנגזרו עליו שלושה חודשי-מאסר, עירערה פרקליטות המדינה, השייכת למישטרי-המישפט, על קולת העונש. בית-הדין המישפט העליון קיבל את העירעור והגדיל את העונש לשישה חודשים. כמה שבועות לאחר מכן הומתק העונש, על-פי יוזמתו של שר-המישפט.

המסקנה הסבירה: מישטרי-המישפט פטים ביזה את בית-הדין המישפט העליון (וגם את עצמו). בגורמו להתמתק העונש, אחרי שהוא עצמו תבע מבית-הדין המישפט להגדיל את העונש. חותמת גומי. השר משה ניסים

נשיא שמגר
זעם

מיהר להתנצל. היתה כאן אי-הבנה, טען באמצעות כלי-התיקשורת. הסוחר הערבי חולה מאוד, ועל כן היה צורך למנוע ממנו מאסר.

זה נשמע יפה — אך אין בטענה זו כל ממש. המחלה המיוחסת לאיש — מחלת-לב קשה — לא באה פיתאום. אין ספק שסטיגמו העלה אותה בבית-הדין המישפט כנימוק להקלת העונש. אם לא עשה כן — הרי זה חשוד, ואם עשה כן, ובית-הדין המישפט לא קיבל את הטענה, הרי ביהו שריה-מישפט את בית-הדין המישפט. בהפיכת עצמו למוסד של עירעור.

גם הטענה כי זהו עניין של נשיא המדינה אינה עומדת במבחן. הסמכות לחון או להמתיק את עונשו של אדם, שהורשע בדיון, היא הסמכות היחידה כמעט שיש לנשיא — אך אין הנשיא רשאי לפעול באופן חופשי. על פי החוק, אין לו כל אפשרות לפעול אלא על-פי המלצת שריה-מישפט. למעשה, משמש הנשיא כבשח זה כחור תמתי-גומי לשר.

השר הוא איש פוליטי. בעניין זה הופעלו לחצים פוליטיים. יש חשש כבד שהגניע להחלטה היה פוליטי — ועל כך זעם נשיא בית-הדין המישפט.

שתי סטיירות-לחי. יתכן כי אין מקום לשלוח למאסר של חצי שנה אדם בשל העלמות-מס. קל וחומר כשהאדם חולה מאוד. בית-הדין אינו מושג מתאים לאדם חולה קשה. הסיפורים על יכולתו של בית-הדין לטפל במצבים כאלה אינם אלא אגדה.

אך פעולת מישטרי-המישפט במיקרה זה היא סטיירת-לחי לבית המישפט העליון. תגובת בית-הדין המישפט היא סטיירת-לחי לשר.

שרון, המבקש להיות גיבור המיפ לגה, ירצה לדעת בריוק מה נעשה בכספים אלה, אם אכן הועברו למיפ לגה, ומי השתמש בהם. אם יגלה ולוא שמץ של חומר שבעזרתו ניתן יהיה להפיל את יריביו במפלגה ולהשיג ליקם לכלא, לרגע אחד לא יהסס לעשות זאת.

מיסמכים אחרים היכולים לשמש במזימה זאת קשורים לחקירתו של רודי אפל.

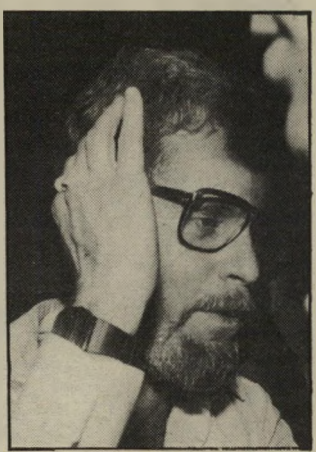
להלן קטע מההודאתו של אפל:

אני זוכר שבשנת 1979 (ח"כ מיכ"א) איתן ואני חיפשנו לעשות עיסקה ביחד. עשינו זאת דרך קופל טורס. הלכנו שנינו לקופל טורס ודיברנו עם המנהלים, ששנינו רוצים להוציא קבר צה לחו"ל. קופל טורס נתן לנו שרודי תייסה ואנחנו היינו צריכים להיות המתווכים עם הברה אמריקאית, שתי תן את שירותי-החקר. אנחנו צריכים לקבל דמי-תיווך מקופל, לפי מיספר האנשים שהבאנו.

אני אומר שאני יודע כמה דמי-תיווך, ואיתן טיפל בכל העניין.

עד כאן מהודאת אפל.

ח"כ איתן, או עסקן-סטודנטים שעמד מאחורי חברת-ההנפוש לסטודנטים טים נופשאותן, אינו נמנה עם אנשי מחנהו של לוי. הוא מקורב לרוני מילוא. אבל שרון נלחם, כידוע, בכל המחנות האחרים. הוא ישמח להקין גם את דמם של אנשי מילוא ויצחק שמיר. טיב יחסיהם העיסקיים של אפל ואיתן עשוי להיחקר שוב, אחרי שהמודיע

ח"כ רייסר
הדלפה למישטרה

אשר פנה לשלטונות-המס הבטיח להוסיף פרטים.

הרבה גוויות?

לפני חצי שנה עלו חוקרי-המס על קבלות-שיפוצים שנחשדו בהעל-מות-מס. במהלך חקירתו הוא החל מספר סיפורי אלף-לילה-זולילה על שיגעון ההימורים של גניש, ועל הדרך שבה מימן את הקמת הפרוייקט הענקי שלו בהרצליה, לב הרצליה.

אז גילו החוקרים עניין בסיפור רק בגלל החשד להעלמות-מס. כיום נבר-קת האפשרות שחלק מכספים שחורים אלה מימנו פעילות מיפלגתית של אחד המחנות בחרות, במהלך המאבקים הפנימיים בתנועה בשנות-האחרונות.

כמשך שנים התפארו בתנועת-החרות שמעשייה-שחיתות כמו אותם אשר כירסמו במיפלגת-העבודה וגרמו לנפילתם של ראשי חברת העובדים לא יתגלו אצלם לעולם. אם אכן יצליחו אנשיו של אריאל שרון לגלות אצל יריביהם מעשייה-שחיתות, הרי שברוכו לתואר הכנסף עוד ידרוך שרה-תעשייה-המסחר, נרגליו הגסות, על הרבה מגויות חבריו למיפלגה.

בן-ציון ציטרין

ישראל מעורבת עד מעל לראש במה שמתרחש עכשיו בין צידון וגיזין — איך תצא מזה?

מי ומי במייה-מייה

רינונים נולדו עוד לפני שצה"ל נסוג מצידון. תחילה פשטו בלי בנו, משם עברו לרחבי העולם, ומשם הגיעו גם לישראל. ישראל כך נאמר, נוקמת שיטה פשוטה כדי להגן על גבולה הצפוני מפני התקפות אפשריות. היא מסכסכת בין

"להרוג אותם!" אומר אחד הזקנים בכיכר המרכזית של מייה-מייה. תמונה זו צולמה לפני שנתיים וחצי, כאשר ביקר צוות העולם הזה בכפר הנוצרי, במרומי גיבעה

המשקיפה על הנוף הנהדר של מיפרץ צידון. אחרי שאנשי מייה-מייה הרסו את מחנה הפליטים הסמוך, מרחק של כמה עשרות מטרים ממרכז העיירה, הם הודיעו בפה מלא שיש להשמיד גם את המחנה השני.

הגרולה. באחד הלילות הם פשטו על מחנה הפליטים שבי ראש הגיבעה, הציתוהו וגירשו תוך דקות את כל תושביו באויר מירצח. גברים, נשים וילדים נפו מערבת, אל המחנה שבי מורד הגיבעה. טרקטורים, שי הרבנו מראש, הרסו את כל הי מיבנים, עד שלא נותרו אלא עיייהרבות.

המחנות אל תוך העיר צידון. אך ג'ע'ג' לא הצליח להשתלט על המחנות. קרה ההיפך: המיליציות המוסלמיות, בתמיכת הכוחות הפלסטיניים שקמו לתחיה

יתכן שהדבר היה מסתיים בטבח רבתי ובהשמדת המחנה השני, אלמלא התערב צה"ל בעוד מועד. הקצינים הישראליים הנרעשים, שזועזעו ממר אה עיניהם, מסרו לנוצרים אולטימטום: להפסיק מייד, או להסתכן בהתערבות צבאית של צה"ל.

נוצרים, משרתי הפלאנגות בעיתוני ישראל הצטרפו לזעקתהחמס בשם הנוצרים המיסכנים. (ראה עמוד 4)

כך הוקפא המצב. המחנה בראש הגיבעה נותר הרוס, תושביוילשעבר הצטופפו עם שאר הפלסטינים במחנה שבמורדההר.

כל זה לא נולד בחלל ריק. יש למאבקים אלה היסטוריה ארוכה. לשם כך די להזכיר את מאורעות העיירה מייה-מייה שהוזכרה השבוע פעמיים רבות.

היה ברור כי זוהי הפסקת-אש זמנית, עד להסתלקות צה"ל. עיתוי נאים ישראליים שביקרו בעיירה מיה

מיה מיה (ליתר דיוק: מיה-זמיה) היא עיירה נוצרית בראש גיבעה, המשקיפה על צידון. הנוף נהדר. אחרי מלחמת 1948 קם בשולי העיירה מחנה פליטים פלסטיניים, חלקו בשולי העיירה ממש, בראש הגיבעה, וחלקו במורד הגיבעה. כמו בכל מקום, ררו הלבנונים כפלסטינים, שהוחזקו ככנייארם ממדרגה שניה, כלי זכויות אזרחיות.

המשך בעמוד 13)

מסע הניצחון שני צעירים נוצריים רוכי במייה-מייה הכביש הנירד ממייה בוססת ובין מחנה הפליטים הפלסטינים. בתצלום

נראות מימין הריסות מחנה הפליטים, שהושמד על-ידי הנוצרים בטרקטורים, אחרי שנשרף. משמאל: הבתים הנאים של העיירה הנוצרית. מייה-מייה שימשה השבוע שדה-קרב בין הנוצרים והמוסלמים.

העדות והמיליציות השונות, כדי שיעסיקו זו את זו. השבוע חזר על כך המנהיג השיעי, נביה ברי, בפה מלא. מה שקורה בצידון, טען, הוא פרי של מדימה ישראלית.

כמו ב-1976 במרכז לבנון, התקפלו הפלאנגות מייד כאשר עמדו במיבחה אמיתי. חלק מאנשי ג'ע'ג' הסתלקו דרך הים, האחרים נסו מיוזרחה, לעבר גיזין, שם הותר צה"ל אחריו את כוחות צה"ל. כפרים נוצריים ננטשו כבהלה ונכבשו בידי השיעים, הסונים והפי לטטינים הוועמים, ששרפו בתים. היתה זאת נקמה על הפגזת מחנות הפליטים בידי הנוצרים.

השיטה שבטירוף זהו טירוף? למראית-עין זהו טירוף של רצח הדרי, הצתה ושוד, כשהכל לוחמים ככולם, בלי הגיון וסדר.

הכרעה של מייה-מייה

נוצרים זעקו חמס, טענו שי טובחים בהם. תבעו התערבות ישראליה. האפיפור, שלא אמר מילה כאשר הופגזו מחנות הפליטים, ביקש לשים קץ לקרבות כדי להציל את ה

בטיירוף הזה. מאורעות צידון משחזרים, בדיוקנות מזוזה, את מולחמת-האזרחים הלבנוני-נה של 1975 והלאה. זוהי מהדורה שניה בזעיר-אנפין — וגם דמיון זה אומר דרשני.

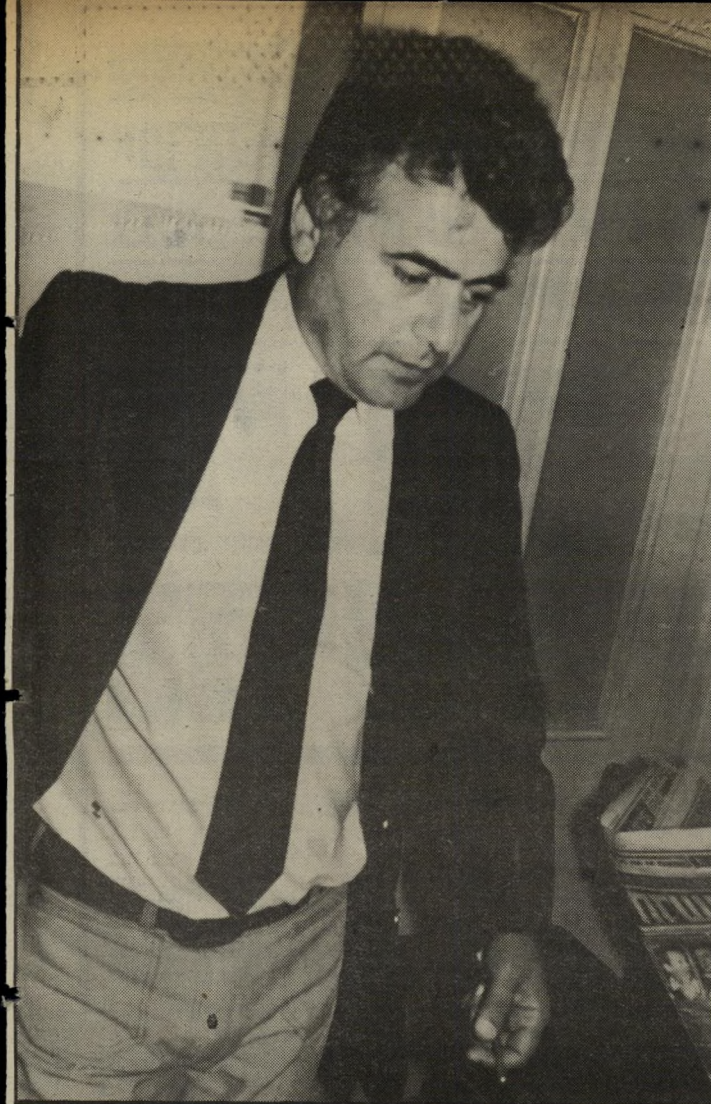
שיחזור המאורעות: מייד עם נסיגת צה"ל מצידון, נערכה בה הפגנת-כוח פרועה של שיעים קנאים מן הצפון. הם באו, עשו מהומה רבתי והסתלקו. לאחר-מכן עלו על צידון, הכוחות הלבנוניים של סמיר ג'ע'ג' מצפון.

על החורבות שתי נשים פלסטיניות העזו להסתנן חזרה אל חפצים אישיים בין עיי המפולת. הנשים קיללו את הנוצרים, שגרמו לאסונם, ושינאתם התהומית גרמה השבוע למסע-הנקם של המוסלמים.

**השופט הדתי יעקב
בזק (מימין) כתב
דעת־יעוט מכחישה
במישפט המחחרת,
בניגוד לשופט צבי
כהן (משמאל) וחברו.
היתה זאת הפתעה
כפולה, מכיוון שבזק
עצמו כתב לפני
שנתיים דעה שונה
לחלוטין במישפטם
של בני ג'אבר
מועדי. ככל החלטה
של שופט, גם זו
פתחה לביקורת**

דוֹבְטוּיָא פּוֹלִיטִיָא

דבר המזור הוא לקבוע כי מהחלטה של שופט ניתן להסיק מסקנות על נטיותיו הפוליטיות, וזה כמעט בלתי־ניתן להוכחה. מישפטים, בניגוד למתמטיקה, איננו מיקצוע מוחלט. במישפט אפשר לעיתים למי תוח חוקים ולגמש עמדות.

מתחילת מישפט המחחרת היו מישפטים שרמזו ומילמלו כי לשופטים היושבים בדיון יש דעות פוליטיות מוגדרות, שתמצאנה את ביטויין בהחלטותיהם. אנשים אלה ידעו לספר כי השופט יעקב בזק, חובש הכיפה, נוטה כדעותיו לגושי־אמנים. סיפרו כי יש לו בני־מישפחה המתגוררים בשטחים הכבושים. על השופט צבי כהן התלחשו כי הוא נוטה לשלום עכשיו „ואולי אפילו שמאלה מזה“.

לעיתים קרובות נדרשים שופטים לפסוק בעניינים פוליטיים שבהם יש להם דעות, ונהוג לסמוך עליהם כי יידעו להתעלם מרעיונותיהם האישיות ויפסקו על־פי החומר המישפטי והראיות שלפניהם. כך גם ציפו מישפטי מישפט־המחחרת.

כאשר בא המועד להחלטה במישפטי־הוואטא, האם לקבל את הדעותיהם של הנאשמים או לדחות אותן, הגיע מביחנם הראשון של השופטים. לכל המעורבים בתיק מסובך וכבר זה היה ברור כי תוצאות המישפט יוכרעו כבר בשלב זה של מישפטי־הוואטא. כמעט כל הנאשמים מסרו הודאות ועשו שיחזור רים, שבהם נתגלו מיצבורי־נשק אדרי רים, ברגע שבית־המישפט יקבל את ההודאותיהם אלה ואת השיחוזרים שעי שו הנאשמים, כמעט הוכרע הדין. אומנם התביעה מתכוונת להביא עדים נוספים, כדי לתמוך בהודאות, אך מי בחינתה המישפט כימעט הסתיים עם קבלת ההודאות.

כל מי שפטר מתחיל יודע כי רק במיקרים נדירים ביותר נפסל בית־

נאשם זר (באמצע) במישפט המחחרת
פגיעה מוחית וחדר לא־מאוורר

חופשי, אין לקבלה בבית־המישפט. אר לם רצון חופשי לא התפרש מעולם בפשוטו. שתי אסכולות התפתחו במ שך השנים בין מישפטים. אסכולה של השופט חיים כהן גרסה כי אם ניכרים סימני־אמת בהודאה, יש לקב לה, גם אם נמסרה בעיקבות תחבולות ולחץ של המישפטה. הנימוק לכך היה כי בית־המישפט צריך להגיע לחקר האמת, ובחברה המודרנית, שבה האלי מות והפשע מסכנים את שלום־הציבור,

אולם מאז התפתחו שיטות פסיכולר גיות מתוחכמות, שיטות של שטיפת מוח והשפעה מעורנת, שתפסו לא פעם את מקומן של המכות והאלומות. חקירה ממושכת אל תוך הלילה, שאלות חוזרות ונשנות, לחץ נפשי נקודות רגישות לנאשם, כל אלה יכולים להביא להודאה. כמעט כל נאשם מבקש לפסול את ההודאות שמסר במישפטה. על־פי החוק, אם נמסלה ההודאה שלא מרצון

מישפט הודאה של נאשם. בשנים האחרונות התפרסם עמוס ברנס במילחמתו הגואשת למען פסילת ההודאה שנתן בכתיב־ידו, ברצח רחל הדר, ועד היום לא קיבל בית־מישפט את דרישתו זו. ההנחה היא כי אדם המודה באשמה, כותב במו ידיו את פירטי־המעשה ועושה את שיחזור הפשע — יודע מה הוא עושה. בעבר היו הנאשמים מתלוננים כי ההודאות נסחטו מהם בכמות ואוימים.

מתר להילחם בהם גם בדרכים כאלה. האסכולה השנייה, שבה דגל השופט משה לנדוי, אמרה כי צריך לבדוק את רצונו של הנאשם כאשר מסר את ההודאה, ואין להתחשב רק בסימנים לאמיתותה. אפילו היתה זו הודאת־אמת, אם נגבתה בדרכים בלתי־חוקיות — תיפסל על־ידי בית־המישפט. השופט לנדוי חשב כי גישה זו תהיה אמצעי חינוכי למישפטה.

הטחת ראש בקיר

ה מציאות המישפטית הוכיחה, כי ניצחו המחמירים. מיספרן של ההודאות שנפסלו קטן מאוד, ומיספר הנאשמים ששלחו לחופשי בעקבות פסילות כאלה הוא קומץ, גם במיקרים קיצוניים, שבהם הוכח כי המישפטה השתמשה בעינויים ממש, כמו במיקרה של ערבי בשם אבו מירג'ם, שם היתה עדות רפואית כי פגעו באשכיו של הנחקר כדי להוציא מפיו הוכחה — אומנם נפסלה ההודאה, אך נמצאו ראיות אחרות, שהביאו להרשעתו של הנאשם.

מפעם לפעם יש שופטים אמיצים ויוצאי־דופן, המוקיעים חקירה ברז טאלית של המישפטה, וכמעשה חינוכי פוסלים הודאה ומזכים נאשם. כך עשה לפני חמש שנים השופט בנימין כהן, שהיה אז נשיא בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, כאשר פסל הודאה ברצח של הסרסור עלי עיסא, שנאשם ברצח זונה. חקירה ממושכת של הנאשם בלילות, משיכה בשערותיו והטחת ראשו בקיר ובעיטות באשכיו היו העילות לפסילת ההודאה על־ידי השופט כהן. הוא גינה את המישפטה ושיטותיה וזיכה את הנאשם. במיקרה אחר נפסלה הודאתו של חשוד ברצח זקנה, יצחק עקיבוב,

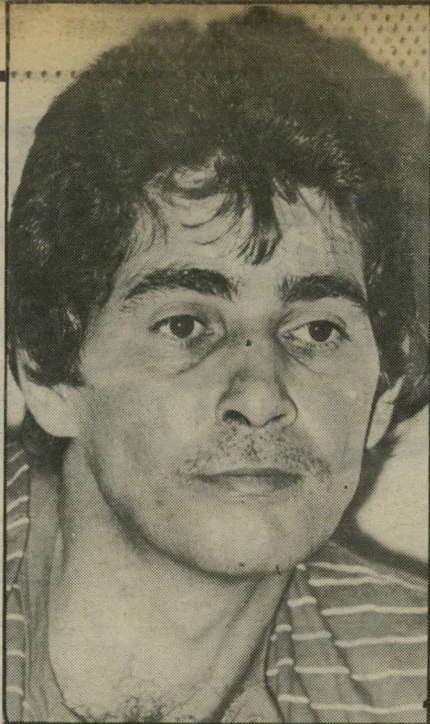
מי ומי במיה'מיה
(המשך מעמוד 11)

מיה שמעו מפי התושבים הנוצריים מילים גלויות על כוונתם לסלק את כל הפלסטינים. ואילו הפלסטינים לא הר תירו ספק רב על כוונתם לחזור למחנה שנראש ההר ולשקמו. עכשיו, עם נסיגת צה"ל, בא המיבחן. הנוצרים פתחו בהפגנות רצח על מחנה מיה'מיה שבמורד ההר. יום אחרי יום ניתכו על המחנה פגזים של תותחי ג'ע'ג' ולחר. חלק מהתושבים ברחו לצידון הסמוכה, האחרים ניסו להחזיק מעמד. יש להניח כי הגברים, הנאמנים לערפאת, כבר התכוננו קודם לכן למאבק זה, כשהם מאורגנים באירגונים הקורמים.

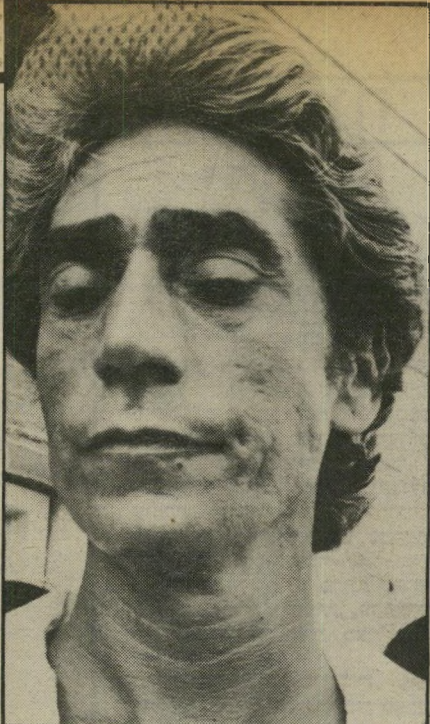
לוחמים אלה הצטרפו להת"קפה הנגרית, שהיתה גם מפע של נקמה. הם הסתערו על מיה'מיה הנוצרית.

דניאל חנוך
לא התקבלה

יזחק עקביוב
לא התקבלה

עמוס ברנס
ההודאה ברצח התקבלה

שתי ידיים
על פסנתר

כך התלהטו רגשות ישנים, ובמשכו החשבונות הישנים בין העדות והמיליציות השונות, כאשר הבריחות מתחלפות כמעט מדי יום וידי הכל בכל.

בעוד שבמרחב צידון שיתפו סוגים ושיעים פעולה ביניהם ועם הפלסטינים של ערפאת, היה המצב שונה לגמרי במערב ביירות. שם התנפלו השיעים והדרוזים על הסונים (המי) ליציה של המוראביטון, חסידי זיכרו של גמאל עבדאל-נאצר) ועל הפלסטינים נאמני-ערפאת.

המטרה העיקרית של הסורים היא עתה לחסל את הכוחות הפלסטיניים הנאמנים לערפאת, ולהשליט במחנות את הסוכנים שלהם, אנשי סעד מוסא (אברמוסא), ג'ורג' אבש ואחמד ג'בריל. נסיגת צה"ל בגיזרה המזרחית (ראה עמודים 9-8) עניינה אותם אך כמעט. חיטול אש"ף המתון, החותר להסיר עם ישראל כשותפת עם ירון, חשוב לסורים ברגע זה הרבה יותר.

הסורים מנגינים על הפסנתר
הלבנוני, כשהם מורידים פעם קליר זה ופעם קליר זה. ישראל מנגינת ביד השניה.

טעו השבוע ברי: צה"ל השהה את הנסיגה מצור כדי שסוכני ישראל יוכלו להשלים עם את אותה המזימה ולהביא למילחמת-אחים באזור זה, כפי שעשו באזור צידון. אפשר להתייחס להאשמה זו בריצינות או לא — יתכן כי המילחמה ההדרית תתלקח גם באזור צור. העדות, המיליציות ושאר הכוחות בדרום-לבנון יעסיקו זה את זה וישכנו איש את דם רעהו — בעזרת ישראל או בלעדיה. יתכן שמאבק זה אכן יסח את דעתם מן הגבול הישראלי.

בתוך הקלחת הכללית מהווה צד"ל את אחד הכוחות הלוח"מים. גם אם ירצו הכוחות ביד רום-לבנון לשכוח את הגבול הישראלי, לא ישכחו את קיומו של צד"ל — הן ככוחי-ביבוי מטעם ישראל, הן ככוח נוצרי מקומי המעורב במילחמת-האזרחים.

כבר השבוע היה ברור לכל מי שרצה לראות ששכרו של צד"ל יוצא בהפסדו. הכוח של לחד התמקם בג'זין, מרכז השטח הנוצרי ממזרח לצידון. לחד איים להפגין את צידון אם לא תיפסק המיתקפה המוסלמית על איזור זה. מחר עלול צד"ל להיגרף למערבולת של מעשי-שבח הדורים. בשם מי פועל לחד? בשם ישראל? ככוח נוצרי מקומי ברור כי כל מעשיו והכרעותיו של צד"ל נרשמים אוטו-מטית על חשבונה של ישראל, המסיימת כוח זה ושהתחייבה לחוש לזכר רתו ברצות-הביטחון" בכל עת-צרה. **עלידי השארת צד"ל בלב נון, באמתלה של "רצועת-ביבוי טחון", חוזרת ישראל לזירה הלבנונית. היא מעורבת עד לצוואר ומעורבת זו עלולה למשוך את האש אל הגבול הצפוני — חרף כל הכוונות הטובות והמזימות הציניות.**

התייעצו ביניהם הסניגורים באיזה קו לנקוט. היה זה עורך-הדין תוסייה כהן שאמר כי הוא לא יבקש לפסול את ההודאות. עורך-הדין הוותיק הסביר לחבריו, כי אחרי פסקי-הדין של מועדי אין כל טעם לנסות לפסול הודאות. בעיקר כאשר טענות הפסילה במיקרה זה היו דומות עד מאוד לאלה של מועדי, וכאשר אכיזית-הדין במישפט המחותרת הוא השופט בוק, שרחה את כל טענות הסניגורים במישפט ההוא. נאמן להחלטתו, היה עורך-הדין תוסייה-כהן אחד היחידים שלא הצטרפו למישפט-הזוטא של המחותרת. הוא העדיף להגיע לעסקת-טיעון עם התביעה ולסיים את המישפט בהרשעה ופגוש קל.

חקירות-לילה של טייסים

לסניגורים האחרים היתה בעיה. מאחר ששישה מנאשמי המחותרת עומדים לתת את הדין גם על הרצח במכללה האיטלאמית, שגם בו הורו כפה מלא, היו הסניגורים חייבים לנסות לפסול את ההודאות. לחץ כבד הופעל על הנאשמים להצטרף למישפט-הזוטא. עורך-הדין דן אביזיזחק חקר עשרות ערי שב"כ בניסון להוכיח לבית-המישפט כי הציעו לנאשמים עזרה בחנינה, איימו על חלקם כי יעצרו בנימישפחה, וחקרו אותם אל תוך הלילה. היו, כמובן, גם טיעונים מיוחדים למישפט-המחותרת. על פיתוי והסכמים שלא כדובר עלידי-השב"כ, אך בעיקרון היו טענות-הפסילה דומות להפליא לאותן של האחים מועדי.

כצפוי עיפי הפסיקה, החליטו רוב השופטים לרחות את טענות הסניגוריה ולקבל את ההודאות. רווקא השופט בוק, שהביע דיעה נחרצת כל-יך במישפט מועדי, הוא שפסל הפעם את ההודאות. בהחלטתו הוא כותב דברים הפוכים מאלה שכתב לפני שנתיים בפסקי-דין מועדי. הוא טורח ומביא בהחלטתו אפילו מחקר שנעשה באר-צות-הברית על חקירות-לילה רצופות של טייסים בקוריא, והשפעתן על רצונו החופשי של הנחקר. זהו אותו שופט עצמו שבמישפטו של יונה אברושמי קיבל את ההודאות הנאשם, למרות שנוף במישטרה על כי חקרה את הנאשם לילות כימים והשיגה הודאתו. מישפטנים רבים מקבלים בכרכה את החלטתו של השופט בוק. פסילת ההודאות שנגבו מנאשמים עלידי לחץ פסיכולוגי היא גישה ליבראלית, המתאימה למדינה נאורה. רצוי מאוד לכבול את ידיהם של המישטרה והשב"כ, לכל ישתמשו בכוחם בצורה בלתי-יחוקית לשם גביית הודאות מנאשמים. אולם מדוע עשה השופט בוק מהפך כזה בריעותיו רווקא במישפט המחותרת? **אילנה אלון**

בררוזים לאורך ימים, ויאיימו גם על חייו של אביהם. החוקרים הבטיחו לנאשמים כי אחרי הודאה וסולחה עם מישפחת הקורבן תהיה הדרך להנייה סלולה, והאחים ישבו בכלא שנים ספורות בלבד. החוקרים איימו על האחים כי אם לא יודו, יהיה צורך להרחיב את החקירה ואולי לעצור גם את אביהם הנערץ, שלמענו היו מוכנים לעשות הכל. החוקרים גם ניסו לשכנע את השלושה כי אם אחד מהם יודה באשמה ויקח הכל על עצמו, ישוחררו שני אחיו וילכו הביתה.

החקירה היתה כל-יך נמרצת, עד שהאח סייף התמוטט, ככה וצעק והיה צורך לשפוך עליו מים.

כדי לגבות הודאה מהאחים, עשתה המישטרה כל תרגיל ותחבולה המור כרים לה. בויימה תאונת-דרכים, שב עיקבותיה נפגשו שני אחים כאילו במיקרה בכמכות, השיחה בין השניים הוקלטה במכשיר נסתר שהוטמן במי כונית.

החוקרים שלחו לתאו של אחד האחים את רמי ערוסי, עד המרינה ברצח-הכפול, שהיה מצוייד במכשיר הקלטה וניסה לרובב את הנאשם. בית-המישפט החליט כי הודאותיהם של האחים ניתנו מרצון חופשי ויש לקבלו.

הסניגורים בתיק מועדי היו נדהים. הם חשבו כי זהו המיקרה הקלאסי לפסילת ההודאות. אך פסקי-הדין הדי עיקרי, שנכתב בידי השופט בוק, רחה

אבא ג'אבר מועדי בבית-המישפט
הודאות הבנים ברצח לא נפסלו

את כל הטענות. בעירעור בבית-המישפט העליון לא נפסלו אומנם ההודאות, אך האח דאהש, שיוצג עלידי עורכי-הדין בצלאל שגיא ורווי ליבאי, זוכה מאשמת רצח. כאשר התחיל מישפט המחותרת,

האחים דאהש, סייף והאיל מועדי, נאשמו ב-1982 כי רצחו את חברי הכנסת חאמד אבררביע בגלל סיבות פוליטיות ומישפחתיות. אביהם של השלושה, השייח' הדרווי ג'אבר מועדי, היה אמור להתליף את אבררביע בכנסת, אחרי שנה אחת. אולם אבררביע, הברווי, התעלם מההסכם ולא התכוון לקיימו. שלושת הבנים באו לבית-המלון הולילנד בירושלים, שם התגורר אבררביע, ירו בו בחצר המלון והרגוהו.

איומים בניקמת-דם

יה ברור למישטרה, כמו במישר פט המחותרת, כי אין לה עסק עם פושעים רגילים. שלושת הצעירים הם אנשי-תרבות, יוצאי צה"ל, ואחד מהם היה מנהל-כלא שכם. לנאשמים סיבות אידיאולוגיות ומישפחתיות כדי לעשות את אשר עשו. רצח חברי-כנסת היה אתגר חשוב למישטרת-ישראל והיא היתה נחושה ברעתה לפענחו.

מרגע מעצרים של השלושה נעשה הכל כדי לסחוט מהם הודאות. היה ברור כי ללא הודאות וללא עריריאה לא תצליח המישטרה להרשיע את האחים. לשם כך נחקרו השלושה לילות ארוכים ללא שינה. החוקרים העבירו אותם ממיטקן מישטרה אחד למישנהו, במטרה למנוע מהם להיפגש עם עורך-דינם ולקבל ייעוץ מישפטי. עורך-הדין שלמה תוסייה-כהן, שייצג אותם, נאלץ לפנות לבית-הדין הגבוה

עלידי בית-המישפט המחוזי בתל-אביב. אולם למרות פסילת ההודאה, הרשיע אותו בית-המישפט ברצח עליסמך עדות עברייני שמע אותו מתווה בבית-המעצר. בית-המישפט העליון הרחיק לכת, הוא פסל גם את עדותו של העברייני ויזכה את עקביוב מחמת הספק. אבל מיקרים כאלה נדירים מאוד בפסיקה הישראלית. זכור המיקרה של רניאל חנוך, שהודה במישטרת חיפה ברצח אביו ושיחזר את הרצח. אך ההודאה נפסלה, מכיוון שהתברר כי החוקק בתא מצחין, נחקר בצורה משפילה ואף נטען כי חוקריו הכתיבו לו את הודאתו.

פסיקה רצופה של שנים צימצמה מאוד את רצונו החופשי של הנאשם בעת מסירת הודאתו. בעיקבות פסיקה זו הולך הרוב במישפט המחותרת. השופטים צבי כהן ושמואל פינקלמן סברו, כי למרות טענות הסניגורים במישפט-המחותרת, אין מקום לפסול את ההודאות והשיחזורים שעשו הנאשמים. הם רחו אחת-לאחת את טענות הפיתוי, התחבולה והאיומים, וקבעו כי יש לראות את ההודאות כאילו ניתנו מרצון חופשי עליפי הפסיקה הישראלית.

מאחר שלא טטו מהקו העקרוני של הפסיקה, אייפשר לומר כי שופטי הרוב הושפעו רווקא מנטיית-ליכס הפוליטיות. אם כי מוזר הוא כי מתוך עשרות הודאות, שניתנו כווננים שונים ובגלל סיבות שונות, לא מצאו שופטי הרוב אפילו הודאה אחת פסולה.

אפילו במיקרה של משה זר, הנאשם היחיד המשוחרר בערובה בגלל מצב בריאותו, לא ראו שופטי-הרוב מקום לפסול את ההודאה. סניגורו של זר, עורך-הדין שמואל צנג, התלבט עם פתיחת המישפט אם להצטרף למישפט-הזוטא ולבקש לפסול את ההודאות אם לא. אך כאשר החליט, עשה זאת בכישרון רב. הוא הביא עדויות רפור איות שתמכו בטענה כי זר, שנפצע במילחמת-סיני, סובל מפגיעה מוחית, הוא הוכיח כי זר מתקשה בנשימה, וביקש מייד עם מעצרו לכלאו בתא מאוורר. הוא גם הוכיח כי הנאשם נכלא בתא מעופש, מלא עשן סיגריות, והתקשה לנשום.

אך אפילו במיקרה זה לא פסלו שופטי-הרוב את ההודאה. אך רווקא דעת המיעוט, זו של השופט בוק, הפוסל את כל ההודאות והשיחזורים, מעוררת תמיהה גדולה. ראשית, סוטה השופט מקו הנקוט בפסיקה הישראלית זה שנים. שנית, סוטה השופט מהקו שבו נקט הוא עצמו במיקרים קודמים. בדיקה מדוקדקת של פסקי-דין האחים מועדי, שבו ישב השופט בוק ומכתב את פסקי-הדין העיקרי לפני יומר משנתיים, מעוררת את השאלה אם השופט החליט הפעם בעיקבות נטיות לבו הפוליטיות.

במדינה

דרכי אדם

כל מיספר זוכה

העולם לא מבולגן ואפשר לקיים מסיבה גם ללא חשמל

עליזה זוהר טוענת שהיא יכולה לקבוע על-פי שמותיו של האדם (שם פרטי ושם מישפחה) את אופיו, מצבו הפיסי והרוחני, מיקרים שאירעו לו בעבר ומיקרים הצפויים לו בעתיד. כי זוהר, 43, גנת ומורה במיקצועה, עוסקת בנומרוֹלוגיה (תורת-המיספרים), תורה העוסקת גם במדינות וגורלן, לא רק באנשים.

תאריך הלידה של מרינת ישראל הוא 14.5.48, היא אומרת, "זה תאריך בישמול, אבל שם המדינה מציל אותה, כי יש בו כוכביהגנה".

הוויברציות פועלות. הנומי רולוגיה, לדברי זוהר, קשורה לאסטי רולוגיה, לתורת פיתגורס ולקבלה היהודית. לפי תורה זו, העולם אינו מבולגן, כמו שנרמז, אלא יש סדר מסויים, המבוסס על השפעות בין כוכבים בקוסמוס והשפעות בין אנשים ובין מיספרים. התורה מייחסת חשיבות לשמו של אדם, למיספר הבית שבו הוא מתגורר ולמיספר הדירה, ומאמינה, כמו בקבלה היהודית, כי "משנה שם — משנה מזל", וגם "משנה מקום — משנה מזל". במילים אחרות: התורה מאמינה בקרינת מיספר הבית על האנשים המתגוררים בו.

המעבירים יכולים להיעזר בנומרוֹלוגים כשהם רוצים להעסיק מישו חדש, במקום בגרפולוגים. אומרת עליזה זוהר, "כי לפי השם ותאריך-הלידה אפשר לדעת אם האדם מהימן, אחראי ויציב. לדוגמה, פגשתי אשה שמסרה לי שם ותאריך-לידה, בלי להגיד לי במי מדובר, וביקשה שאומר משהו על עתידו. ראיתי שזה בחור צעיר, בעל בעיות נפשיות קשות. התברר שזה היה בנה, והיא היתה המומה. יכולתי רק לנחם אותה שבסוף השנה הוא ימצא עבודה. הצעתי שהוא ישנה את שמו, שיוסיף אפילו את אחת. כמעט בטוח שזה יעזור. זה רק יקח קצת זמן. המיסטיקאים טוענים שהוויברציות פועלות, אבל זה לוקח כחצי שנה עד שנה".

ועוד מפלאי הוויברציות. "לפני שנתיים היתה אצלי רווקה מודאגת בת 35, רתיה מבני ברק, שרצתה לדעת אם היא תינשא אי פעם. עשיתי חישובים, וניבאתי שכעבור שנה היא תכיר גבר, בהרים, תוך כדי נסיעה, ותוך חצי שנה הם יתחתנו. כך היה.

לידידה שקבעה תאריך למסיבה, הצעתי לשנות אותה. אחרת תהיה כאמצע בעיה בחשמל. היא לא יכלה לשנות, וישבה במשך שעות עם החברים שלה לאור נרות, בגלל קצר חשמלי. זה, אגב, לא פגם במסיבה".

האותיות חשובות. זוהר תל-אביבית תמירה ובהירת-שיער ועיניים, היא ניצולת-השואה. וזאת אחת הסיבות להתעניינותה בנומרוֹלוגיה: "מכל המישפחה העניפה שלנו נותרו רק אמי ואני", היא מספרת. "זה גרם לי לחפש מה הציל אותנו. אצל שתינו מצאתי, בשמות ובתאריכי-הלידה, כוכביהגנה ששמרו עלינו".

חייה לא היו קלים, משום בחינה. "לא כיוונתי את חיי לפי הנומרוֹלוגיה", אומרת עליזה, "אולי, אילו הייתי עושה זאת, היו חיי טובים יותר".

המפתח לחישוב מיספר השם הוא ערכן המיספרי של האותיות. מבלי לקחת בחשבון את העשרות והמאות (כלומר, אלף, יוד וקוף שקולות כל אחת, כנגד מיספר 1, בית, כף, ריש — כנגד מיספר 2 וכו').

אם אותיות השם, שם פרטי בצירוף שם-מישפחה, נותנות לאחד הצירוף את המיספר 1, בעל השם הוא, לדברי עליזה זוהר: טיפוס של מנהיג, עצמאי, דרמטי, הגיוני, לא ריגשי, ברוך גדול, חושב עצמו לחצי אלוהים, גברי (בקרב הגברים).

מתנה

50.560 שקל

לנופשי אמצע השבוע

באילת

אתה קונה 2 כרטיסי טיסה הלוך ושוב לאילת באמצע השבוע ומקבל זיכוי על כרטיס אחד בכיוון ת"א-אילת, שערכו 50,560 ש"ח.

גם בתי המלון במבצע: מחירים מיוחדים ב-15 בתי מלון, 3, 4 ו-5 כוכבים.

50,560 ש"ח זיכוי
לנופשי אמצע השבוע
על קניית 2 כרטיסי הלוך ושוב לאילת.

- אין החזר כספי על קטע שלא נוצל
- המבצע לא תקף לטיסות הלוך ושוב באותו היום
- המבצע בתוקף עד 1.6.85.

א ד ו ע י 3 5 ש נ ה ל א ר ק י ע

פנה לסוכן הנסיעות שלך או למשרד "ארקיע": מרכז הזמנות: 03-426262, 413222 • סניף ת"א: 03-233285 • ירושלים: 02-234855 • חיפה: 04-643371 • נתניה: 053-40734

פ

רבים מדברים נגד הגזענות, אבל רק מעטים עושים משהו כדי להדביר אותה!

המרכז החקלאי — אירגון הסתדרותי גדול, האמור לייצג את כלל החקלאים בישראל — סגור בפני החקלאים הערביים. ב-13 במאי, ביום הבחירות, לא יוכלו רבבות חקלאים ערביים, אזרחי ישראל וחברי הסתדרות, לבחור ולהיבחר למוסדות המרכז החקלאי.

אחר-כך ימצאו עצמם החקלאים הערביים מופלים ומקופחים — במיכסות-ייצור, במיכסות-מים ובסובסידיות — כפי שהיו מאז קום המדינה.

כל המיפלגות, שרוממות השיוונון בפיהן, שותקות על כך; אך אנו מסרבים לשתוק. הלכנו לבית-המישפט והשופט ציווה על ועדת הביקורת המרכזית של ההסתדרות לדון בתביעתנו — לפתוח את המרכז החקלאי בפני ערבים — עוד לפני יום הבחירות.

ב-1 במאי, יום רביעי, נקיים משמרת-מחאה מול בניין הוועד-הפועל של ההסתדרות (רחוב ארלוזורוב בתל-אביב), בין השעות 10 לפנה"צ ר"א אה"צ.

נגד האפרטהייד בהסתדרות! בעד שוויון אמיתי -

פ

- בין יהודים וערבים!
- בין אשכנזים ומזרחיים!
- בין גברים ונשים!

הרשימה המתקדמת לשלום

מטה הבחירות בת"א: טלפונים 03*662457, 03*659474

איתן עמיחי

הדברת מזיקים

ב"מ

מופחים לחברת תיקנים (ניוקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 06-790114-5 • רש"מ: 481/75 עסק
שמירה על בריאותך ורכושך

תן טרמפ לחייל

שולה

השתלת ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית — בידיים וגם ברגליים וכן השתלת ריסים.

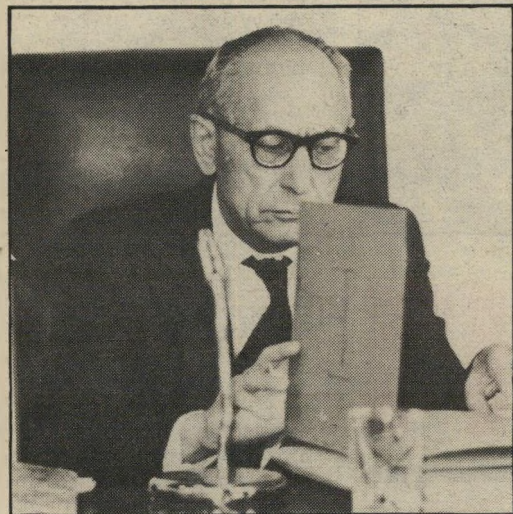
תל-אביב, המלך גורני 89
טל. 295318 — 284919

אף אחד לא קם!

התרגשות, אך לא יכולתי להתאפק מלהגיד לו: "ואולי זה בכל זאת פיל?"

איש מתון היה

בין כל דיבריה שבח שנאמרו השבוע על השופט יצחק כהן, שהלך לעולמו, בלטו דיבריו לוועדת החקירה שבראשותו.

כהן כיו"ר הוועדה

הם העידו כי היה אדם עדין, וכי בדיני הוועדה השליט אווירה נינוחה. כאשר ניגשה הוועדה לניסוח מסקנותיה על טבח צברה ושאתילא, פעל כהן רבות כדי שלא יהיו בהן התבטאויות קיצוניות, ושהכל ייאמר בשפה מתונה ומעודנת.

ובעניי, אין אלה דיבריה שבח. כי מי שבא למתן את השפה כאשר דנים במעשי טבח, אינו משרת את טובת העם והאנושות. כוונותיו טובות, אך תוצאתן רעה.

למחרת הפירסום של מסקנות ועדת כהן הצבעתי על כך שאין כמעט קשר בין מימצאיה, שהיו ברורים ובוטחים, ובין מסקנותיה, שהיו מטושטשות. החוליה המהכרת היתה בשתי המילים: "אחר יות עקיפה" — מושג שאינו קיים בחוק הפלילי, כפי שכהן ידע היטב. המושג הומצא כדי לאפשר מעבר מן הדברים הנוראים שתוארו בראשית הדברים, אל המסקנות העלובות, שהוסקו בסופם. הר הוועדה הוליד עכבר של גינוי.

כהן לא רצה לפגוע ברפאל איתן, שעמד לסיים את כהונתו, ולכן ניתן לו ללכת — תחת להדיחו בחרפה, לדיראון. כתוצאה מכך ניתן לאיתן לפתוח בקאריירה פוליטית משגשגת. מסופקני אם כהן התכוון לכך.

על יצחק שמיר, שלא נקף אצבע כאשר נמסר לו על הטבח, נאמר: "מן הראוי היה ששרההוץ, בתוקף תפקידו, יגלה רגישות ועדינות..." עם כל הכבוד, מן הראוי היה שיצחק כהן יתייחס ביתר חומרה לשר ככיר שהניח לטבח להימשך, תחת להודיע על כך לראש-הממשלה.

והמסקנה העיקרית היתה, כמובן, זו שנגעה לשר-הביטחון. "לדעתנו, מן הראוי ששר-הביטחון יוציא מסקנות אישיות נאותות מה פגמי שנתגלו במילוי תפקידו, ואם יהיה צורך בכך, שראש-הממשלה י שק לו, האם עליו להשתמש בסמכותו לפי סעיף 21 א (א) של חוק-יסוד: הממשלה, לפיו ראש-הממשלה רשאי, לאחר שהודיע לממשלה על כוונתו לעשות כן, להעביר שר מהכונתו." אני בטוח שכהן הוא שכתב את המילים האלה. כאיש הגון, הרגיל לאנשים הגונים, בוודאי היה בטוח שדי במילים אלה כדי לשכנע את שרון להסתלק מן הבימה, לאלתר ולחלוטין. אבל שרון נאחז במילים, וגם מנחם בגין נאחז בהן. כך נעשה המינימום שבמינימום — העברת שרון מכיסא לכיסא בתוך הממשלה. כיום הוא נושא את עינוי אל ראשות-הממשלה.

מין ושאינו מינו

ידידי אלכס מסיס משתמש במילה "הדרמיני", כתרגום למילה הומריסטואלי. זוהי טעות.

"הדרמיני" הוא ההיפך מ-"דרימיני". דרימיני הוא בייסכסואלי, מי שחובק את בני שני המינים בלי אבחנה. נדמה לי שמאשרים אלה הם מיעוט קטן. כל שאר האנושות האומללה היא הדרמינית, כלומר: מסתפקת באהבה לבני מין אחד. אך אין המילה אומרת לאיזה מין הכוונה. גבר-הדרמיני יכול לאהוב נשים בלבד או גברים בלבד.

הומריסטואל הוא אדם אהוב את בני מינו שלו — גבר האוהב גברים, אשה האוהבת נשים. אני חוזר ומציע לתרגם את המילה הומריסטואלי מילולית: "אוטרמיני". (סכס בא מן הלטינית, הומו מן היוונית. וזוהי מילת-כלאיים.)

ובהזדמנות זו — אולי הגיע הזמן לתרגם גם את המילה פמיניזם פמינה היא אשה לטינית. פמיניזם היא המגמה התומכת במהות הנשים או בזכויותיהן. הייתי מציע את המילה "נשנות" לתשומת-ליבן של כל הנשים הנשנות.

לא נקרא לו תא או חדרון. מפאת היקפה ושיעור-קומתה — אולי נקרא לה ממשלונת?

הפיל של אורלנד

משה אישיכסית נתן לי לדרפף בספר-האורחים הישן של כסית. שם, בין נתן אלתרמן ואברהם שלונסקי, אלכסנדר פן ועקוב אורלנד, מצאתי לתדהמתי את עצמי.

לפתע נזכרתי במעמד. באחד הערכים נכנסנו כרחילו ורחימו לקפה כסית. היינו אז שלושה — מיכאל אלמו המכונה מיקו, כיום איש קול ישראל בלונדון, אשתו ראו ניצה גבי (שמו האמיתי של מיקו היה גבאי) ואני. הוצנאו אז כתב-עת בשם במאבק, שהיה ביטאון אופוזיציוני קיצוני למיסר של הישוב. החוברת של אוקטובר 1947 נשאה על השער ציור של נחום זולוטוב, אז סטודנט לאדריכלות בטכניון. בציור היו צבר וגדרתיל, ומתחתיו הכותרת: "קוץ מול קוץ — א"י 1947".

היינו צעירים ותוססים. במאבק היכה גלים ביישוב. אולי משום-כך הגיש לנו הצקל אישיכסית, אביו המנוח של משה, את הספר לחתימה. זה היה כבוד גדול מאוד.

בעמוד נראה אותו ציור של הצבר וגדרתיל, ושלוש החתימות שלנו.

השבוע חזרתי 40 שנים אחורה, מעולמה של ישראל לעולמה של ארץ-ישראל. (ארץ-ישראל שהיתה פלשתינה א"י, ארץ-ישראל של נעורינו, שאין לה ולא כלום עם "אהבת ארץ-ישראל" של היום, ארץ-ישראל של התחיה והטרוריסטים. הלוואי והיו נוסלים לשיגעונם שם אחרו.)

כאנו לכסית לחגוג את חגו של יעקוב אורלנד, בן ה-70, לרגל צאת סיפרו. היו שם כל מי שנשארו בחיים מימי כסית של שנות ה-30 וה-40, אותם שהיו כבר אז בעינינו מבוגרים וקשישים. הם העלו זיכרונות איש על רעהו, ובעיקר על אלה שנפטרו.

סיפר אורלנד:

"זה היה כעבר, אחרי שנודע לנו על טביעת פאטרית. (אוננית-המעפילים שנגררה לנמל-היפה. ב-25 בנובמבר 1940 הטיביעה אותה ההגנה בנמל, כאות של מחאה. בגלל טעות בחישוב עוצמת-הפיצוץ, ניספו יותר מ-200 מעפילים.)

"היינו במצב-רוח נורא. אלתרמן ישב בפניה ההיא, אלכסנדר פן ישב ליד השולחן ההוא, ואני ישבתי שם, ליד העמוד. היינו שקועים איש-איש בדיכאון.

"לפתע שמענו מנגינה. מנשקה כהרב, שגמר את ההופעה שלו באיזה בית-קפה, התקרב לכסית, כשהוא מנגן לו כמפוחית מנגינה עליזה.

"זה היה כליכך יוצא-דופן באותו רגע, כליכך מנוגד למצב-הרוח שלנו, שזה תפס אותנו. המנגינה הזאת מילאה את כולנו. אז

אורי אבנרי

ישבנו שלושתנו — אלתרמן, פן ואני — וכתבנו מילים למנגינה זו. כל אחד כתב מילים משלו. אלתרמן קבע שהשיר שאותו נשיר ער הסוף הוא יהיה השיר שיתקבל, והאחרים ייגזו.

כך התקבל השיר של אורלנד, "אם הופלנו — לא נבהלנו!" וכולנו שרנו אותו בחדרוה.

שרנו כמה וכמה משירי של אורלנד, שליוו אותנו מאז ילדותנו, שיר-הארמה שלמרתית עוד בבית-הספר, שיר הטנדר ושיר הגרודנים. קשה להאמין שמישהו אכן חיבר את השירים האלה כיום מסויים ובשעה מסויימת.

איפה אנחנו היום, ואיפה השירים האלה!

בסוף ניגש אליי אורלנד ואמר לי כמה מילים. "יש בחיים הרבה שינאות והסתייגויות. יש ואנחנו מסתייגים ממישהו ושונאים אותו וגם אוהבים אותו. כאלה החיים. אני הסתייגתי מך הרבה פעמים. לא פעם כתבת דברים שדקרו אותי בלב. אבל אני אוהב אותך. אני חושב שזה מפני שאני מרגיש שאתה אדם כן. אתה עושה את מה שאתה עושה בכנות. אנחנו קוראים לכיסא כיסא, ואתה בא ואומר שזה פיל. אבל אתה אומר את זה מפני שאתה מאמין בזה."

ערכנו ביום-הזיכרון אוכרה ליד המצבה לחללי הגדוד שלנו — 54 גיבעתי — בחולייקא, הקרויה עתה חלץ. ילדים קטנים מהסביבה, שהוריהם וסביבהם באו ארצה אחרי קום המדינה, הניחו זרים לרגלי הטבלה הארוכה של שמות החללים 127 הרוגים — אולי המיספר הגדול ביותר של חללים לגדוד אחד בתש"ח. הילדים הסתכלו בעיניים גדולות ורציניות בשמות. בשבילים היו אלה אותיות. בעינינו היו לאותיות פנים — פנים של חברים

ישראלה וניתון הגדוד

שהיכרנו, שהתלוצצו עימם, שאחדים מהם נהרגו לידינו. זה היה לפני הרבה זמן. כאילו בחיים קודמים, בגילגול אחר.

היתה זאת אוכרה אינטימית. לא היו פוליטיקאים וקצינים בכירים. רק חבורה של גברים ונשים, בני 55 ויותר. אילו נשאל זר מה מאחד את האנשים האלה, בני כל העדות והמעמדות, הנראים כסבים וכסבות, לא היה מנחם את התשובה.

ישראלה קראה שיר. גם ישראלה נראית כאמא טובה. אני זוכר אותה, נערה רצינית שכאה לפלוגה שלי במארס 1948. כשכולה מלאה רצון עז לתרבת אותנו.

השיר יפה. לפי החוויות המתוארות בו, אין ספק שנכתב בידי איש הפלוגה שלי. ישראלה מצאה אותו מודפס באחת החוברות, שהוצאו עלידי אנשי-התרכות של הגדוד שלנו במהלך קרבות תש"ח. השיר לא נשא חתימה. רק אות אחת: מ', בין סוגריים. החוברת הופיעה בספטמבר 1948.

כשסיימתי את קריאת השיר, ביקשה אותנו ישראלה לעזור לה באיתור הכותב, שתיקה.

"מי שכתב את השיר הזה, שיקום!" אמרה אחת הבנות של הגדוד, כיום סתא, כעליות שצינה את הגדוד תמיד.

אשה אחת אמרה בשקט: "אולי הוא לא יכול לקום."

חרוות הנסיגה

חרוות הנסיגה מלבנון אחזה במדינה כולה, על חייליה ואזרחיה. נהרר!

זה מזכיר את הבריחה הישנה על המאוזכיסט. איש עובר ליד ביתו של מאוזכיסט ורואה אותו הולם בראשו בקיר.

"תגיד, זה לא כואב?" הוא שואל.
"ועוד איך!" משיב המאוזכיסט. "זה כואב נורא!"
"או מדוע אתה עושה את זה?" תמה האיש.
"אתה יודע איזו הרגשה נהררת יש לי כשאני מפסיק?"

בעלי חסות

מרב שידורים ביום-העצמאות בטלוויזיה התבלבלתי במיקצת. איני זוכר מי נתן חסות למי. האם חברת-טמפסק היא שהעניקה את חסותה לנאומו של נשיא-המדינה, או שהיתה זאת חברת מזאנון? האם הטקס בהר-הצל היה בחסות חברת החיתולים או חברת-השוקולד? ומי, לכל הרוחות, העניק את החסות לשידור הריון הסכריני עם ראש-הממשלה?

הממשלונת של פרס

אז יש לנו קאבינט. מרוע, בעצם? כלומר, מדוע מילה לועזית, המבוטאת בשפות שונות בצורה שונה, ושמקורה בלאטינית מאוחרת, כפי שזכרה בארץ הגאליים, ועברה משם לצרפתית, ומשם לאנגלית? "קאבינו" הוא מקום-מגורים קטן ועלוב, וגם חדר, או תא באוניה. מכאן "קאבינט", שהוא חדר קטן, חדרון, וגם ארון. הקאבינט כמובנו המדיני הוא חדר קטן, שבו מתכנס החוג הפנימי המצומצם של הממשלה — להבדיל מן הממשלה הרחבה, הווקה לאולם. כבר-טינה לא עלה מיספר חברי הקאבינט מעולם על 20, ובארצות-הברית על תריסר.

כדאי להצמיא מילה עברית לייצור הזה של האחדות הלאומית.

לנושא הישן ניתנה זווית חדשה: הפעם הגבר הוא יהודי, והנערה — פלסטינית

חוץ. יום. כביש ירושלים-
רמאללה.

בני (תורג'מן) תגר, רביטרן במילואים, לבוש מדים, יותר מ-40, מגולח למישעי, מצברוחו מרומם, מתחיל היום את השבוע השני לשרות המילואים שלו כתובע הצבאי של יהודה ושומרון, שמקומו ברמאללה.

מכוניתו של בני מגיעה לאזור מחנה הפליטים אלעמרי, מכוניות חולפות במקום, לפניו ומאחוריו, אלא שפיתאום הוא נמצא לבדו על הכביש. חמישה נערים בגילים שבין 14-17 עומדים סמוך לכניסה ומביטים לעבר המכונית המתקרבת.

פנים. יום. המכונית.
בני מתקרב במהירות סבירה אל הקבוצה. הוא מבחין באחד הנער, רים, עיסא, המחזיק ביד ימינו אבן גדולה.

חוץ. יום. המכונית.
האבן של עיסא פוגעת בשימשה הקידמית של המכונית. אבן קטנה יותר חולפת על פניו של בני ופוצעת את לחיו.

קאט.
כך מתחיל סרט ישראלי חדש, גשר צר מאוד. אילו לא כתבו נסים דייך וחיים חפר סצנה זו מראש, אפשר היה לצלם אותה כקולנוע תיעודי כלי כל הכנות. שכן, בבוקר כהיר אחד, אחרי שהחזו את מכוניותיהם בצד גיבעה קטנה בפאתי רמאללה, גילו הבימאי

רומיאו וליילה ברמאללה

"הסרט רק מתעד את המציאות", סיפר נסים דייך, הבימאי, שגשר צר מאוד הפך אותו כרלילה לחייל קרבי. כחודש של צילומים ברמאללה, כשי עליו להילחם בגשם ובשלג, באבנים ובקנאים משני צידי המיתרס, הוכפלו שערות השיבה שצמחו בראשו.

דייך, מי שהוצע בשעתו כמועמד לפרסי ישראל על סידרת הטלוויזיה שלו מישל עזרא ספרא ובניו, מרצה לקולנוע באוניברסיטת תל-אביב, מבקר קולנוע ותיק, בימאי שכבר עשה שני סרטי-עלילה (אור מן ההפקר, סופו של מילטון לוי), התחיל את עבודת-הפרד שלו על הסרט הזה לפני יותר מחמש שנים.

שותפים ומפיקים, משקיעים ור ממנים יצאו ובאו, ועימם פרחו הבטחותיהם. רובם הלכו ולא חזרו. החלטתו הנחושה של הבימאי לצלם את כל צילומי-החוף — משמע, רוב רובו של הסרט — ברמאללה, מקום ההתרחשות האמיתי של סיפור-האהבה, הפחידה את כולם: עיר עויינת בלב הישוב הערבי, כרקע לנושא לא אהוד. מילא, אמרו לו. אילו היה בחור ערבי מתאהב בישראלית, נחא. את זאת כבר ראינו. חמסין, תנה קיי. אבל ישראלי רוצה ערביה? דיר באלכו!

חמש שנים. ובסופן — מפיך שותף אחר: מיכה שרפשטיין ועזרת הקרן לסרטי-איכות. כמה חריקות של הד עוזר לנציב מסי-הכנסה שהפחידו כמה משקיעים ממש ברגע האחרון. אבל העיקר — השחקנים-האורחים הגיעו. אהרון איפלה בא מהוליווד, טונז'ל קורטיזו התורכי בא מגרמניה. וכאשר רצו להתחיל לעבוד, התחילו האבנים להירדד.

תחילה הסתבר שצה"ל לא שיתף פעולה. דייך: "צה"ל לא אמר בפירוש שהוא מסרב לעזור לנו, אבל הוא הציע למפיק להשיג כל מה שהוא יכול בשוק החופשי. רק דברים שלא ימצא שם, יהיה הצבא מוכן לספק. מאחר

ועוזריו מראה עגום: כל הזוגיות של מכוניותיהם נופצו לרסיסים, והמכרז ניות היו מוכות וחבולות. הם היו משוכנעים כי ילדים עשו זאת, ושלחו את אחד מעוזריו הערבים של הבימאי כדי לברר מה בדיוק קרה.

הוא עלה לגיבעה וגילה לתדהמתו ערימות של אבנים, מסודרות זו על גבי זו, כבליסטריות. בין הוורקים לא היו רק ילדים. הפעולה לא היתה מיקרה ספונטאני. היא היתה חלק מפגיעה מתוכננת. התנכלות של יושבי המקום

כולם התנגדו. הערבים החרימו. עפו אבנים ובקבוק מולוטוב

לורים שבאו לשחק על מיגרש לא-להם.

דיר
באלכו!

לא היה זה אירוע חריפעי. במור רה גילה הבימאי, נסים דייך, כי התסריט שבידיו מכליל פצצת-זמן, פצצה שהחלה מתקתקת הרבה לפני שהתחיל לצלם בשטח. המשך המעמד הפותח את הסרט הוביל הישר לשרש הבעיה: קציני-המילואים רודף אחרי הנערים שיירו בו את האבנים ומגיע עד להדרה-סיפריה של בית-הספר שבי אלעמרי, שם, כמעט מאחורי הצאיתיה של המורה, ליילה מנסור, מתחבאים הקטיניים. המורה עומדת על דעתה כי הנערים היו איתה כל העת. הקציין יודע שהיא משקרת. אך העיניים הרושפות-אש מדליקות אותו, והבעירה איננה עתירה לכבות — גם אם כל העולם, זה העומד מאחוריו וזה שמאחוריה, עתידים לעמוד נגד אהבה זו ולעשות הכל כדי למנוע את הגשמתה.

שבועת נקם טונז'ל קורטיזו בתפקיד אנוור מנסור, חמה של המישפחה. בתמונה למטה: חיפוש אחרי הנער שידה אבן במכונית הקצין.

מכות לתובע סלווה חדאד בתפקיד ליילה מנסור, המתא-הבת בתובע הצבאי בגדה המערבית. השחקן אהרון איפלה. היא מכה בחזהו מתוך יגון. אחרי שאחד מתלמידיה נהרג.

האקדח שלא ידה יוסוף אבו-ורדה בתפקיד טוני, אחיה של ליילה, שהובא מירדן כדי להרוג את אחותו, ואהרון איפלה, בתפקיד של בני תגר, ברגע העימות.

מפקודיו. לדעת הבימאי, זהו ביטוי ליחסים בין יהודים וערבים: הפנאטיות חוגגת, וגם המנהיגים החדשים משני הצדדים אינם מעוררים תיקווה.

כדור תועה כדור מרובה של מתנקש, ש באי על רקע יחסיו עם המורה הערבית. פוגע באחד

ההסרטי בה סצינת-מפתח, יצא הפטריארך בעצמו בגילוי-דעת נגד הסרט, ודיין נאלץ למצוא כנסיה אחרת, ששמה נשמר כסוד עד היום. אשר לשיתוף פעולה מן הצד הישראלי — גם כאן לא חסרו להצגים מכוונים. דיין משוכנע שמעצרו של שיבעה אנשים, כביכול בענייני סמים, והזמנות של מיכה שרפשטיין וערן וינר להיתקן במישטרה, נועדו אך ורק כדי לעצור את ההסרטה.

ואם עדיין נשאלת השאלה מה קדם למה, הסרט למציאות או להיפך, יעיד מיקרה שקרה לא מזמן באחד מישובי הגדה: קצינר, ירושלמי ממוצא עיראקי, נשוי ואב לארבעה, התאהב בערבית, בת המקום שבו שירת. הוא גורש מן הצבא. היא הצילה נפשה ממוות והוברחה לכוויית. שם נישאה לשייח'.

הם לא בני-אדם. אנחנו השמן והם המים. תערכב שמן ומים — לא יילך!" הרמות השלישית בישראלים, אור לא, איש-ביטחון-שרה, מונע עליידי שינאה: "אל תאמין להם. הם שונאים אותנו כמו שאנחנו שונאים אותם. אבל תיזהר, אתה משחק במיגרש שלהם!" ואומנם, לא נותר כל ספק של מי המיגרש שעליו משחקים. "עד כדי כך", סיפר דיין, "שמישמר-הגבול גילה וחינת מפורשת כלפי צוות-ההסרטה, והתבטא לא אחת בביטויים גיועניים כלפי השחקנים." אפילו הכנסה נקטה עמדה עויינת. ליילה, בתסריט, היא ערבית נוצרייה העוסקת בשיפוץ איקונין. הכנסיה, כמותה הכנסיה שברומיאו ויוליה, שימשה מעין מקום מיקלט. אבל אחרי שדיין קיבל את הסכמת הכנסיה היוונית האורתודוכסית בירושלים, בתיווכו של טדי קולק,

אחר-כך קראנו מאמר-התקפה פרוץ. האם לזה קוראים היהודים דריקיום? שלוקחים לנו את הבנות?" למערכת אל-פג'ר הסבר אחר: "להתנגדות לא היה כל קשר לעובדה שערכה מתאהבת בישראלי — לדעי, תנו, התסריט אינו מבטא את עמדתם של הפלסטינים כלפי הכיבוש."

דיין בעצמו ניסה לצייר סיפור-אהבה בכל צינע-ההקשת של הגדה המערבית, או כמו שהוא אמר זאת: "לבטא את המוח הדפוק של המיזרח

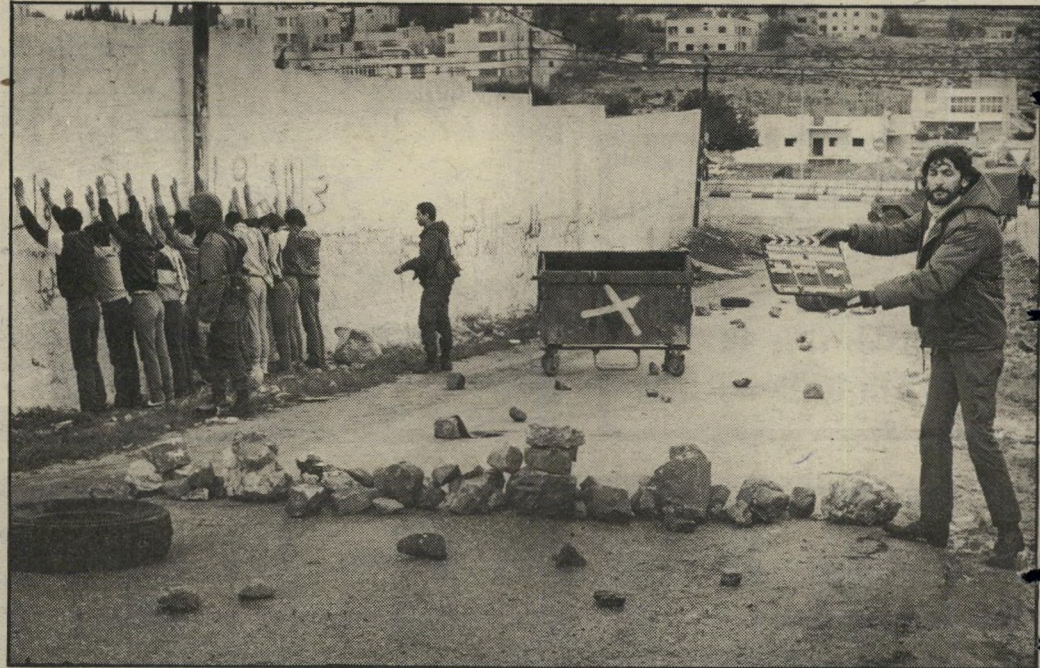
לעבור בו לעולם אם תופיע בסרטו של דיין. בהיותה פמיניסטית גאה ברעותיה, התעלמה מן האזהרות, תוך סיכון פסי של ממש. אבל היו אחרים, כמו הנהג הערבי של המיטבח הנייד, שחטף בקבוק מולוטוב ושלא העז לחזור בכוקר שלמחרת. "כימים הראשונים לא עצמנו עין בליילה מרוב פחד", הודה נסים דיין, "אחר-כך נכנסנו לטראנס כמו במלחמה. כימת-הצילומים הפכה לשטח צבאי."

המיגרש שלהם

חד מגילויי-הדעת החמורים ביותר של הישוב הערבי נגד ה סרט נכתב עליידי העיתון אל-פג'ר.

שלא נזקקנו לטנקים ולמטוסים, היתה התשובה ברורה. פנינו, איפוא, למג"ב." בשטח היו הסירובים מפורשים יר-תר. כל אתר-צילומים שהובטח מראש, נסגר לפני הצוות כיום שלמחרת. הוצו, נאלצו לשחזר הכל, כולל בית-המישפט הצבאי. היינו מקבלים רשות לצלם במקום מסוים, מתפרשים שם ומקבלים מטר של אבנים ומכול של איזמים. פניתי לעוזר-כימאי מסויים, ערבי שעבד עם קוסטא גאברס, והצעתי לו לעבור עימי. הוא אמר לי לא, ותרץ: "ערביה עם ישראלי? זה עניין אחר."

הסרט היה ממש כסכנה. מאותו רגע הרגשנו איך העניין מתפור ומירדרר. אירגון-המורים הוציא עלינו חרם. הסיבה: לא ייתכן שמורה ערבית

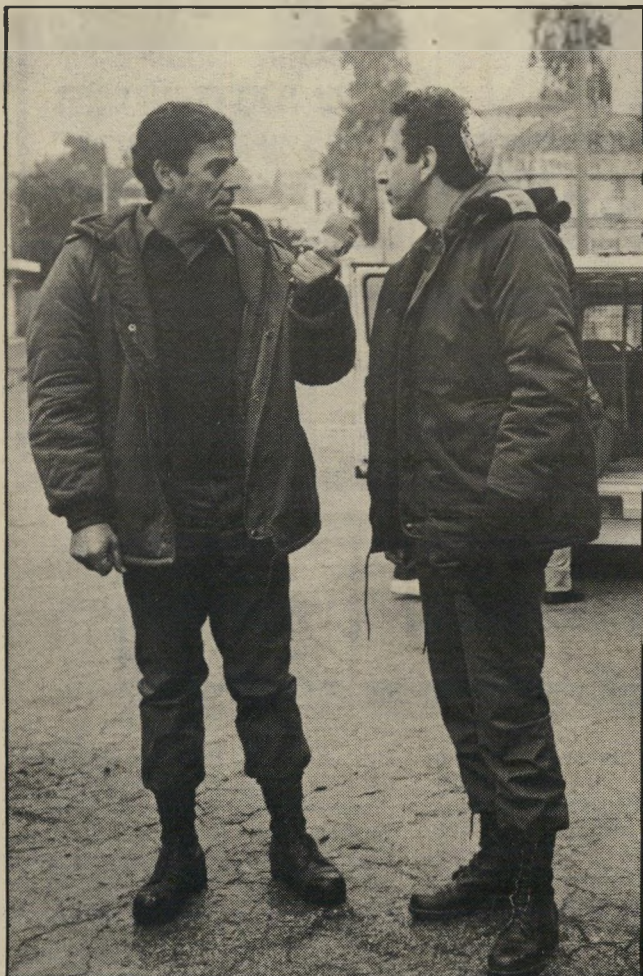
חינוך לבימאי המפיק מיכה שרפשטיין מסמן סצינה של מעצר לצורך חימוש אחרי מתנקש. הנערים הפלסטינים

תרמו מנסיונם האישי והדריכו את הבימאי, נסים דיין, איך בדיוק נעשית הפעולה במציאות. צוות השחקנים והצוות הטכני, היה במתכוון מעורב. שם המאמר היה: מגנון ליילה. ולא כמיקרה. קיים וליילה היא אגדת-עם מיזרחית, שמקורה, כנראה, באגדה הודית עתיקה, שהקדימה בזמנה את רומיאו ויוליה, אבל הנושא דומה. מסופר בה על אהבה בלתי-אפשרית של שני תמימים משני שבטים עויינים. יש סבורים אפילו כי השם יוליה נגזר מן המקור, ליילה.

אותה אגדה עממית הפכה כימים מאוחרים יותר למחזה פיוטי מצרי. קיים, אחרי שהתאהב בליילה, גורש משיבתו ויצא מרעתו. הוא היה הולך ימים ולילות במדבר, מחפש את אהובתו וזועק: "ליילה! ליילה!" מדוע, לדעתו של דיין, ועם העיתון, אחרי שכתבו ביקר באתר-הצילומים? האמת היא שהופעתה לחלוטין. והזנו את העיתונאי ואף לחצנו דיים.

תהיה כלי-שירת למה שהישראליים קוראים דריקיום. בעיקבותיהם יצאו המוחתארים של הכפרים והחרימו את הסרט. אחר מהם, שהסכים להתחלה כי נסרית ככפרו, בא ואמר לי: על גופתי? כשניסיתי לברר יותר פרטים על השינוי שחל בעמדתו, התברר לנו כי קיבל הוראה מן המנהיגים בירדן לא לתת לנו לצלם."

המשתתפים בסרט, הערבים בעיקר, היו לדיכרי הבימאי כתובת לאיזמים השכם והערב. סלווה חדאר, השחקנית הערבית, הידועה בדעותיה הלאומיות, שנאותה לשחק את תפקידה של ליילה מנסור, המורה הערבית המתאהבת בקצין הישראלי — כי האמינה בתפקיד וכשליחותו גם כלפי מעמדה של האשה הערבית בעולם המיזרחי — קיבלה אזהרה מפורשת מחברים — מיקצוע בתיאטרון הערבי, כי לא תוכל

כיפה לערבי השחקן מכרם ח'ורי, בתפקיד המושל הצבאי חובש-הכיפה, אמנון עבאדי (מימין). הטישטי וש המכוון במוצא השחקן בא להוכיח חזותם הדומה של שני העמים.

אבי קורן מספר על להקת הנח"ל ושחקניה שהפכו כוכבים – שולה חן, שלום חנוך, ששי קשת, טוביה צפיר – היחסים בתוך הלהקה, והמיקרים שעיצבו את מי שהפכו דמויות מפתח בבידור הישראלי

„דני ליטאי ואני הפקנו את „פדס־פדס“ ונכשלנו. נאלצתי למכור את הדידה כדי לשלם את החובות”

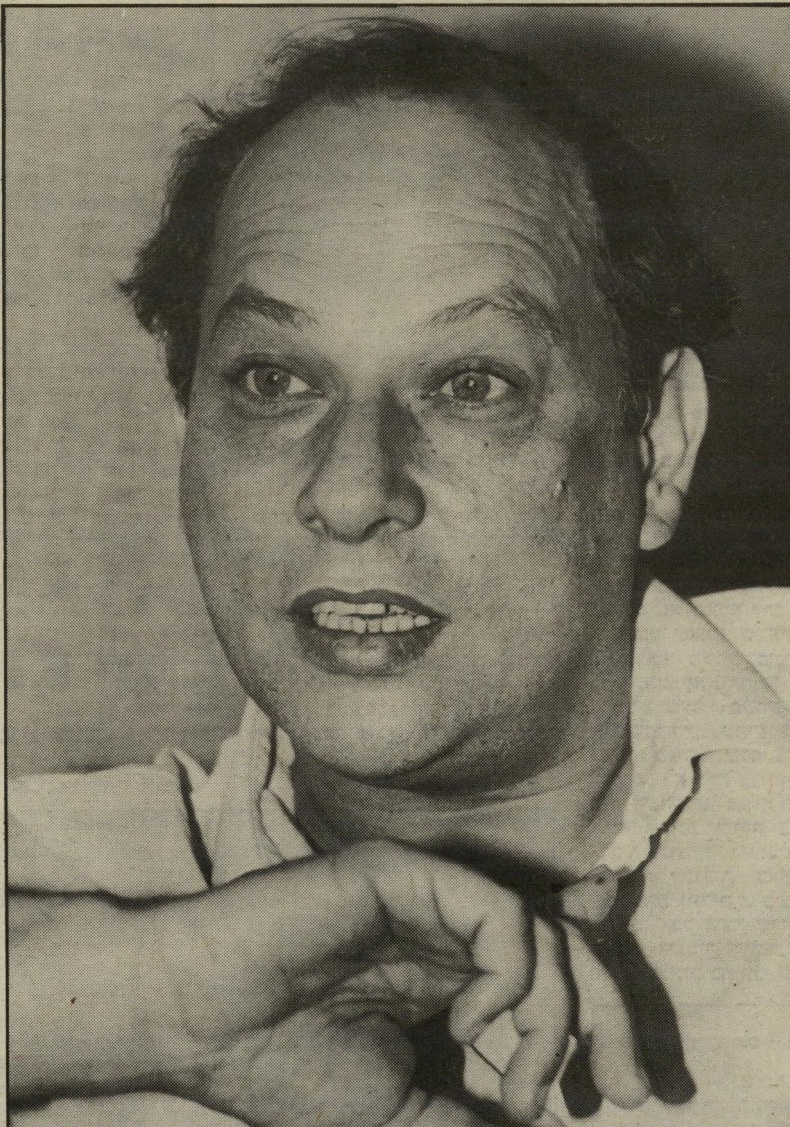
„אני התחלתי עם שולה כשהדרך התכנתה. כולם ניסו. אני הצלחתי, כי הייתי מפקד הלהקה”

„לשולה הייתה הרגשה שכשנחזור מארצות הברית תחכה לנו ניידת וחקק אותנו לבית הסוהר לשנתיים”

„שלום חנוך היה חבר של שולה בזמן שהיא הייתה חברה שלי. עד היום אני לא עובר על העניין לסדר־היום”

„באתי לבית־החולים וראיתי בן־אדם מוטל כמו גויה, מלא צינורות. הייתי בטוח שדני לא יצא מזה חיי”

„טוביה צפיר אמר שכשישחזר מהצבא הוא חוזר למכולת של אבא שלו. איש לא האמין שיילך לבידור”

ראיינה שרית ישי-לוי

„הלהקה הייתה הדבר

החשוב ביותר בחיי!”

שלום חנוך. בלהקת הנח"ל לא נתנו לו להיות כוכב. כיום הוא אולי הכוכב הגדול מכולם. הוא ישב בחוץ, שיחק אותה בנון־שלא־נטיות, שאל כאילו לעצמו: „איך הם זוכרים את הצעדים, איך הם זוכרים את המילים?” שיחק אותה קשוח, לא נטל חלק במישחק. אני עקבתי אחריו מקרוב. הוא היה מת להיכנס פנימה, ליבו יצא אל חבריו לשעבר, הנהנים כילדים, אבל הוא שמר על פאסון. חברתו של ששי קשת, והחברה קראו לה דניהלה. הראו שם בשיקופיות איזה אוזניים

בביתם של יעל וטוביה צפיר: רמת־השרון, חווילה מרווחת, בעל־הבית כוכב בעל־שם, בעלת־הבית מלווה את הלהקה מאז שטוביה שם בה רגל. היא היתה אז החברה הקבועה שלו. יעל צפיר, יונה אליאן, אשתו של ששי קשת, ואני – היחידות שאינן שייכות לעניין. אנחנו הקהל, וכל השאר נטלו חלק במחזה הנפלא הזה של השיחזור. הם שוב עשו את המוגממים, שוב שרו את סרנדה לעדה ושוב עשו את הקולות והצעדים. הנוסטלגיה נשפכה כמים. בחוץ ישב, כמי שפגא שד,

את ישנן בנות. 20 שנה לפחות אחרי שהש־תחררו מלהקת הנח"ל. במדינה שבה העתיד אינו צבוע בוורוד, הנוסטלגיה משתוללת. ואין כמו נוסטלגיה מתוקה של נעורים, שבאו פתע אל קיצם. ואיזה תענוג גדול יותר יכול להיות לו לאדם מאשר לשחזר את אותם ימי נעוריו, שעברו עליו בשיזים וריקודים בלהקה הצבאית, ושעיצבו את אופיו כאדם מבוגר? בוגרי להקת הנח"ל יודעים את זה, ומדי שנה נערבות מסיבות נוסטלגיה מרטיטות. אני נכחתי במסיבה כזאת. שהתקיימה

צריך לבוא פעם למסיבות האלה, של ה־רי יוניון של להקת־הנחל, כדי להאמין שזה אמיתי. צריך לשבת על השטיח ולהביט באנשים המבוגרים האלה, חלקם מקריחים, חלקם מכריסים, כשהם מתנועעים לקצב השירה ומבצעים במדויק את ההעמדות של אילו ציפורים, כדי להבין מה היתה להם להקת הנח"ל. צריך לראות את הנשים, אמהות לילדים שאו־טו־טו יתגייסו גם הם לצבא, נשים שהגיל נתן בהן את אותותיו ונשים שהזמן היטיב עימן עומדות במרכז החדר, מתנועעות ומפזמות עם כל הקולות

תמליל קורן ואשתו שולה חן הקצונה והחיילים השתגעו אחריה!

התפקיד שלך. אני לא אשכח בחיים שלי את ההופעה הראשונה. במוצאי-שבת, בקיבוץ אלוד מות.

● **זה קרה לפני יותר מ-20 שנה. איך אתה זוכר את היום בשבוע?**

איך אני זוכר? אני חי על זה, חי את זה בחריפות. זה מדהים. אני זוכר העמדות, צעדים. התקראי לכל הלהקה, תראי איך הם זוכרים קולות והעמדות. איך אפשר לשכוח? זה זורם ברמנו, זה אולי הרבה החשוב ביותר שקרה לנו.

● **ומה היה בקיבוץ אלודמות?**

עליתי לבימה עם המון ביטחון עצמי. עד היום לא יכול להבין מאיפה אספתי אומץ. אולי נלחמתי לחיים ולמוות, אולי זו היתה הסיבה. אני זוכר כשנגמרה ההופעה, ניגש אלי דני קוליש. היום יש לו בית-מירקחת בראשון, ואמר: "אתה יודע מה? אתה שחקן!"

דני קוליש זה אחר שבקושי החליף איתי מילה. הוא היה מאוד דומיננטי בלהקה, כוכב. ידע את כל הקולות והיה מצחיקן. ולשמוע ממנו כזה דבר! ואז פיתאום הייתי חלק מהלהקה, ומאותו הרגע נפתחתי יותר. שיחקתי צנוע, עד שקיבלו אותי לשבת בשקט. לא להרגיז את החברה, עד שיתנו לי תפקיד — וכל זה בזכות טוביה. שלימד אותי עליסמך הנסיון שלו, שצריך להתאזר בשקט ובסבלנות, וכשיתנו לך את הצ'אנס — להוכיח.

● **חלטורות בלהקת הנח"ל?**

כן, חברה מהלהקה היו מופיעים בכל מיני מועצות-פרעלים.

● **ומקבלים כסף?**

בוודאי שהיו מקבלים כסף. זה אומנם היה אסור, כי היינו חיילים, אבל אף אחד לא שם. וכך היינו נוסעים דני קוליש, טוביה, אני ולאורך השנים גם שלום תנוד ומנחם זילברמן ושולה ותנו יוכל ואלי מגן ויוסי סויסה. ותביני, מי שהגיע לחלטורה, מעמרו בלהקה היה גבוה, כי אם הוא מופיע מחוץ לצבא, אז הוא יעני מיקצוען.

● **איזה כוכבים הולידה הלהקה הראשונה שהשתתפת בה?**

חוץ מטוביה, כולם חזרו לקיבוצים. לדני קוליש, אמרתי לך, יש בית-מירקחת. את ג'ינג'י לא ראיתי מאז השיחורו. יאיר רוזנבלום, שהיה אקורדיוניסט הלהקה, עשה קאריירה בכלל לא

"כששולה חן הגיעה ללהקה היו בה בנות וחיקות, ומובן שהן התרגזו שהיא קיבלה סולואים על חשבון הוחק שלהן"

רעה. ומהכנות — עלייה יצחקי התחילה בקאמרי ונסעה לחולין.

אויש, איך שכולנו היינו מאוהבים ברונית כץ!

איזה אהבות תמימות היו אז בלהקה.

● **מתי התחיל טוביה צסיר לבסס את מעמדו ככוכב?**

בתוכנית השניה, שהיתה רווקא ככהיכה,

המיתר של הלהקה. הוא עשה את זה בסרט ובלהקת פיקוד דיונגוף. היה ברור שטוביה לא יסכים. שלום תנוד? אף אחד אפילו לא העז לפנות אליו. הציעו את ריבקה זוהר, הנמצאת בארצות-הברית. היא היתה דווקא בלהקת חיל-הים. היא התלבטה והתלבטה, וברגע האחרון נבהלה ונסוגה.

החליטו לפנות לגידי גוב, שחשב וחשב וחשב, והחליט שזה לא די טוב בשבילו. נשארה רק שולה חן. היא, כשראתה שכל רעיה המפורסמים נסוגים, לא הסכימה להשתתף עם להקה אנונימית. אפשר להבין אותה.

וכך נותר קורן כשבידיו מופע של שירים מוכרים, בלי חברים מוכרים, לבד מדני ליטאי, הבימאי, שפרשת החלמתו משטף-דם במוח היא נס רפואי.

את השירים ההם עם הבחורות ההן והבחורים ההם והנעורים ההם הוא יצטרך לשמור למסיבה הבאה. ועד אז, עד לאותו לילה שבו ידלקו האורות עד הבוקר, הוא יאלץ להסתפק בסיפור תולדות הלהקה. על חברה, שחלקם הפכו כוכבים.

● **איך הגעת ללהקת הנח"ל?**

ידעתי כל החיים שלי שאלך ללהקת-הנח"ל. זה היה חלום-חיי. כשהגעתי לטירונות-נח"ל, במסגרת היותי שמוצניק, והתחלתי להתעניין, אמרו לי שלהקת-הנח"ל בחזרות ושאיין מקום. זה כמעט גמר אותי. זו היתה הפעם הראשונה שהחלום שלי על להקת-הנח"ל לא הלך כמו שרציתי, אלא לפי החלטה של מישהו אחר.

טוב, לא היתה ברירה, הלכתי להיבחן לפי קוד-מרכו. מה אני אגיד לך? זה היה כמו שתגידו לעיתונאי מדיעות אחרונות שייילך לעבוד בלהיטון.

עשיתי בחינות. הבחונים היו אושיק לוי, שלמה וישינסקי ואריאל פורמן וחורתי לשיבטה. יום אחד הגיעה סמלת-סעד עם טופס בקשה להעברה, כי מבקשים אותי מפיקוד-מרכו. זה היה קשה. החברה לקחו את זה נורא. לעבור מהנח"ל לפיקוד-מרכו היה כמו להתפטר, ואני, אלוהים בא לעזרתך. טופס הבקשה של פיקוד-מרכו הגיע אלישור לפיקוד-הנח"ל, ואני קצידחינוך של הנח"ל אמר: "רגע, אם יש אחד בנח"ל שפיקוד מרכו רוצים תביאו, נראה. אולי הוא טוב גם כשבילנו." הקצין הזה היה קיבוצניק, היה חשוב לו שבתוך הלהקה יהיו משובצים לא רק ארטיסטים אלא גם נחלאים אמיתיים.

בקיצור, כאתי אל קצידחינוך, ששאל למה פיקוד-מרכו ולא נח"ל. סיפרתי לו את הסיפור. אמר: תבטל את טופס-ההעברה ואדאג להכניס אותך ללהקת-הנח"ל.

● **איך התייחסו אליך כשהגעת ללהקה? תמיד הלכו אגרות על להקת הנח"ל, שהיתה ממררת את חיי החיילים.**

זה היה נורא. פשוט לא דיברו איתי, לא התייחסו אליי. שכחתי לספר לך, שעור לפני שהגעתי ללהקה חורתי לגרעין שלי בכרם-שלום. הגרעין היה צריך לעשות הצבעה אם מאשרים לי ללכת ללהקה. עשו הצבעה והחליטו: לא! ולא

ענקיות היו פעם לשלום תנוד ואיך מנחם זילברמן היה חתיך עולמי ואיך טוביה צפיר היה רזה כמו מקל — אז קראו לו טוביה קוזלובסקי. ככל שהתארך הלילה וככל שהתארכו הסיפורים ושולה חן, שהיתה הכוכבת הבלתי-מעוררת כיכבה גם בלילה הזה, מכיוון שרוב קיטעי הסולו בשירים היו שלה. ככל שעשו עוד מערכונים וככל שהבטן התפקעה מצחוק, הפשיר גם שלום תנוד. ובשעה 4 לפנות-בוקר, כשכולם כבר על הריצפה, הוא התעורר לחיים בשוונג אדיר. הצטרף לנוסטליגיה. לקח את הגיטארה והעיר את כולם לחיים מחדש. כך נמשכה המסיבה עד לארוחת-הבוקר.

אחר כך אמרו לי: הוא לא השתנה מאז

"איך רוזנבלום הרגיש שעלום הוא מחחרה רציני שלו כמלחין, ומכיוון שהיה המדריך המוסיקלי, ולו היתה זכות ההחלטה, לא ביצענו בלהקה שום שיר של שלום תנוד מילבד אחד"

הלהקה. גם אז היה עושה לנו פרצוף של אינטלקטואל, וכשכולם היו מתים לשיון היה מתעורר לחיים, לוקח את הגיטארה ומשכיב אותנו על הריצפה.

להקת הנח"ל, היא בשביל קבוצת אנשים מצמרת-הבידור הישראלי חתיכת חיים, שהם חיים אותה לא רק פעם בשנה. בסיבת הנוסטליגיה, אלא כל יום. כל רגע, את יכולה לשמוע אותם אומרים: "אצלנו בלהקה" והם לא מתכוונים ללהקת פיקוד

דיונגוף. ללהקת ברנשים וחתיכות או להקת השלושרים הם מתכוונים ללהקת-הנח"ל. אבי קורן, מי שהיה מפקדה של אותה הלהקה, שפעלה בשנים 1966-1970, חי את הלהקה כל רגע. הוא נשוי לשולה חן, שהיתה איתו בלהקה, ושעל ליבה התחרה בשלום תנוד. והכי-מצחיק זה שעה היום, 20 שנה מאז, הוא לא סלח לו את זה. בשבילו, ששי קשת, טוביה צפיר יחנן יובל הם כל החיים כולם. בשבילו, להקת-הנח"ל היתה הדבר הטוב ביותר שקרה לו בחיים.

כדי להחיות מחדש את אותה תקופה, היה לקורן רעיון: להביא את כל הכוכבים של אז ולעשות מופע עם השירים הישנים ההם. החברה שהיו איתו בלהקה כולם חשובים מכדי לעשות מעין מופע נוסטליגיה כזה. מסיבות כן. אבל הופעות זה סיפור אחר. ששי קשת אמר שנמאס לו לנגן על

טוביה צפיר, מיקי גורן, שולה חן, אבי קורן ורחל תנוד (1965) החיילים חיכו לטוביה!

(המשך מעמוד 19)

ולא הוציאה שלאגרים. טוביה כבר היה כוכב בצבא. החיילים פשוט חיכו לו.
● כבר אז הצטיין כגיטריסט?
הוא ככלל לא היה חקיין. במשאית הוא עשה את כל העולם, אבל על הבימה הוא היה שחקן, כולנו חשבנו שטוביה לעולם לא יהיה בכיכורו. ראינו בו מין אבנר חזקיהו צעיר, היינו בטוחים

כל הבנות היו מאוהבות בששי קשת נאשוח. עד שהוא הגיע, אני הייתי היפה של הלהקה. כשהוא בא, הועם זוהרי"

קורן בין אלדר שרים ודני ליטאי. כשהוא מתעצבן, מתעצבנים עליו!

בכלל, ההורים שלו לא אהבו את זה שהוא שחקן. אני זוכר שאחרי פרמיירה שהוא היה הכוכב שלה ושיגע את הקהל, אמר שלו אמרה לו: "אתה שחקן? אתה לא מתביש, קופץ כל הזמן על הבימה? כולו שחקן, דו"גן זה שחקן?"
● ואז הצטרפו ללהקה שולה חן, ששי קשת, מנחם זילברמן ושלום חנוך. מה זה עשה ללהקה וליחסים בתוכה?
זה עשה המון. עשינו את התוכנית מהנח"ל באהבה, והתוכנית היתה פיצוץ. צריך להביא בחשבון שמאז נחמה הנדל, לא היתה זמרת ללהקת-הנח"ל. הבנות היו או נחמדות או מצהיר קניות, וכשהופיעה שולה עם הקול שלה ועם החן שלה זה נתן פוש עצום.
והיה טוביה, שהיה מצחיקן רענן, ושלום. שהביא איכות מעולה מעולם אחר.
● שלום חנוך היה כוכב בלהקה?
אבל את לא מצפה ממני להיות אובייקטיבי לגבי שלום.
● למה לא?
את לא מכירה את הסיפור?
● שהוא היה חבר של שולה בזמן שהיא היתה חברה שלי. די, בואי לא נדבר על זה. עד היום אני לא יכול לעבור על העניין הזה לסדרהיום.
● מי אם כך, חוץ מטוביה ושולה, היה כוכב?
ששי קשת. פשוט השתגעו אחריו. כל הבנות היו מאוהבות בו אנושות. עד שהוא הגיע, אני

בין הבנים ככלל לא. טוביה היה המלך הבלתי-מיוערת, ובגלל אופיו המיוחד, בגלל זה שהיה מאוד נבוך, מאוד אינטליגנטי ומאוד לא שוויצר ולא עשה מזה הון לעצמו. פשוט לא קינאו בו.
בין הבנות זה היה סיפור אחר. כששולה הגיעה ללהקה, היו בה שתי בנות יותר ותיקות - רחלה חנוך והרה, שנשואה היום לחנוך חסון. כמובן שהן התרגזו כשהיא קיבלה סולואים על חשבון ה"ותק" שלהן.

הייתי היפה של הלהקה. כרגע שהוא בא, הועם זוהרי. חוץ מזה, היתה בינינו מערכת יחסים נפלאה. היינו לוקה נהדרת. עובדה שמכל הלהקות אנחנו הגרעין שנפגש עד היום.
● ולא היו קינאות?

אבי קורן על יעקב לוינסון

אבי קורן התמנה על-ידי יעקב לוינסון לתפקיד מנהל-הפירסום של בנק הפועלים. כך הוא מספר:

תמיד היה זורק לי, הייתי זורק לך וגם כשאמרנו דברים קשים, נורא נהיית.

יעקב ידע להלך קסם על עיתונאים והם כיבדו את רצונו שלא להיחשף. כשהיה לו עניין להדליף משהו לעיתונות, עשה זאת כמו כל אחד אחר. במיסגרת המישחק המקובל. יעקב שמר מכל מישמר שאני לא אהיה חלק ממערכת היחסים שהיתה לי עם עיתונאים. לא היה רצוני לו שאהיה מצוי בה. כשמישהו היה רוצה ראיון עם יעקב, היה פונה אליי, הייתי אומר ליעקב. זה וזה מבקש לראיין אותך. היה עונה: תענה בשלילה. ונגמר הסיפור. לפעמים הייתי אומר לו שאני מעוניין שייפגש עם עיתונאי זה וזה, הוא היה שואל: לאיזה הוא? הייתי אומר - נחמד, הוא היה נפגש לשיחת-דקע שלא לציטוט, ולא היה עיתונאי אחד שפגש בו ולא חזר ופגש בו שוב ושוב. הוא הילך קסם על כולם.

לגבי יגאל לביב, הקשר היחיד שהיה לי איתו היה קשור למודעות שהעברתי לעיתון שלו. לפי תיקוב. פירסמנו אצלו כי פירסמנו אצל אחרים. לא היתה הוראה מלוינסון לתת מודעות ליגאל לביב. הדבר היחיד שאני יכול להגיד זה שהבאתי לו את המודעות לאישור פרופר. לא ידעתי אם יש לו או אין לו קשרים עם לביב.

כעת, בלעדיו בבנק, יש רגעים שאני נשבר. זה כואב לי נורא שיעקב איננו. כאב אמיתי. אהבתי אותו. הוא היה מעורה בכל דבר. שום דבר לא זו בלעדיו. כיום, במקום עם יעקב לוינסון אני עובד עם דובר הבנק, גיורא גזית שינה דברים רבים במערכת. זה לא מה שהיה בימי יעקב.

יעקב היה צנטרליסט. כל המערכת היתה כפופה לו. גזית מעניק גם לסניפים הרבה יותר יוזמה חופשית. יעקב היה עובר על כל החומר של הפירסום. הוא היה מאוד ביקורתי. הייתי בא עם דבר מבריק והוא היה פוסל אותו. והיה מסיביר לי למה זה לא טוב בשביל הבנק. למרות שזה מבריק, היה לי יחס נכון לפירסום. הוא היה משוגע על גינגלים. היתה לו במכונית קסטה עם גינגלים של הבנק, שהוא היה שומע.

כשהיכרתה לו את קובי אורשר, התרגש כמו ילד. היתה לו משיכה לבורמה. הוא מאוד אהב מסיבות שיושבים ושרים בהן. אהב נורא קולות יפים. היה מתפעל ממישהו שיודע לנגן. אני זוכר שהיתה לי מסיבת יום-הולדת. באותו שבוע יעקב ירד עליי כאשר על זה שאני לא מגיע לבנק ב-7 וחצי בבוקר. הוא מנשט עינה אותי. כל בוקר ב-7.35 היה מצלצל הטלפון. הייתי רץ בחוסר-נישימה אומר "הלו" והוא היה אומר "בוקר טוב" וסוגר. ואני לא איזה פקידונצ'יק, אני בכל זאת הממונה על הפירסום. הייתי חוזר הביתה רותח וזועם, ואמרתי לשולה: אם את מכינה לי מסיבת יומולדת, אל תזמיני את לוינסון. והיא ענתה שמאוחר מדי, היא כבר הזמינה. אמרתי שאני מקווה שיהיה לו שכל ושלא יבוא.

יום השישי הגיע, היתה לי איתו ישיבת-פירסום. ואני עם רצח-בעיניים. והוא נראה לי דווקא די-מבוסס מהברקים שאני יורה בו. ברעף הגיע עם נורית למסיבה. לקח אותי לצד ואמר: אני מבקש סליחה. פשוט שכחתי שהשבוע זה יום-ההולדת שלך. הייתי דוחה את זה לשבוע הבא.

הוא היה כל-כך מיוחד. אני לא יודע מכל הסיפור על לוינסון. ממני לא יוצאו עליו מילה רעה. בשבילי הוא היה נקי-כפיים. ולא יעזור שום דבר. היורש שלו וההגיונות היו חשובים. ולא בגלל המוזה. בהכרות שיטחית היה בלתי-נסבל ולא יצר קשר. אבל מקרוב הוא היה אדיר. הוא פשוט לקח אותי בגיל 30 מלוס, כשהייתי כבר מעוצב. זרק לי דרך חשיבה אחרת, למרות שהיה נדמה לי שאני יודע הכל.

עד היום, כשצריך להחליט משהו, אני חושב מה יעקב היה עושה במקומי. יורם רוזנפלד אומר לי, שככה זה גם אצלו. הוא חסר, פשוט חסר. שולה אומרת שהטלפון כבר לא עושה לה יותר שום התרגשות. כי כשהטלפון מצלצל זה בטח לא הוא.

פגשתי אותו במסיבה אצל דן שילון בניו-יורק, והוא השתולל מהגנייה של דויד קריבושי. אחרי כמה ימים צילצלה אלינו נורית ושאלה מה אני עושה כשאני חוזר ארצה. אמרתי לה שאני חוזר לליל צ'זל, אבל אם יציעו לי לנהל את בנק הפועלים, אשקול. היא אמרה שהיא לא תיתן לי לנהל את הפרנסה מבעלה, אבל שתעביר הלאה לממונים.

כעבור יומיים התקשר אליי לוינסון. קבענו אצלו בבית. ואיזה שעה הוא הסביר לי על אמבל ואני לא ידעתי מה הוא רוצה מהחיים שלי. בסוף הוא שאל: נראה לך להשתלב באמפל? אמרתי לו שאני לא מבין שום דבר בפנינסים וכטח לא בכלכלה. הוא ענה. שבארבע שעות של הצגאה מרוכזת הוא ילמד אותי כלכלה, ושלנגן על אקורדיון כמו קריבושי זה הרבה יותר מסובך וקשה.

התחלתי לעבוד באמבל. ואז קרה דבר שהיה לי מאוד קשה. אני היכרתי את יעקב בבני-בנות חברתיות. וההבדל בין יעקב, החברהמן הנחמד והלבבי, לבין יעקב בעבודה היה מאוד חריף. בעבודה הוא היה איש קשה. דרש המון. היה דומיננטי בצורה בלתי-רגילה. לא יכול היה לשאת טעויות. זה היה לי קשה. אני זוכר שקיבלתי את זה אישית.

פעם הוא כתב לי על איזה תזכיר: (א) תאריך זה זה עבר. (ב) אודי לך אם תואיל לענות לי. עניתי לו שאני מבין שהוא מבין שעשה מקח-טעות כשלקח אותי לעבודה, ושהוא לא יודע איך לצאת מזה. אז אעשה לו את העבודה קלה. לא נולדתי בבנק ואני לא מתכוון למות בבנק, אז שלום ולהתראות.

היה לו מנהג לקחת תזכירים הביתה ולעבור עליהם. כשהגיע לתזכיר שלי, צילצל ואמר: אלף - לא נכון. בית - לא הבנת אותי. גימל - בשיטה כזאת לא עובדים.

כשהבאתי לו את בוא לגדול איתנו - בנק הפועלים" היה מבסוט עד הגג. הוא נתן לי בקנה מלא. היתה בינינו מערכת יחסים של יותר מסתם עובד ומעביד. עובדה שנשארתי בבנק למרות כל הפשלות שעשיתי.

כשהתחיל להתמוצץ על העניין שלו, נמנע איתי מקשר במודע. הוא לא רצה לראות אותי. לא נתן לי להתקרב. היו לי המון נסיגנות להתקרב, ואני לא אומר את זה בשביל לנקות את מצמוני. ליעקב היתה סמכות. כשהוא היה אומר לא, אז זה היה לא! וכשלא רצה לראות מישהו, איש לא העז לבוא אליו.

כשמהדרות החדשות נפתחו עם פרשת-לוינסון, שלחתי לו מרש וכתבתי לו בית משיר של נעמי שמר. שהוא אהב וששרנו ביחד בדבקות אצלו בבית. על הגג כשהמערך נכשל בבחירות 1981. לפעמים אני סופג מכה אחר מכה / וכשרע וכשמר לי / אז אני דווקא שר לי כך: / חבלי הטיח הנה זה בא.
נורית טילפנה והשאירה הודעה המזכירה האוטומטית: תודה, אתם נורא נחמדים, לא צריכים להחזיר טלפון. ואז הבנתי. ידעתי מה שהחשיפה עושה לו. הוא, שהיה רואה תמונה שלי ושל שולה במדורי-הרכילות והיה שואל אותי. איך אתה יכול לשאת את זה? הבנתי איזו כפייטיות היתה לו בעניין של לא להיחשף, ומיתאום. הכל סביבו התמוטט.

● בסירטו של אבי נשר...הלהקה" יש סצינות קשות של כמעט-שינאה בין בימאי הלהקה וחבריה. גם אצלכם זה היה ככה?

כל שינאה לבימאי בסרט לא היתה קיימת אצלנו. איזו שינאה? אנחנו היינו נשבעים כיוסי כנאי. הערצנו אותו.

● ששי מגלם באותו סרט את דמותו האמיתית?

אני זוכר שהרבר שהכיהיפתיע אותו בששי היה שהוא קיבוצניק. כי גם במדים הוא היה תמיד שי-יאהאסטיקה, מגוהן, מעומלן ומסורק. ששי היה די חסר-ביטחון, ועד שלא שיכנעו אותו שהוא שר יפה, הוא חשב שהוא שחקן.

● מי שיכנע את ששי קשת שהוא יודע לשיר?

יום אחד ששי שר כפרודיה את דודה הגידי לנו כך, חיקוי של גולנר. יאיר רוזנבלום, שהיה המדריך המוסיקלי, אמר לו: "אדוני, אתה זמר!" ששי, שהוא בחור נהדר באמת, אמר לו: "עזוב אותך מהשטיות!" אבל אחר כך, כשיאיר התחיל לתת לו לשיר, הוא השתכנע.

את יודעת איזה כוכב הוא היה? מיליון חתיכות תמיד הסתובבו סביבו, ואני מוכרח להגיד שאז הפמיניזם לא שלט בארץ, ולא היה מקובל שחיילות או בחורות יתחילו עם בחור. אבל הוא היה מקבל מיספריטלפון. פשוט היה מוציא אותו מרצתו.

היתה לו חברה, דניאלה הוד, שהיתה מלכת-יופי, לא פחות.
לששי היו בעיות עם הא ואלף. היתה לו שורה ב גשם גשם בא. שהלכה כך: "גרהיבה עוז לקראו לגשם כי ישוב". וששי תמיד היה יוצא לו "גרהיבה הוד". אז קראנו לחברה שלו דניאלה עוד, ועד היום, כשאנחנו רוצים להרגיז אותו, אנחנו מרכיבים על דניאלה ושוככים על הריצפה מצדוק.

● זה נכון ששלום חנוך לא התקבל בתחילה ללהקת-הנח"ל כי לא עבר את הבחינה?

שלום בא להיבחן יחד עם יוסי פולק. שניהם באו מבית צבי. עשו קטע מאוד כבר ולא התקבלו. למרות שיאיר, בגלל סנטימנטים דווקא, היה בעד שלום, כי אחות של שלום, נעמה, היתה בעבר בלהקה. זה לא עזר והם נשלחו הביתה.

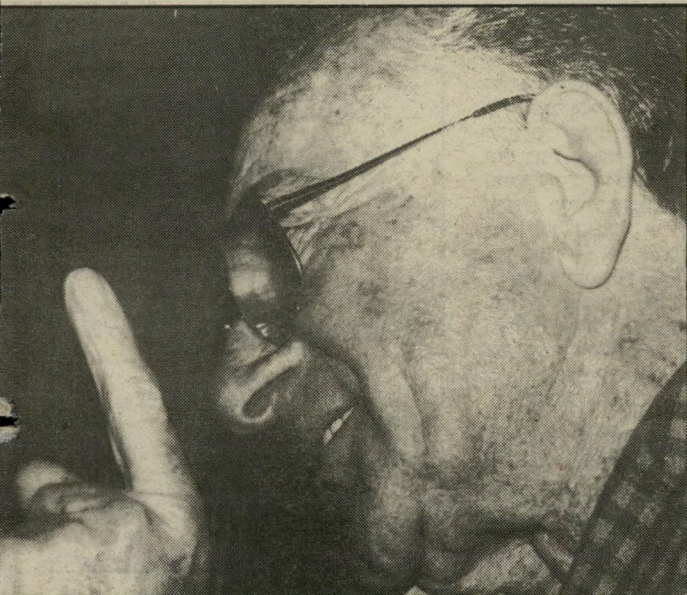
מי שלא השלים עם זה שלא קיבלו את שלום ללהקה היה חנו יובל, שגם הוא נדיקוביז מישמרות. קיבוצו של שלום. חנו אמר: "אתם לא צודקים, עושים טעות איזומה. אתם לא יודעים מה אתם מפסידים. אם יש מישהו מקורי זה הבחור הזה, שלום!" הוא העריץ את שלום וניסה לשכנע אבל ללא הועיל.

ואז התחילו לעבוד במישמרות על איזו להקת-זמר ששלום ומאיר אריאל כתבו לה. חנו ביקש מיאיר שיתן די. סוכס שהוא יבוא בשבת לקיבוץ, ומכיוון ששולה היתה אז בטריונות (המשך בעמוד 36) העולם הזה 2487

שני שושנים

בונה צפירה הזמרת הוותיקה. בחברת המ" שורר יעקב אורלנד ובתו. ה" פיזמונאית שימרית אור. במסיבה לכבוד הוצאת הספר נתן היה אומר - 27 שירים על נתן אלתרמן. בקפה כסית.

יעקב אורלנד נזכר במסיבה שלו בחברים הטובים שאינם עברהם שלונסקי, רפאל אליעז ונתן אלתרמן - ש לשבת בכסית. "אני מרגיש עצמי כשליח-ציבור של החבורה הזו", אמר. "ב" הארכת ימים אחריהם". בתמונה למטה: שימרית אור ובתה, יעריית בך

**תעשיינים, פוליטיקאים, אמנים
אנשי פירסום ותיקשורת, ליקקו
גלידה ואכלו פלאפל בהרצליה-פיתוח ★
המשורר אורלנד נזכר במסיבתו בחברים
שאינם עוד, עימם נהג לשבת בקפה "כסית"**

אצל פלד על הדשא

מסורת מסיבות יוס'העצמאות של הפירסומאי חיים פלד החלה לפני הרבה שנים. בהתחלה היו אלה חאפלות צנועות עם חברים-לנשק, בדירה שכר רה בתל-אביב, אחר-כך מסיבות גדולות יותר בכית קטן ברמת-גן, וכ"כ השנים האחרונות - מסיבות המוניות בחצר הווילה שלו בהרצליה-פיתוח.

"חשבתי לוותר אולי השנה על מסיבה, בגלל המעמסה המעייפת וההוצאה הכספית", אמר פלד במ" סיבתו, בצהרי יום החמישי האחרון. "אבל קשה לשכור רבר כזה, שנמשך כליכך הרבה זמן".

הכיבוד היה עממי, תוצרת כחול-לכן, ופלד הרגיש זאת בגאוה: פלאפל, גלידה, עוגות ומשקאות.

נלה יעקובי שיחקה על הדשא עם בתה, הדס בת השנתיים וחצי, כשגד, כעלה, שוחח עם חברים. ברנדו לנרסברג, מנכ"ל סנו, ליקק גלידה בחברת כרמלה פרס, אשתו של גיגי וגיסתו של שימרון, ואמר לה שהוא יכול להרשות לעצמו להכתים את בגדיו. היא ביקשה שישלה לה דוגמות, והוא ענה: "קודם אעשה לך כתם..."

בנימין גיבלי שוחח עם משה טירמקין, וסטלה לוי, לשעבר קצרי נתיחן ראשית וכיום נציג תלונות הציבור ברמת-השרון, שאמרה לשד קנית הכלונרית החתיכה של נשות הרעם, לורנט לנרן, כי היא מזכירה לה את סנינה רוזנבלום.

בשעה 3, אחרי שלחץ אידיספור ידיים והתנשק עם המון שפתיים, נזכר חיים פלד שהוא רעב, והלך לברוק אם השאירו לו משהו לאכול.

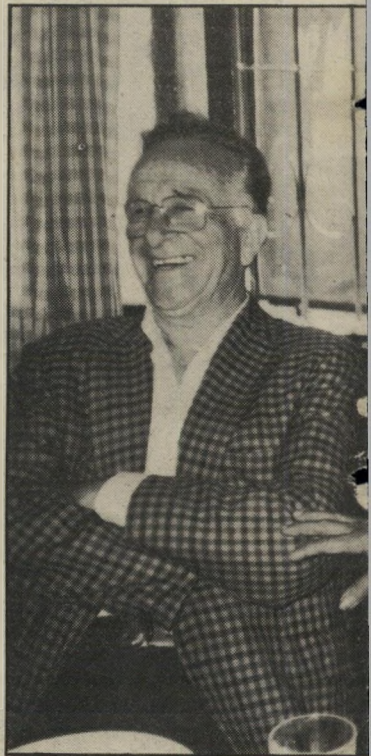
דוד בן-אלול איש תיכנון ובניה, עיתונאי ואיש-סרטים אשתו של הפירסומאי חיים פלד, בעבר, ליקק גלידה יחד עם זמירה פלד, בהרצליה-פיתוח. זמירה הפכה סבתא לנכד ראשון יומיים לפני המסיבה.

קרול פן היא עולה חדשה מארצות-הברית. מורה במיקצועה וחברתו מזה שנה של אורי פלד, איש-פירסום ובימאי-סרטים ובנו של הפירסומאי חיים פלד, בעל הווילה היוקרתית.

יעל רייך אשת יחסי-הציבור של ג'ג הפקות חברת הסרטים של המפיק הבין-לאומי מנחם גולן, הגיעה גם היא למסיבה בהרצליה עם כוכבי הסרט נשות הרעם, המצולם עתה בארץ.

יעקב אורלנד

הלילה, הטנדר נוסע, שני שושנים, סובבני אני נושא עימי, שיר שמה וצבא צבא מה טוב אוהליך. שימרת סיפיה שבשנוע הבא תצו" לם תוכנית חיים שכאלה על אביה, ושלא כמקובל בסידרת תוכניות זו, הפעם הוחלט לא להפתיע את גיבור הערב. הם עשו בשכל, אמרה שימרת. אבי הוא המקור הכימוצלה ואולי היחיד למסירת מידע, שמות וסיפורים.

בליל-שבת לפני שבועיים השמיע שרון גלי צה"ל גדי ליבנה שיר של אורלנד ומשה וילנסקי — שנכח כמסיבה — בביצוע עופרה חזה. זהו שיר של יעקב אורלנד, שיר ליבנה לאומה, גשל — יבדל לחיים ארוכים — משה וילנסקי. שימרת ניסתה להשיג את גדי בטלפון, כדי להודיע לו שאביה, תורה לאל, עדיין חי ובריא, אבל לא הצליחה. אז תחת טלפון — זוהי הודעה לגדי דרך העיתון.

אורלנד עצמו גם העלה זיכרונות מיום סתיו אחד, לפני 45 שנה, עת ניסה לחבר, יחד עם נתן אלתרמן ולאכסנדר פן, שיר שגם הוא נכנס להיסטוריה ושהיה, בסופו של דבר, השיר שלו אם הופלנו. לא הובהלנו (ראה גם יומן אישי).

משה איש-נסיך הצמיד זה לזו בני-שיקה את השחקן שלמה ניצן והציירת נאוה כורש. שבאו יחד לקפה כסית. למסיבתו של המשורר יעקב אורלנד. איש-

כסית דאג לשולחנות ערוכים בכל טוב: סלטים, חמור צים, חומוס ופיתות, וכמנה עיקרית צ'ולנט עם קיש-קע. אבל במסיבת-הצהריים הזאת לא על הלחם לבדו יחיו הקרואים. הם גם מילאו את פיותיהם שיר.

רחל מרכוס השחקנית, אלמנתו של המשורר נתן אלתרמן, ישבה ליד סינילגה אייזנשטיין-בר-פן. שהיא בתו של המשורר אלכסנדר פן. גליה טופול ניגשה לברך אותו. עומדת מאחור: העיתונאית טלילה בן-זכאי. בתמונה למטה: עמיקם גורביץ' ובתו.

שימעון פינקל השחקן הוותיק, שוחח במסיבה בכסית עם הדסה קלצ'קין. אשתו של השחקן רפאל קלצ'קין. ותיקי תיאטרון אחרים באו: נתן כונון, יצחק סילה ואשתו אביבה גור, אברהם רונאי ועוד. אפשר היה לומר, כי באמת, איש לא נעדר.

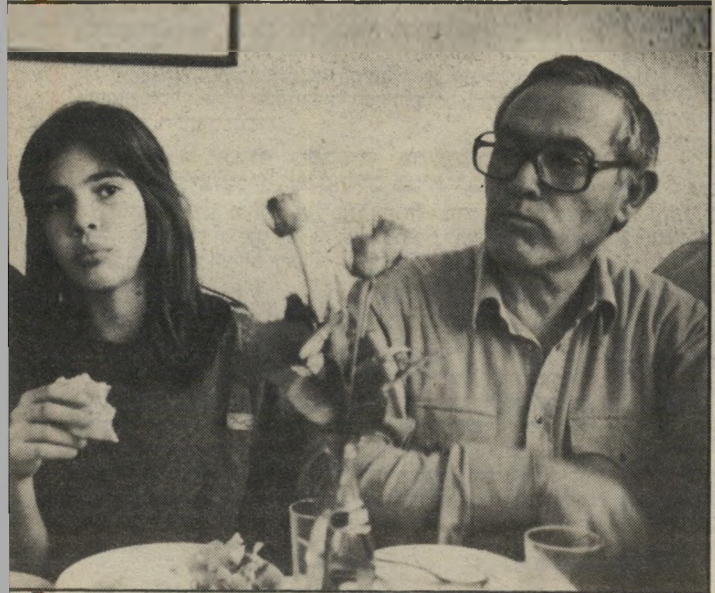
הזמר אריאל זילבר, הקליטה בעבר כמה זנד שהפכו. סליחה על הביטוי, לנכסי צאן. נוער וגם כאלה שכבר מזמן אינם נוער טע או צבא. צבא. מה טובו אוהליך.

27 שירים, שכתב על ידידו הטוב נתן אלתרמן, קיבץ המשורר יעקב אורלנד בספר, לו הוא קרא נתן היה אומר. לכבוד הוצאת הספר אירח אורלנד חברים בקפה כסית, בשבת האחרונה בשעת-צהריים.

אורלנד בא עם אשתו בת-אל, ופגש שם את נתן שימרת אור, בעלה השחקן יוסי וירזינסקי ונכדתו היפה, יערת בת ה-17, הלומדת במגמה לציור בכית-הספר לאמנויות תלמה ילין.

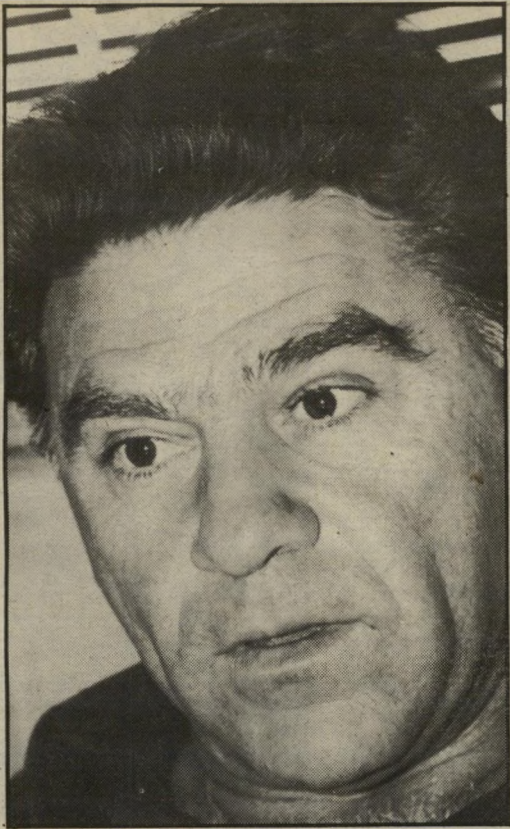
הסופר שלמה שבא בידך ואשתו, השחקנית זהרירה חריפאי, קראה שיר מן הספר. שימעון פינקל, שהתבקש לומר כמה מילים, אמר: "אינני מבקר סיפורתי. אני יודע להשמיע רק את התיאטרון."

אורלנד בן ה-70 אמר שהוא מתגעגע לימים ההם ולחברים הטובים שלו — נתן אלתרמן, אברהם שלונסקי ואחרים — שאינם. במיקרה הארכתי ימים יותר מהם, הוסיף, והמשיך להעלות זיכרונות: "גדולי האומה ישבו כאן, וגם גדולי העולם, שאותם הביאו לכסית. מכאן באה הרוח שהיפרתה את המדינה כולה ושלחה שלוחות לגולה." עמיקם גורביץ' אירגן שירה בציבור, שרשרת משירי אורלנד: רד

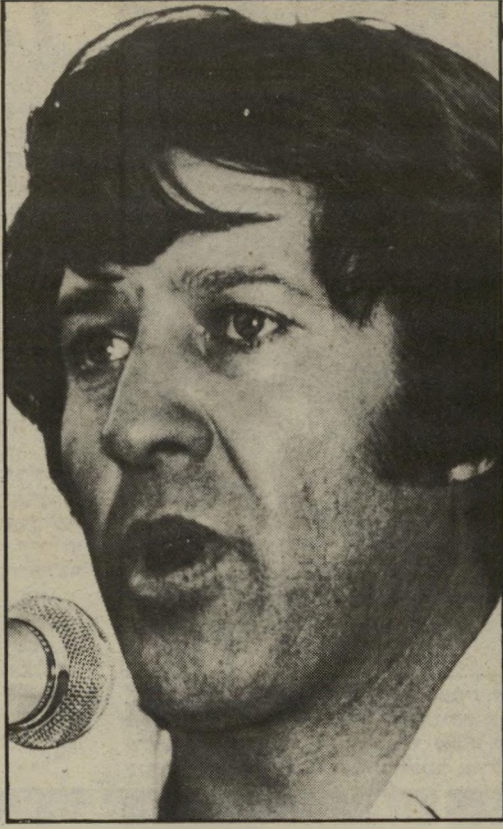

סוצקובר איש-העמק הישיש וחתן פרס ישראל, אברהם סוצ'קובר. מזג יין לכוסו של השחקן הוותיק שימעון פינקל. כאשר הצייר משה ברנשטיין (מימין) קם לברך את אורלנד. הוא נשאל אם יעשה זאת בידיש או בעברית, וענה בבוז: "עברית זאת שפה?"

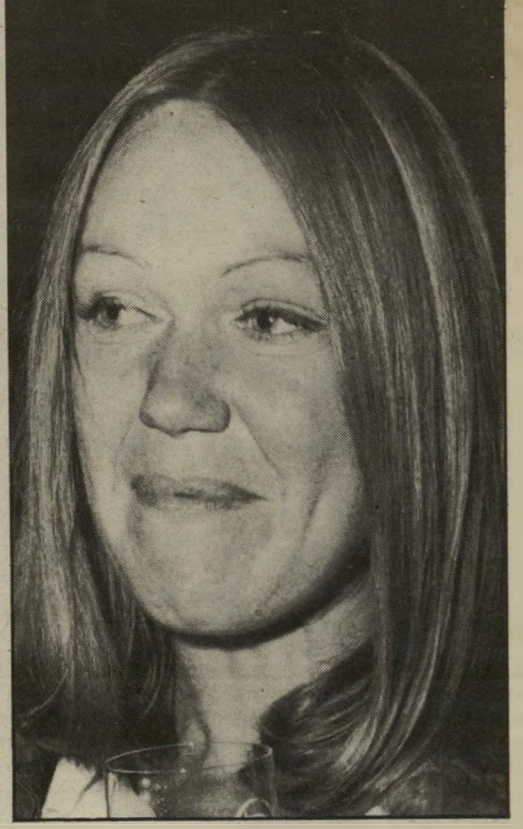

אלי ("פפו") פפושדו:
"זה רעיון מצויין —
כי זה הרעיון שלי!"

זידאן עטשי:
"צהל יסתלק, ומי
יישאר? הדרוזים!"

אנה פונגר:
"זאת בושה!
בושה ענקית!"

בסוף השבוע התגרסה ידיעה מיסתורית: אלי ("פפו") פפושדו, הבעלים (יחד עם התק"ם) של מלון אביה סונסטרה בשטח-המחלוקת - טאבה, ביקר בקאהיר יחד עם עורך-דינו, שרגא בירן.

השניים, כך פורסם, הציעו למצרים נוסחת-פשרה, שעל-פיה תהפוך טאבה לאיזור חופשי, ותהווה מיגרש לשיתוף-פעולה בין מצריים וישראל.

פניתי לפפושדו, הלה העדיף להתעטף במעטה-מיס-תורין, להתחמק מתשובות ישירות, אם כי התעקש שגם התחמקויותיו יקבלו ביטוי תיקשורתי.

- האם אתה מאשר את המידע שהתפרסם?
- אני לא מאשר, אבל גם לא מכחיש. אני מוכן לומר שזהו רעיון שלי, רעיון שאני הגיתי! וזהו רעיון מצויין, לרעתי.
- מי הסמוך אותך לנהל משאומתן בשם ישראל?
- אני לא בריוק מבין את השאלה. את מוכנה להסביר?
- מה אומרים במישרר-החוקין, למשל, על יוזמות פרטיות כגון זאת שלך?
- אני לא מבין בזה. הכיחשוב שתרגישי שזה רעיון שלי, ושאני הגיתי אותו, יותר אני לא מוכן להגיבו!

צה"ל, דווחנו, מנסה להקים יחידה דרוזית בצד"ל. הניסיון לא הצליח מיידע-מה. בינתיים, התנדבו כ-100 דרוזים בלבד ליחידה היוזמה. על כפריס דרוזיים בלבנון הוטל סגר, כדי להכריח אותם. לנדב" צעירים.

גם בקרב הדרוזים בארץ לא שוררת התלהבות מהרעיון. פניתי לזידאן עטשי, חבר-כנסת מטעם שינוי ותושב הכפר הדרוזי עוספיה, לשמוע את תגובתו ליוזמה זאת. התגובה הגיעה בשצר-קצר.

ניתן לבצע זאת רק אם הדרוזים בחצייה ירצו בכך; כל ניסיון לרחוף אותם להצטרף לצד"ל, ייצור בומרנג. איך? תראי, גם הדרוזים וגם גורמים אחרים לא מאמינים בצד"ל. זאת תופעה חולפת, לרעתנו. לא צריך לחזקו על-ידי השתלת אנשים מבחוץ. זה מלאכותי.

מה שעלול לקרות הוא שאנשי-צבא-לאחד ינטשו, ומי יישארו? נכון, הדרוזים זה רעיון גרוע. לא התייעצו עימי, ולכן אין לי מושג כיצד הגיעו אליו. אם התייעצו עם אנשים בעדה הדרוזית, התייעצו עם אנשים רעים, הנותנים תמיד עצות רעות. אלה הם פניה של מדינת-ישראל!

● כלומר, אתה צופה שהניסיון ייכשל?

הוא כבר לא מצליח. הדרוזים הבטיחו שלא יאפשרו לכוחות זרים להיכנס לשטחיהם, ולדרוזים יש מילה: מילת-ברזל! לעומת זאת, אם יפעלו בניגוד לרעתם, ייווצר עימות מיותר עימם, ותיוצר מבוכה גדולה.

כוונתו של נשיא ארצות-הברית, רונלד רגן, להניח זר-פרחים בבית-הקברות בביטבורג, זכתה בהד תיקשורת רב. רואינו ניצולי-שואה, ותיקי מילחמת-העולם-השניה באמריקה, אנשי-ציבור ופרשנים למיניהם. כדי להאיר את הנושא מזווית אחרת פניתי לאנה פונגר, עיתונאית גרמניה, הנמצאת מזה 15 שנים בארץ. פונגר בת ה-41, בת להורים נאציים, התגיירה ונשאה לישראל. היא נושאת עדיין דרכון גרמני, וזה עתה חזרה משלושה שבועות של שהייה בגרמניה.

● איך הגבת, כששמעת על כוונתו של רגן?

חזרתי עכשיו מגרמניה, ושמעתי מה הם אומרים שם. זה לא רק אני — החברים שלי, החוגים שלי — כולם מוועזעים. זאת בושה! בושה ענקית! גם מצד ממשלת גרמניה, וגם מצד הממשלה האמריקאית.

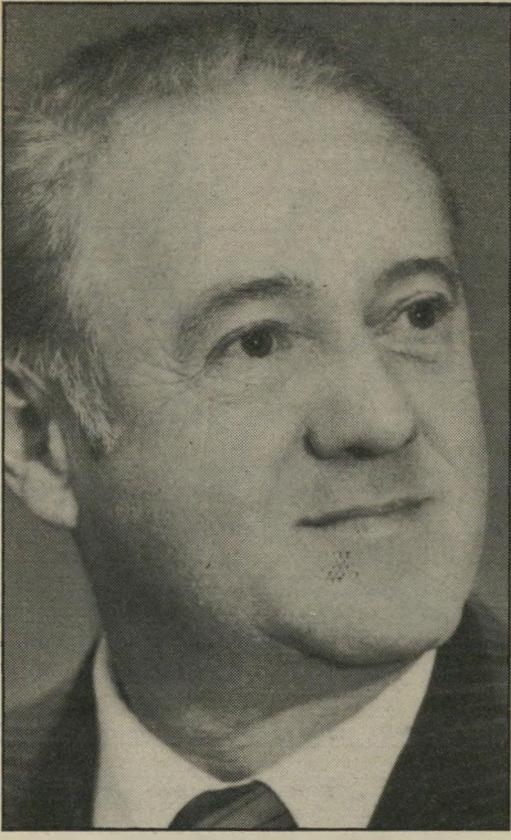
במשך 40 שנים לא ציינו בגרמניה את יום-השיחור (ה-8 במאי), מכיוון שפחדו שתחזור הרגשת התבוסה שלהם. אז עכשיו, פיתאום, נזכרו לחגוג?

● אולי אנחנו מפרזים בחשיבות שאנחנו מייחסים להנחת זר של פרחים בבית-קברות?

זה לא אנחנו זה אלה שתיכננו את זה בצורה כה בומבסטית — הלמוט קול ורונלד רגן, זה מאוד מתאים להם, לעשות משהו בומבסטי, שכל העולם יראה וייתרשם. ממש תיכננו את זה למען התיקשורת.

● איך סבורה שאנחנו עושים שימוש תדיר מדי במזנה שואה?

לא לגמרי לא. זה מה שמבריל את מילחמת-העולם-השניה משאר המילחמות. אפשר ללכת לבית-קברות של חיילים. אני לא פוסלת זאת. גם פרנסוא מיטראן עשה זאת עם קול, לזכר חללי מילחמת-העולם-הראשונה. זה מתאים לכל מילחמה, פרט למילחמת-העולם-השניה. אני הייתי מציעה, כתחליף, ביקור כפרלמנט — סמל לדמוקרטיה שגולדה כתוצאה ממילחמת-העולם-השניה, בצירוף ביקור כמחנה-הריכוז. זאת הקומביניציה הנכונה.

מיכאל פסקל:

„אני מחזיר את התיאטרון אל תפקידו המקורי!“

בעבודת בימוי יוצאת-דופן עוסק הבימאי מיכאל פסקל. שאותו פגשתי השבוע וממנו ביקשתי שיספר כמה מילים על עבודתו עם ילדים מאגודת ניצן.
קודם אומר שאגודת ניצן היא אגודה של הורים לילדים שיש להם קשיי-למידה, ולא ילדים מפגרים, כפי שנהוג לחשוב בטעות. אלה הם ילדים המוגבלים בהתפתחות מוטורית, או איטיים יותר מאחרים, לפעמים חסרי-ככלונות יותר מאחרים, או חסרי יציבות מוטורית. וכל זה לא בהכרח מוגבלות כרמה שיכלית.

● מה אתה עושה איתם?

במיסגרת עבודתי אני מלמד את הילדים מישחק, תיאטרון ואפילו קולנוע. עשינו כבר הצגות רבות וגם כמה סרטים, כאשר הילדים בעיקר משחקים, אבל תוך כדי עבודה לומדים גם פעולות טכניות, הקשורות לעשייה של מאחורי הקלעים.

● עבדת שנים רבות בתיאטרון ברומניה. מה ההבדל בין עבודה עם שחקנים רגילים לבין עבודה עם ילדים בעלי בעיות למידה?

אין כמעט הבדל בעבודה. ההבדל העיקרי הוא כמטרה. המטרה בתיאטרון רגיל היא להוציא הצגה טובה. המטרה עם ילדי ניצן היא להגיע איתם לשיחורו מפחדים, ליצירת קשרים בין אדם לחברו, להכרה עצמית, למודעות עצמית גבוהה יותר, לשיחורו ממצב-לחץ, להתפרקות בכלל. במילים אחרות: מה שאני עושה בניצן זה להחזיר את התיאטרון לתפקידו המקורי.

● כלומר?

התיאטרון לא נברא מתחילתו כדי לברר את הקהל. אצל דינוסיס התיאטרון היה כפירוש חגיגות של התפרקות והש"תחרות.

● איך הגעת לעבוד עם ילדים בעייתיים?

כשהגעתי ארצה מרומניה, אחרי שעבדתי בתיאטרון ובי-טלוויזיה במשך שנים ארוכות, לא קיבלתי כאן עבודה. דרך אשתי, שהיא פסיכולוגית, הגעתי לילדים האלה, וחשבתני שעל"ידי עבודת-תיאטרון אפשר יהיה לעזור להם. במשך השנים הסתבר שצדקתי.

● אם היו מציעים לך היום עבודה בתיאטרון רגיל, היית עוזב את הילדים?

הייתי מקבל בשימחה עבודה בתיאטרון רגיל, אבל בשום אופן לא הייתי עוזב את עבודתי עם הילדים של ניצן. היום ברור לי, שהם זקוקים לי ושאני זקוק להם.

שלמה להט:

„פסל השלום קיים בתל-אביב כבר שנים!“

במהלך המופע המקסים הדרן לתל-אביב ביקש הממונה על השגרירות המצרית, מוחמד בסיוני, מראש עיריית תל-אביב, להקים בעיר אנדרטה לשלום. פניתי אל שלמה להט ושאלתי אותו אם הוא לקח את בקשתו של הדיפלומט המצרי ברצינות.

בסיוני הוא איש רציני ואני לוקח את בקשותיו ברצינות. אלא שבהתרגשות של הערב פשוט שכחתי שיש לנו בתל-אביב פסל לשלום, ועל כן לא צריך לבנות אותו.

● איפה יש פסל כזה?

בגן-העצמאות, ליד מלון הילטון. עומד כבר 12 שנה פסל של הפסל האיטלקי קשלה, שעליו כתוב הפסוק הירוע מספר ישעיהו: „ולא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה“.

הפסל בעצמו קרא לו פסל השלום.

● אם כן, בקשתו של הדיפלומט המצרי מולאה כבר לסני שהובעה.

נכון מאוד, והשבוע אני אלך לספר לו את זה בעצמי.

נתיבה בן-יהודה:

„ההבדל בין שנור להתרמה הוא במטרה!“

צל"ש מיוחד במינו מגיע, לדעתי, לירון לונדון. שהשכיל לשלוט ב-24 שעות יום עצמאותנו ה-37, בחן. בתבונה, בטאקט, בעניין ובמיקצועיות מבריקה. את כל זה שכחו לו הצופים, כאשר העביר את השידור לשירותרום ואמר „נעבור בחזרה לשנור“. צופים רבים התקשרו וביקשו ממנו להתנצל, ואכן לונדון התנצל על פליטת-הפה.

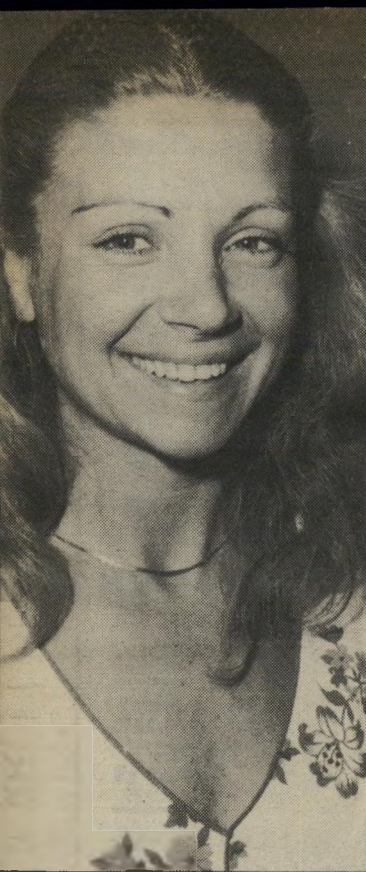
פניתי אל המומחית מס' 1 לסלנג, נתיבה בן-יהודה, ושאלתי אותה מדוע שנור היא מילת-גנאי והתרמה לא. כשהתחיל השנור בארץ-ישראל הוא נועד לעם שלא עבד, אלא התקיים מהכספים שהשנוורים אספו כשבילו בעולם. אנחנו, הציונים, התנגדנו לזה, ולכן המושג שנור הפך למילת-גנאי.

● ובכל זאת, מה ההבדל בין שנור לבין התרמה?

תרומה ניתנת לדברים צודקים, שנור הוא עבור אנשים שלא עושים כלום ורוצים להיות מנרבות.

● כלומר, הסעולה היא אותה פעולה, ורק המטרה שונה.

כן. כשאוספים כסף לשירותרום, כלומר עבור ריווחת חיילי צה"ל, זו התרמה. אבל כשבאו אליי הביתה לבקש כסף עבור איזה ישיבה, זרקתי אותם מכל המדרגות ואמרתי להם שילכו לעבוד במקום לשנוור.

קורבן אפרת
רצה או תאוונה?

במלוא הכאב והיסורים.
"לשני ילדיי: מירב ועמית. אשר
איבדו מצד אחד אב ואחד להיים ומצד
שני את אפרת. שרק התחילו להכיר
ולאהוב...
"לבני מישפחתי: - מישפחה
מפוררת, המתייסרת וכואבת את אשר
אירע ביום בהיר ומאז ככה הנר...
"כל רצוני הוא להוכיח מעל לספק
סביר כי אפרת לא נרצחה. אלא
שחירפה את נפשה באומץ לב ובגבורה
עילאית, מעוצמת אנושיותה וערך
חיייהאדם שקוננו כנפשה. ועליידי
התערבותה הספונטאנית, כרי לנסות
ולחציל את חיי שלי. התעלמה מכל
הסכנות שריחפו עליה. אפרת, בצעדה
זה, שילמה במחיר חייה שלה. יהיה
זיכרה ברוך לעד."

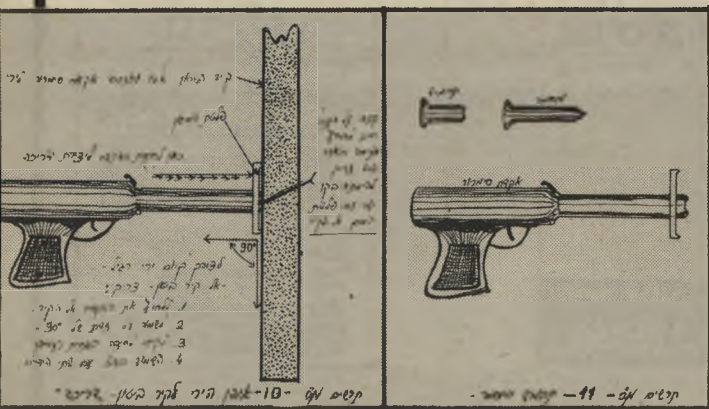
פרי מצרף לחוברת את פסקי-הדין
בשתי הערכאות, את כל העדויות
במישפט ואת הערותיו עליהן. וכן
תרשים של מקום האירוע ואקדחי
המיסמור. שישה שופטים לא מצאו כל
ספק באשמתו של פרי והוא מיצה את
הרשות השיפוטית. נותרה לפניו רק
אפשרות אחת: החנינה. יתכן שפסק
הדין אכן עשה צדק, אבל הסכל שעבר
ועובר על פרי יהיה אולי סיבה מספקת
לנשיאה-המדינה לאשר לפרי חנינה
אחרי ריצוי כמה שנים בכלא. את
עונשו האמיתי ישא, כפי שהוא עצמו
יודע, בהירווריו היומיומיים על אוב-
דנה של האוכותו, אפרת, ועל אחריותו
למותה. ■ אילנה אלון

אפרת בצילום אמנותי שצילם פרי
"היא היתה מלאך!"

אקדחי-המסמרים
סידור מיוחד לירי

אפרת בציוור של פרי
"היא קינאה!"

עומדת בצומת. הוא עצר ליד הרמזור
שבו נעלמה הצעירה, אך לא ראה
אותה. ואו המשיך לנסוע מוכה-הלם עד
שהגיע למקום-עבודתו של אחיו. משם
הוסגר למישטרה.

אפרת נעלמה מהצומת. מכיוון
שהיא נגררה על-ידי המכונית הנוסעת
כמה מטרים ונותרה מוטלת במרחק-מה
מהצומת, שם גילו אותה עוברי-אורח.
ייתכן מאוד שהיו מקבלים את
גירסתו של פרי, לולא גילה הפאתולוג,
ד"ר בצלאל בלוך, כי אפרת נפגעה
בעורפה. התובעת, שולמית אמיר,
הכינה את כתב-האישום שבו קבעה כי
היה זה רצח מתוכנן. היא האשימה את
פרי כי לא התכוון להתאבד. אלא
שכאשר ראה את אפרת פותחת את
הדלת ומנסה לצאת מחייו לנצח,
החליט להורגה. הוא שלף את אקדחי
המיסמור וירה בעורפה וירה אחת
שגרמה למותה אחרי שבוע ימים.

הירווריו על אובדן האהובה

ב חוברת העבה שכתב פרי
בכלא, אחרי שנרחה ערעורו
לבית המשפט העליון, הוא מתלונן על
כך שלא ניתן לו לערוך שיחזור המצב
שהיה במכונית בעת הפגיעה באפרת.
לדבריו, היה שיחזור כזה מוכיח את
חפותו. הוא גם התלונן על כך
שהמישטרה לא לקחה טביעות-אצבע
מכלי-הרצח, דבר שהיה מוכיח כיצד
ובאיו יד אחזה אפרת בנשק.

וכאיו יד אחזה אפרת בנשק.
השופטים קיבלו את גירסת
התביעה והרשיעו את פרי ברצח. גם
בית-המשפט העליון, שאליו עינע
פרי, לא שינה את פסקי-הדין. פרי נותר
אסיר-עולם.

ונותרה לי המיית הלב המתעטף
בינוני. פורצת ועולה למרומי הנצח
האינסופי קינת ליבי על אוכרנם של
חיים רעננים. על הפרח בגני שנקטף
בליבוע פריחתו. על אהבה קרושה
וזכה שרעכה. על תיקוות שפרחו
ונגונו. על עולמים שנגרעו. על אשר
עילאי שנקבר בעורו וזהר וניצוהו
הרעננים והמחייכים את השירה
הנשגבת שנפסקה באמצע מיזמורה.
אני תוהה ובוהה בתוך תופת הגיהינם

הוא מתלונן על השופטים שזייפו.
לדבריו, את הפרוטוקול, כדי להרשיעו.
אבל בעיקר הוא מנסה לשכנע כי
לא רצה את אפרת, וכי ירו לא היתה
במעשה נורא כזה. הוא אומר: "ההליכה
של אפרת הינו העונש האחד הכבד
והקשה מכל שנגזר עליי, במר גורלי.
ושלילת-החפוש שגזר עליי בית-
המישפט אינה מעלה ואינה מורידה.
המשמעות לחיי אברה לי עם אובדנה
של אפרת, מותה הותיר כנפשי את
כאבי, יסורי ותחושת האבל והשכול
על מותה הטראגי. למען אלה אני
מוסיף לחיות. חשוב לי להוכיח לכולם:
"להוריה: רוזה ועימנואל, לאחי
יותיה ציפי ודליה, היקרים לי מאוד,
אשר איבדו בת, אחות אוהבה ויקרה
כל-יכך, ונפשם נותרה שסועה ופצועה
במהלך הדין."

הוא מתלונן על השופטים שזייפו.
לדבריו, את הפרוטוקול, כדי להרשיעו.
אבל בעיקר הוא מנסה לשכנע כי
לא רצה את אפרת, וכי ירו לא היתה
במעשה נורא כזה. הוא אומר: "ההליכה
של אפרת הינו העונש האחד הכבד
והקשה מכל שנגזר עליי, במר גורלי.
ושלילת-החפוש שגזר עליי בית-
המישפט אינה מעלה ואינה מורידה.
המשמעות לחיי אברה לי עם אובדנה
של אפרת, מותה הותיר כנפשי את
כאבי, יסורי ותחושת האבל והשכול
על מותה הטראגי. למען אלה אני
מוסיף לחיות. חשוב לי להוכיח לכולם:
"להוריה: רוזה ועימנואל, לאחי
יותיה ציפי ודליה, היקרים לי מאוד,
אשר איבדו בת, אחות אוהבה ויקרה
כל-יכך, ונפשם נותרה שסועה ופצועה
במהלך הדין."

שירוטוט של ירי האקדח שהבין פרי בכלא
"השופטים זייפו את הפרוטוקול!"

פיחות זוחל

ב באר-שבע נערכה מכירה פומבית לטובת הקמת ישיבה חדשה, וכאשר הוצע למכירה שטר של דולר, שנשא את חתימת-ידו של הבאבא סאלי המנוח, הוא נמכר ב-700 אלף שקל, אך כשהוצע שטר נוסף, הוא נמכר ב-500 אלף שקל בלבד ולבסוף, כאשר הוצע עוד שטר, הוא כבר נמכר ב-400 אלף שקל.

גירסא דינקותא

ב קריית-גת ביקש שוטר לגבות ערות מאדם אשר פרץ לדירת שכניו ונטל משם רכוש בשווי ארבעה מיליון שקל, הורה כי איננו יודע כיצד למלא את טופס-הערות, הסכים כי הפורץ, שוטר לשעבר שטרם שכח את השכלתו המישטרית, ימלא את ה-טופס בעצמו.

דבקות במטרה

ב תל-אביב קיבל אדם חבילה מחו"ל, עיין בתוית-האזהרה של הדואר, שבה צויין כי בהעדר כתובת-השולח מן הראוי לפנות למיטרה, עמד לעשות כך משלא מצא כתובת-שולח על החבילה, אך חזר בו ברגע האחרון משהסיר את תוית-האזהרה, שהיתה מורכבת הישר על כתובתו של השולח.

סנדלר לא יחף

ב באר-שבע עצרה המיטרה מנהל כולבו גדול למוזון בעיר, שתפשו על-ידי קציני-הבטחון של אותו כולבו, אחר שנטל מן החנות, בלי לשלם, חבילת גבינה צהובה וחבילת ממתקים.

דיס-אינטרציה

ב ירושלים הודיע משרד-החינוך שאחר שניתן למנהלי בתי-הספר להחליט בעצמם על אלה מיקצועות-לימודים יוותרו בכתי-ספריהם בשנת-הלימודים הבאה, כדי לחסוך בתקציב-החינוך, הודיעו חלק ניכר מן המנהלים כי הם יבטלו את שיעורי הציור, הי-זימרה והערכית.

ירושלים של צב

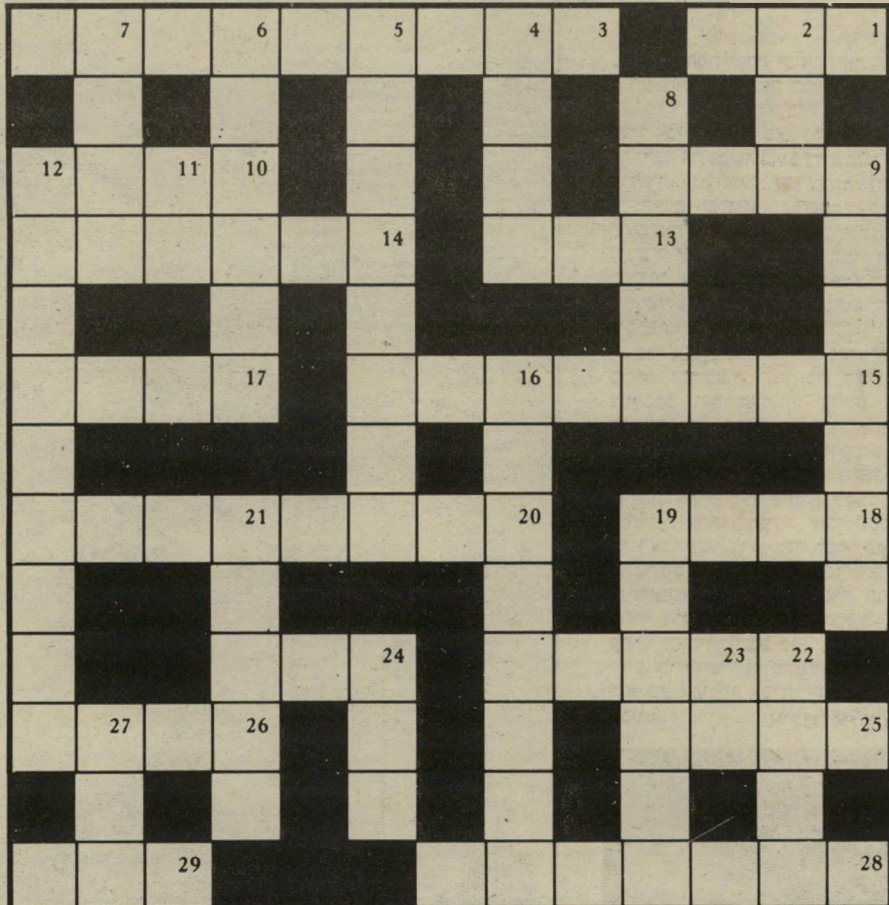
ב ירושלים הודיע משרד התיק שורת כי רק 3% מן המיכתבים הנשלחים בירושלים לכתובת אחרת בבירה מגיעים לנמעניהם תוך 24 שעות; 13% נוספים מגיעים ליעדם תוך יומיים, אבל 39.5% מן המיכתבים זקוקים לחמישה ימים ויותר כדי שיושלשו בתיבת-הדואר המקומית המתאימה.

תנו לה גברו

ב לוד גילה מנהל-המכס כי העולים החדשים, המגיעים לאחרונה ארצה, בקיאים עד כדי כך בזכויות-הפטור על היבוא האישי שלהם, עד שלאחרונה אף הודיעה עולה בת 80, שהאופנוע שאותו ביקשה לייבא, כש-הוא פטור מן המיסים והמכסים, מיועד לשימושה האישי.

קסם של מיספר

ב תל-אביב התקשקש אדם, שזיהה את עצמו כקוסם, לתרום, ביום העצמאות, לשירותים, 5555.55 שקל (חמשת אלפים חמש מאות חמשים וחמשה שקל וחמשים וחמש אגורות) מכיוון שמיספר המזל שלו הוא, לטענתו, חמש, סתם בתרומתו, זמנית, את המחשב, שלא היה מתוכנת לקלוט אגורות.

פתרון תשבוצפן 2485

מאת אביגיל ינאי

- מאוזן:**
- (1) כאן לא קורחים נפט בפטיש (3)
 - (3) ממש כמו בנשוואין, עסק בתחילה עם כל המשפחה (4, 5)
 - (9) חזר בפני אדם (4)
 - (10) אייהשדים בהר הכרמל? (4)
 - (13) הא"ב של מעשה מקלעת - צריך להגיע לסוף (3)
 - (14) הצייר הפלמי ענד ברייקנות מרובה (2, 4)
 - (15) ניטול בעוז, ואחר-כך נוכיח בחק (4, 4); (מ, מ)
 - (17) למזירעב הפתרון בקבוץ (4)
 - (18) מונח לו באכסנייה, בדרך אל העיירה (4)
 - (20) האחר בא לגור... - ככה זה בסדר (5, 5)
 - (22) בתל-אביב מול רדינג (5)
 - (24) המטבע יצא מן השרות (3)
 - (25) להביט קדימה בזעם: ביוגר סלביה, איפכא מסתברא! (4)
 - (26) בצוק העתים נאכל ירק (4)

- (12) הגיע בול, אל המקום הלא נכון (5, 4)
 - (16) לצאת בשן ועין ולהסתובב בעולם ממקום אחד לשני (3, 5)
 - (19) דיאטה לזהירה (6)
 - (21) קח טון בספרד (5)
 - (22) כן-הבקר מתהלל כמפתח (4)
 - (23) התהפך המזל, אכלנו אותה (2)
 - (24) כופר, בעיקר? (3)
 - (27) הבן הזה בסדר הצליח לעלות על כל הרכוש (3)
 - (28) פיקאסו במקורות הירקון? (3, 4)
 - (29) תועה בדרכי החיים, לגמרי באופן פרטי (3)
- מאונך:**
- (2) כנפי ההסטוריה רועמים אל החייל מן השורה (3)
 - (4) אחת, שתיים, שלש, ארבע, חמש, שש, שבע - זה בדיוק מה שעשית בשיער בלי צבע (4)

המכון הישראלי לספרות ונשים קוסמטיקה ובדיקור

- קורסים מקצועיים כרמה גבוהה ל-ספרות נשים • קוסמטיקה ואפור • פדיקור • מניקור
- אפילציה (הוצאה שיער לצמיתות)
- מכון ליופ וסלון חסרוקות חדישים ל-חסרוקות, חספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאה שיער לצמיתות ונשעוה, תעודות למסיימים והכנה לבחינות הסמכה ממשדך העבודה
- 30 שנות ניסיון והישגים בהדרכה מקצועית!

ת"א, דינגוף 190 (יודפת 4) 229388, 226066

שולה

ציפורניים מלאכותיות
בשיטה אמריקאית
חזקות באחריות
וכן השתלת ריסים
ת"א, המלך גורג 89

טלפונים:
284919
295318
השתלת ציפורניים

מודעות בטלפון

לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף

03-227117/8

סקס ועסקים

בלי שותפים סמויים

- * מכשירים למניעת ציתותים בטלפון
- * שירות לגילוי מיקרופונים מושתלים
- * מגלי מתכת
- * מזכירות אוטומטיות

רדיו דוקטור בע"מ
רחוב שלום עליכם 18
תל-אביב - טל 286444

ב"ה

אטיה חיים

מעוניין בנחמדה למטרה רצינית

גובה 160 גיל 28

ת.ד. 7085
מיקוד 42291
נתניה

מרים
בניחני

מזל החודש:

שור לילית רודפת בצע

על לילית - המסמלת במפה האסטרו-לוגית את הנקודות האפלות, הנסתרות והבלתי-ידועות, לפעמים גם לאדם עצמו - נכתב כאן בשבוע שעבר, המזל והבית שבו נמצאה לילית מצביעים על נקודות החולשה של האדם ועל הכיוון שאליו יש לפנות כדי לשוב ולהיבנות.

הלילית היא ה"ירח האפל", הבלתי-נראה של כדור-הארץ. זה בולע את האור, שלא כמו הלבנה, המחזירה לכדור הארץ את האור שהיא קולטת מהשמש.

הקצב שבו נעה לילית אינו מהיר כשל הלבנה. היא נמצאת עשרה ימים בכל מזל. בימים אלה, עד ה-5 במאי, תימצא לילית במזל שור, וזו הזדמנות להביט מנקודה נוספת על מה שקורה. אולי זה יעזור לנו להבין מדוע עניינים מסויימים הופכים חשובים דווקא עכשיו.

שור, כידוע, קשור בכספים, לכן כל הקשור למימון הפיננאסי יביא לנקודת-מיפנה, שתקבע את עתידנו במימון הכלכלי, הכוונה לכל פרט ופרט, וכן לכספים הקשורים לציבור כולו.

הלילית בשור

כשרוצים להגדיר מהו מזל שור, כדאי לחפש את מילות-המפתח שיתארו את אופי המזל.

השור הוא ארצי, גשמי, שמרן, רכושני ויכול לשמש כמישענת לזולת. הוא עקשן, קשה-עורף, חמורני ועיקר שאיפתו לזכות בשלווה. מי שנולד כשליילית במזל שור, הוא בעל כריזמה שאי-אפשר לעמוד בפניה. הוא כל-כך מושך אליה את האנשים, עד שהם נותנים בו אמון כמעט עיוור - כלומר, הם מסתנוורים מאישיותו, מבלי למסור לעצמם דין וחשבון.

כל התקופה גורמת לבילבול, וזה מוזר, כשחושבים שמדובר על לילית במזל שור, המוכר כמזל יציב, שליו ומשרה ביטחון. אבל אל-לנו לשכוח שעוסקים בלילית, בירה האפל שהוא הצד החשוך שבמזל, זה המ-חפש, תר וחוקר את החסרונות, החולשות והפגמים שבמזל שור.

ואם כך, דווקא בתקופה כזו אנשים יכולים להיות רודפי-בצע, רכושנים ומש-תלטים על האנשים הקרובים להם. כשהם מתייחסים אליהם כאל חלק מרכושם הפרטי, בגלל האהבה המתמדת ליופי, המבוטאת במזל שור - בתקופה כזו יגבר גם הצורך להתייחס לאסתטיקה.

היופי הוא זה שיקבע בתקופה זו, גם אם העדפה כזו אינה הגיונית. לילית בשור יכר-

לקנות מי גרש ול גלות, מאוחר מדי, שבמקום הזה יסללו כביש

לה להשפיע על האהבה ליופי בכמה דרכים. במיקרים מסויימים האדם נהיה יותר ויותר חמדן ותאוותן לרכוש ולנכסים. לדוגמה, אדם שרצה לרכוש לעצמו אגרסל עתיק או חפץ עתיק אחר, וחיכה שנים, עכשיו הוא יקנה אותו. ורק כשהיה מאוחר מדי הוא יגלה שהכלי סדוק, יתכן שירכוש חלקת אדמה ועבורו זה יהיה התגשמות של חלום ממושך - אך הוא יגלה מאוחר מדי שבו-מרכזה עומדים לסלול כביש ראשי. כשליילית בשור, עדיף לדחות עסקות, השקעות או רוצאות גדולות. חשוב יותר ליצור קשרים ריגשיים ולחפש עמיתים או חברים שאמנותם, השקפתם ודרך-חיייהם דומים. בצורה כזו יימנעו חיכוכים והגנרמים בגלל מעורבות עם אנשים שמערכת הערכים שלהם מנוגדת ושונה.

ה-2 וה-3 במאי יהיו עליזים במקום העבודה תיהנו מיהי טוב יותר בני המין השני ישימו לב אליכם וינסו ליצור קשר חדש. ה-4 בחודש יהיה יום עצוב - ולפחות עד ה-8 בחודש לא תצליחו ל-השתחרר ממצב-הרוח הכבד. אתם גם עלולים להסתכסך כעת עם ידיד חשוב ואי-אפשר יהיה לתקן זאת לפני השבוע הבא. בולט גם הצורך בתיקונים בדירה, משהו ישן ועומד להתפורר - זה יביא להוצאות כספיות גדולות למדי.

גם לכם לא מצפה שבוע קל. בנות מזל דלי: השבוע מסוכן מאוד לנסיעות בטרמפים או בחברת אנשים שאינכם בטוחות בהם. במיוחד לנשים, אבל גם לגברים, מסוכן השבוע להתרועע עם מכרים חדשים. ידירות כזו עלולה רק להזיק, ויכוחים במיש-פחה יגרמו למתח רב. ההרפתקות והעצמאות, היתרה שאתם מרשים לעצמכם מעוררים את-מרמרות. קשה יהיה להרגיע את הרוחות. נסו לוותר, לפחות ב-2 וב-5 בחודש.

פגישות והיכרותיות חדשות יביאו לנקודת-מיפנה בחיים. אירוע בעל חשיבות יצביע על סיום אורח-חיים מסו-יים ועל עתיד שונה לחלוטין. זה מצריך שי-פוט צלול וראייה ריא-לית לעתיד. קשרים עם אחרים אינם יציבים ומועדים לתנודות חז-קות. קשרים עם ארצות אחרות ב-4 או ב-5 בחודש אינם מצביעים על כיוון נכון. מתנו את ההתלהבות והמתנו לפחות ל-7 או ל-8 בחודש. תקלות בנסיעה יעלו לכם ביקר.

מצב-הרוח אינו טוב במיוחד בימים אלה. דאגות כספיות מטרדיות אתכם, ובעיקר התחייבויות על עצמכם. שלקחתם על עצמכם, ה-2 וב-3 במאי נראה שתוצע לכם עזרה על-ידי מישהו המעוניין להיכנס לשותפות או להיות יותר מעורב בה-ייכם. אפילו אתם, ש-האינטואיציה אומרת לכם מי טוב עבורכם - אינכם עירניים די ויכו-לים להיכנס לתיסבוכת שתמרר את חיי-כם. אגב, באהבה אל תשחקו מישהקים.

שבוע קשה ומסוכן עומד לפניכם. ה-2 וה-3 בחודש יהיו מאוד מעייפים. כדאי למתן קצת את קצב-העבודה. אתם מותשים ויכולים להת-מוטט. ה-4 וה-5 בחודש מאוד חשובים עבורכם. הירח יהיה בעקרב בלי-קוי מלא. זה מצביע על אירוע שיופיע מאוחר יותר עד שמונה חודשים מיום הליקוי לכן כל צעד, החלטה או פעולה שלכם עשויים להשפיע על גורלכם. חשוב לעול היטב את הבית, ולשמור דברים צריכים להישמר במחבוא.

אתם חשים חוסר-שקט ואי-שביעות-רצון במקום שבו אתם עובדים. אתם עובדים קשה ולא מרגישים סי-פוק, אנשים שבדרך-כלל אתם מכבדים, נוהגים בצורה בלתי-א-תית. יש להימנע מלה-גור אחרי הצעות מפ-תות. על רקע בלתי-הוגן, ה-6 וה-7 בחודש יתנו לכם הזדמנות מ-עניינית לשנות תפקיד או מקום-עבודה. כדאי לחשוב על כך, גם אם ברצו הראשון זה מעורר התנגדות, הבריאות אינה טובה.

בזמן האחרון אתם חשים יותר ניווחים. במ-קום העבודה הדברים מתחילים להסתדר או למען ציבור אל תזלזלו ברעיונות מקו-ריים, אלה עשויים להו-קירוב ילדים יצטרכו יותר השגחה. לא כדאי להגיע למצבים של כעס או הקצנה של יחסים בין הורים לילדים, רצוי שתהיו אתם הוותרנים ואת העקרונות החינוכיים תיישמו בשבוע אחר. ב-6 חשוב לפעול בתחום המקצועי.

מה-5 בחודש אתם תימצאו במצב הרבה יותר רגיש וקובע מאשר אתם מתארים לעצמכם. נראה שאתם לונטים לטעות בשימוש. אי-שביעות-רצון בעבו-דה עולול להביא אתכם להחלטה פיוזה ומסו-כנת לעתידכם. בנייה-מישפחה הקרובים לכם ביותר עלולים להרגיש ברע. אל תזלזלו בבק-שרטו מאוחר יותר. כל דבר שיש עימו מירסוס - עלול לגרום לגל של חוסר מופלאריות. מה-6 הכל שוב רגוע.

ה-2 וה-3 במאי עשויים להיות מפתיעים: סכום-כסף או הודעה על העלאה במשכורת ישרו את מצב-הרוח. כדאי לקנות כרטיס-הגרלה ולזכות בסכום כלשהו גם אם זו לא תהיה הזכיה הגדולה. נסיעות אינן באות בחשבון ב-4 וב-5 בחו-דש. ימים אלה מועדים לצרות. אם לא תהיה ברירה לפחות כדאי להימנע מלשחף ילדים בנסיעות שאינן הכרחיות. יש לשמור על בריאותם של הילדים מה-4 ועד ה-7 בחודש.

ה-1 וה-2 במאי יהיו נעימים. אנשים יהיו נחמדים אליכם ותוכלו להשיג את רצונכם כמעט בכל שטח ות-חום. בתנאי שתשתפו פעולה עם הסביבה. ב-4 בחודש וב-5 אתם חייבים להיות זהירים וסבלניים. מוטב שלא תתחילו בדברים העלו-לים לעורר זעם. כל מעשה נמהר שלכם, יסתיים בחרטה קשה. בעבודה תוכלו להוכיח יוזמה, כיוון ומגמה חד-משמעית. השגוהו מאוד על הבריאות. ביחוד על איזור הראש.

ליקוי הירח, שיתרחש ב-3 במאי בלילה, יפגע בכלום. אך אתם נמצאים בציר שבו זה מתרחש, ולכן תהיו יותר פגיעים. ה-4 וה-5 בחו-דש הם בהחלט ימים מסוכנים, הבעיות יכו-לות להיות בבריאות. אך בעיקר בגלל שיפוט לא נכון של מצבים חוסר-היילות ואופטי-מיות-יתר, זה לא הזמן המתאים לחשוב על השקעות. יש נטיה להא-מין לאנשים צבועים ובלתי-ישרים. אתם נו-טים לפרש דברים כפשוטם וזה לרעתכם.

ה-2 וה-3 במאי יגבירו את הפופולאריות שלכם. אנשים יהיו מחברתכם. תוזמנו למסיבות וביילויים וי-תוכלו אפילו לזכות בהגלות. יחסי-אהבה חדשים וקצרים יוסיפו לטעם הטוב של יומיים אלה. ב-4 וב-5 בחודש מתעוררת נטיה חזקה לפעול או לומר דברים בניגוד למקובל. מתוך דחף ריגשי שאינו ניתן לשליטה. הפעל רצון להתאפק, ככל פעולה כזו תגרום לבעיות מאוחר יותר. שמרו על סודיות בעבודתכם.

נדו
21 בדצמבר -
19 בינואר

אזניים
23 בספטמבר -
22 באוקטובר

סרטן
21 ביוני -
20 ביולי

טלה
21 במרץ -
20 באפריל

שור
21 באפריל -
20 במאי

דלי
20 בינואר -
18 בפברואר

עקרב
22 באוקטובר -
22 בנובמבר

אריה
21 ביולי -
21 באוגוסט

דגים
19 בפברואר -
20 במרץ

קשת
23 בנובמבר -
20 בדצמבר

בתולה
23 באוגוסט -
22 בספטמבר

שור
21 באפריל -
20 במאי

דגים
19 בפברואר -
20 במרץ

תאומים
21 במאי -
20 ביוני

שור
21 באפריל -
20 במאי

אריה
21 ביולי -
21 באוגוסט

במדינה

עיתונות המכשפה מרמת'גן

למה לחיות,

אם בסוף מתים?

במדינת אולוקולמנבולו יש דג שאורכו חמישה קילומטרים ויש לו 11 עיניים. את המידע הזה ליקט תל-אביבי צעיר, מרדכי קשת, מעיתון ילדים. מאז הלך ליבו שכי אחרי עי-תונרילרדים. וכאשר הציע לו, 1950, גרשום שוקן, בעל הארץ להיות לעורכו הראשון של הארץ שלנו, זנח קשתן בחרוה את מישרתו, כמורה לערבית בגימנסיה הרצליה התל-אביבית, לטובת שולחן עורך עיתון הילדים החדש.

העיתון עצמו נולד בהשראת בנו של שוקן, עמוס, שביקש מאביו כי יקים למענו עיתון כזה. לא שעמוס שר-קו הסתפק לאורך ימים בהארץ שלנו. כאשר גרל היה למנהל הארץ, ולפני שנה גם הקים את הצהרון חדשות.

בשבוע שעבר, 35 שנים אחרי הו-פעת גליונו הראשון, הפסיק הארץ שלנו את הופעתו, עקב המצב במשק, ויחד עם שני עיתוני-הילדים המת-חרים, שגם הם הפסיקו את הופעתם, דבר לילדים הוותיק ומשמר לילדים — התמוז לעיתוני-ילדים אחד וחדש, כולנו.

זאת היתה הזדמנות מתבקשת להארץ שלנו להופיע בגליון-פרידה, שבו סופר על תולדות העיתון והאנשים שעשו אותו. אחרי קשתן, למשל, ערכו את העיתון סופרים כמו בנימין תמוז ופינחס שדה ואיש העולם הזה לשעבר יעקב אשמן, שגם הנהיג בהארץ שלנו את סידרת הסיפור המצוייר בהמשכים (הראשון בהם: גידי גור).

הטרקטור בשרון. הנוסטלגיה האמיתית של הארץ שלנו התייחסה לימי בראשיתו, כשהעיתון על 16 עמודיו שימש אבן-שואבת לקוראיו הצעירים (שני שקים של מיכתבי-קוראים צעירים ליום) ופיתח מדי פעם שרות נוסף לקוראים, כמו על הקו, שבו ניתנה אפשרות התקשרות טלפונית לעורכים. אם כי קצת קשה היה להם לענות על שאלתה של קוראה צעירה: "למה לחיות, אם בסוף מתים?" אחד החידושים של הארץ שלנו היתה האפשרות שניתנה לעיתונאים קטנים (שלימים עלו בדרגה וכונו כתבים צעירים) להביע את הגיגיהם מעל רפיית-העיתון. כמה מהם היו לימים לבעלי-שם בתיקשורת מדידי מנוסי, (שחרו כך על דריקורב תרנגולים: מייד הרים זנב / וזינג לקרב) עד מאיר שליו, כיום איש-הטלוויזיה, שכתב על קורות הטרקטור אוליבר בן 40 כוחות-הסוס בכפר-מונאש שבשרון ותנן עזרן (אז: עורון) איש-הטלוויזיה גם הוא, שחרו על "גודו חילים בא/ וקולם כרעם מתגלגל/ תחי מדינת ישראל!"

אחרים אשר עשו את צעדיהם הראשונים בעיתונות בהארץ שלנו. יהושע שניא, כיום כתב הספורט של הארץ, שפירסמו הראשון היה התשבץ בהארץ שלנו; יוסי קליין, כיום עורך חדשות ואז ילד מכפר-סבא, שכתב על תחרות הרמת-מישקלות ויורם ברונובסקי, המבקר הסיפורתי של הארץ, שכבר אז התעניין בספרים, אם כי מזוית מיוחדת במינה.

כאשר ברונובסקי הצעיר היה לוקח ספרים מסיפריית-ההשאלה, היה מרפ-דף בהם וקורא, ראשית כל, את הערות הקוראים. ואז גילה, כי אחד מהם השאיר הערת-אזהרה בספר: "יא טמבל אתה, מדוע לקחת את הספר?"

זה הכניס רעיון לראשו של ברונובסקי. כאשר לקח פעם, בהשאלה, את המכשפה מפאריס של ויקטור הוגו, הגיב הרמת-גני ברונובסקי במילים כוטות על הקישקושים שמצא מפוזרים על רפי הספר וצרף את ההערה הבאה: "מי שקישקש, יידע שהוא בעצמו מכשפה, ולא מפאריס, אלא מרמת-גין"

חפצים חשודים

הסתכלו היטב על תנועת הידיים החיננית והפוזת של האצבעות. צריך ללמוד הרבה כדי להגיע לזה. נטע שיוף, חיילת בת 19, למדה. כשהיתה ילדה קטנה ראתה בטלוויזיה את רוקדנית הפלאמנקו סילביה דוראן ורקדת. על המקום החליטה שהיא תהיה כמוה. כיום היא משמשת כמורה-מחליפה בסטודיו של סילביה. שיצאה לחופשת-לידה.

כשנטע אינה רוקדת בסטודיו. היא עובדת במישמרות כחיילת חיב'ה (חיילת בשיירות המיטטרה). מסתובבת בשוקי-הכרמל. בתחנה המרכזית ובמקומות רגישים אחרים. בודקת תיקים

נטע שיוף
רקדנית בת 19

ומחפשת חפצים חשודים. קשים חייה של חיילת חיב'ה. "אחד צועק לי למה אני לא בודקת יותר טוב. והשני צועק למה אני מחטטת יותר מדי". היא מספרת. "אנחנו מאוד חשופות לאנשים. יש שנטפלים. יש שמתחממים. אומרים 'יש עליי תת-מיקלע ושני רימונים' וחושבים שהם חכמים גדולים. יש ניסיונות להכיר. אבל אני לא אוהבת היכרויות מהסוג הזה. כשיש חפץ חשוד. מסרבים להתפנות. כל הפיגועים בארץ לא עוזרים". היא צברית דור שני. מממנת את לימודי-הריקוד בעזרת מילגה מטעם קרן תרבות ישראל ומחכה כבר לשיחרור. בעוד כמה חודשים. בתוכנית: לנסוע לספרד. ללמוד ולהתפתח.

43, אם לילד מקסים. גובה 1.70 מטר. בהירתי-שער, נאה, חטובה. אינטלי-גנטית. מעוניינת להכיר גבר בהיר, גבוה, לא שמן, אינטליגנטי, הומאני, בעל לב טוב.

★ ★ ★

עת הזמיר הגיעה

קחו נשימה ארוכה-ארוכה לפני שאתם מתחילים לקרוא את המיכתב הזה, אותו כתבה (1033/85): "כי הגה 25. זה בסדר גמור", אומר ישי בחיך ממזרי. "אני מוצא פחות עניין בבנות טיפ-עשרה. למה? לא התעמקתי בעניין יותר מדי. ככה זה יוצא. במקומות שבהם אני מופיע ממוצע הגילים הוא גבוה, ונוצר קשר ביני לבין. אני מחייך אליהן. הן מחייכות חזרה ולפעמים אחרי ההופעה. אני ניי-גש". הוא ביקש ממני לא לשכוח לציין שהוא שותף באולפן-הקלטה ברמת-השרון. הוא מק' ליט זמרים מתחילים, וגובה מהם פחות מחצי מהמחיר בשוק. הוא הקליט גם את עצמו ורו-ציא בימים אלה לרדיו תקליטון שדרים בשם מדיאנה, והוא מאוד מקווה שעורכי התוכניות יתייח-סו אליו. אמרתי כבר שהוא שאפ-תן?

איש אינו מאמין לי כשאני אומרת ברצינות שאינני רצינית.

★ ★ ★

לרותי

פתוחה ומפרגנת

עוצר-נשימה או בחוכמה יוצאת מגדר הרגיל, הוא כותב, "אולם אני יכול להעיד כי ניחנתי בנפש רגישה ובלב חם ואוהב. אני עצמאי, בן 27, גבוה, נחמד, נאה, שרוצה להעניק את ליבי ואהבתי לאשה נאה, תמירה ואינטלי-גנטית". הוא בת"ד 37656, תל-אביב.

★ ★ ★

שומרת על כושר

היא גרושה פלוס שניים, בת 33, כלונרית, גובה 1.68 מטר, בעלת הופעה נאה. אומרים לה שהיא חתיכה, והיא לא מציינת את זה מתוך שחצנות, סתם כעובדה. היא בעלת עסק עצמאי, שאותו היא מנהלת, וגם מומחית לטיפולי-שיקום אחרי התקף לב. ספורטיבית, אוהבת טיולים, רצה קילומטרים, שוחה, שומרת על כושר. אתה מתאים לה, אם יש לך הופעה ספורטיבית ואתה יציב, חזק, בעל מסלול ברור בחיך, לא מעופף, טיפוס יוון ואחד שאוהב להען, כמוה. מיספרה הוא (1031/85).

★ ★ ★

נשמע בבית-קפה: הוא מתלבש כל-כך יפה. וכל-כך מהר!

היא גרושה בת 38, פלוס ילדה אחת נהדרת. מתארת את עצמה כעצמאית, יצירתית, עוסקת באמנות. תכונות נוספות: אופטימית, חייכנית, כנה, פתוחה, מפרגנת, אינטליגנטית. כמה מילים על החיצוניות: כלונרית, נאה, גובה 1.65 מטר.

חשוב לה שתהיה אחר היכול לתרום לה מבחינה אינטלקטואלית. שיהיה לך חוש-הומור, כנות, אמינות ואינטליגנציה. שתהיה בנאדם שלמד, בעל הופעה אסתטית (אם כי לא מחכה לדוגמן). שלא תהיה ליכודניק ושתהיה גרושה, לא רווק, בסביבות 40 עד 45. מיספרה אצלי הוא (1030/85).

★ ★ ★

זאת אשתו!
לא, הוא לא יוצא עם נשואות.

★ ★ ★

לב חם

לא אוכל לומר כי ניחנתי ביופי

להצליח כמו עופרה חזה

היא בת 21, שחרחרת, יפה ובעלת קול ערב. קוראים לה אופירה יוספי. יש לה ייחוס מישפחתי: אמה, אסתר, היא

אופירה יוספי
זודה בת 27

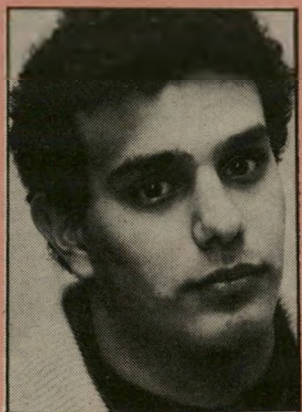
אחת מאחיותיה הבכורות של עופרה חזה, בת ה-27. אחרי השירתה בלהקת צה"ל '84 השתחררה, וכיום היא מופיעה במופע הנוסטאלגי החדש של מיקי פלד. הלהקות חוזרות שאותו מבינים דני ליטאן.

כבר כילדה קטנה ידעה אופירה מה היא רוצה לעשות כשתהיה גדולה. המורה שלה מי רוצה לשיר סולן. אופירה התביישה, אבל הילדים קראו בשמה. והיא קיבלה אומץ והצביעה.

היא אינה יודעת אם היא דומה לדודה המפורסמת שלה, אבל כשהינן קטנות, היינו דומות. הן חברות טובות. ועופרה מפרגנת לה ונותנת לה עצות - מה לעשות על בימה, איך לעמוד.

האם היא חולמת להצליח, כמו עופרה? אופירה: "כל אחד רוצה להגיע למה שהיא הגיעה, אבל אני לא חולמת יותר מדי. לא מרשה לעצמי להיתפס לאשליות, ונותנת לדברים לקרות. בצבא הכירתי את השאובי-בינס, ואני יודעת שזה עולם קשה".

גד בחדר, בדירה השייכת למיש' פחה, מול בית הוריו ברמת-גן. הוא מבסוט מהפינה הפרטית שלו. שם הוא יכול לעשות חזרות

ישי הברוי
נשים בנות 25

קוראים לו שלום

ישי הברוי (ה' ר"ב קמוצות) נורא רוצה להצליח במלחין זומר. אם הצלחה תלויה ברצון ובשאפ-תנות, הוא בטח יעשה את זה. כאשר יהיה גדול, ביתתים הוא רק בן 18. שמיניסט בבית-הספר לאמנויות תלמה-ילין, ובעוד כמה חודשים חייל. פרט לרצון, יש לו - ככה סיפרו לי - גם כשרון. הוא מופיע בפאבים ובמועדונים, שר בקול שקט, אישי, או, כמו שהוא אומר, "אני נותן את כל הלב בשירה".

שם מישפחתו מירוש "שלום" בסומאלית. הוא צבר דור שני ממוצא תימני-סורי. יש לו הורים פתוחים ומבינים, ומגיל 15 הוא

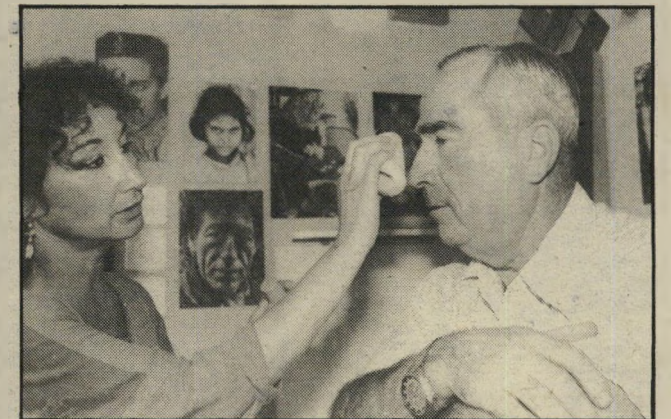
צל"ש על הכתפיים

החוצה מן האולפן. ואת קרא לעברו גור: ככה אתה חושב שזכר ללכת להרצאה, כשי איפור על פניך?" רפול כעס ורץ לשטוף את האיפור.

מאחורי המיקרופון

מאחורי הקלעים של השירותים

ירון לונדון מעד וקרא למיבצע השירותים מיבצע שגור. או איך עושים מיבצע שגור כליכך גדול, ששנה כליכך שחונה, שבה מרביתם על מצב כלכלי קטסטרופלי, שבה מרביתם על אבטלה ועל מיתון, שבה אין כסף כמעט לכלום, ומורידים את הסוכסכי דיות?

רפול ומאפרת יעל גרשוף תה ולא ויסקי

אך עושים מיבצע התרמות כליכך גדול, ששכסומו כיתבר ששהיכל התרם, מרת הוא הגבוה ביותר ששהיכל איפעם, והגיע למיליון 300 אלף דולר? המיבצע מתחיל, כדרכיכלל, ארי כעה החודש של לפני יוםיהעצמאות. השנה תורשים אלפני יוםיהעצמאות. כשניגשים לעבודה, עובדים עורכי המיבצע קודמכל על כל הכרטיסיות המונים, מעיסרום של כתובים שגות התרומים, שמיפרייהאיתם שלהם, שגות כמה תרמו בשנים קודמות. זוהי נקד דתיהפתיחה. מתקשרים איתם ומתחרי לים לעודד אותם לתרם. אם הם לא מציעודים, יוצרים ביניהם תחרות, מתיעדים להם פיתויים.

אתה מתקשר עם בעל החברה גדולה, סיפר דודו דיין, שהיה העורך הראשי של השירותים מאז 1983

דית, שלושה מטכ"לים לשעבר לראי יוני מרדכי ("מפוה") גור, יצחק רבין וראשול (אשול) לאלוף, התאפר גור הגיע ראשול לעברו את כוס תה, וישב לשות כוס תה. אחרי כנסם רפול. גור הושיט לעברו את כוס תה, וישב לשות כוס תה. רפול העמיד פני מופתע ושאל בצדקנות איך שריכריאות שותה ויסקי.

אחריכך ניגשה המאפרת אל רפול וכיקשה לאפר אותו לקראת המישר. הוא התנגד בתוקף והודיע שהוא אינו מתאפר. תוך כדי ויכוח נוקב בין רפול ומאפרת פנוי ראשיין רפול, היא הצליחה לכסות את פניו במייקאפ. כשהסתיים הראיון עם השלושה, הוררו רפול לקום מכיסאו וטען שהוא מכה להרצאה. הוא התחיל לצעוד

ומי לא בא? עמית!

ראשיעיריה צייץ ואשתו הילדים היו ראשיעיריות

איתם, למרות שלא היה בקי במילות השיר. חבריו נדהמו מהופעתו. קטע שהוקלט לתוכנית. ושרליה גוטמן נאלצה לחתוך בין שני כריכה. היה הקפצות כדור כדור ושני כוכבי כדורגל, משה סיני ואבי בהן. גוטמן תיכננה שהשניים ימסרו ביניהם את הכדור, ושלכסוף יצעק צייץ תיקו. צייץ צעק מהר מרי, מצב התרגשות. הקטע לא הצליח. נתחך החוצה. ביום השישי בבוקר, למחרת שידור התוכנית כשלווידה. נעצה מכונת ליד ביתו של צייץ. ירד ממנה גבר קשיש, שבא במיוחד מכפריחוקאל. הוא הוציא מן הרכב דלי מלא פרחים טריים וציבעוניים. נתון אותו לראש עירייה וציבעוניים. נתון אותו לראש עירייה וציבעוניים. נתון אותו לראש עירייה וציבעוניים. נתון אותו לראש עירייה וציבעוניים.

אילון, אגב, לא הופיע לבסוף במקלה. מכיוון שנפל למישכב. כל ראשיעיריות האחרים התפנו מעיסוקיהם הרבים והתליצו ביום החמישי, יום לפני ההקלטה. לחירות שארכו שעות ארוכות. הם למדו את מילות השיר בעליפה והשתדלו מאוד שלא לויף. גם טרי קולק, ראשיעירית ירושלים, הפתיע את גוטמן ואת כל מקהלת ראשיעיריות. קולק נבחר לברך את צייץ בשם כל עמיתיו. הוא פוה רק לעיתים רחוקות למטיבו. אילון, וגם או נעלם אחרי 10 דקות, נשאר יושב במשך שלוש וחצי שעות באולפן. ולא נדרים אפילו להצט. שאקו ראשיעיריות לשיר, בצטרף אליהם טרי קולק, שלא לפי התוכנית, ושר יחד

דליה גוטמן, שהפיקה את המישר המצויין שנהר לעיר-אביב. לכבוד מלאת 75 שנה לעיר, רצתה להכין הפתעה לשלמה (צייץ) להגיש ראשיעיריה. היא הודיעה לו שהקטע של המסילות של המוכנית יהיה הופעה זולה. שדאג מאוד מן המישר וחשש איך שהוא יראה, נכנס ללחץ מהורעה מזה. של גוטמן, אך לא העז לומר לה מילה. גוטמן התקשרה עם שורה ארוכה של ראשיעיריות וראשימועצות בארץ, וביקשה מהם לבוא לתוכנית ולהגיש פרי. בתוך מקהלה לכבוד ראשיעיריות תליאביב. חלקם הסכימו בקלות. בלי לעשות בעיות וכלי להקשות קושיש. חלקם הסכימו רק אחרי שכיררו מי יופיע בשם איתם במקלה, ומי יכרם בשם כל ראשיעיריות.

היו שלא הסכימו להופיע בשם פנים ואופן. אחד מהם הוא אורי עמית, ראשיעירית ממתגן. כשיחתה טלפון, שארכה יותר משעה, ניסתה גוטמן לשכנע את עמית לנסוע רכב שעה ולהצטרף אל עמיתיו. עמית שאל שוב ושוב מי יהיה מי יכר ומי יכר. לבסוף שאל אם גם פינחס אילון, זקן ראשיעיריות, יופיע בתוכנית. גוטמן ענתה בשלילה, ועמית סירב להופיע. כשסיימה גוטמן את השיחה עם עמית, התקשרה מייד עם פינחס אילון, וביקשה ממנו להופיע. אילון הסכים מייד. גוטמן טלפנה שוב לעמית והודיעה לו, כשיחשה, שאלון הסכים להופיע. היא חשבה, שאלון הסכים ישכנע את עמית. אך עמית ענה לה שהוא מוכן לשלוח לחירות על השיר את זעורההיככל שורת שלו, ושהיככל שתף פעולה בכל אופן שהוא סרבה לפת המישר.

ועד שהתפרסם (ראה מיסגרת), מכ"קש ממנו לתרם. הוא מתחיל לשאול מה וכמה ונוקב בסכום. הסכום נראה לך מעט מדי לגבי מה שהוא באמת מסוגל לתרם, ואז אומר לו: "אנחנו המתחרה שלך תרם כדרכיכלל, אנחנו עומדים לשר את זה כדרכיכלל, זה לא יהיה נעים אם תתרום פחות ממנו או הוא מעלה את הסכום, כדרכיכלל, אם לא אתה מספר לו שאתה שולל. אם גמר את שנתהכספים ברווח אדיר, ואיך זה שהוא לא מעלה את סכום התרומה. החוכמה היא לעקוב אחרי כל

הפירסומים בעיתונים הכלכליים, ולי בוא אל התורמים הפוטנציאליים כשי בדרך מידע מוקדם, שהם לא יכולים לעמוד בפניו." השיטה הזאת עובדת, כדרכיכלל. אבל לא תמיד, מסתבר. מתימים השירותים פנו כדרכים המקובלות לתישלוכת שטיחי כרמל. שבבעלותו של חברהכנסת אברהם שפירא, שהוא לא כדרכיכלל ואלפון. הוא הסכים לתרום לבסוף רק 500 דולר. רוב בניו, כידוע, אינם משרתים בצהל, ולכן, אולי, לא חשוב לו אם לחיילים יהיו מכשיריטלווידה ומישי חקים להעביר את הזמן, גם תלמידי ביתהספר יאנוש קורצק מרמתגן אספו ביניהם סכום של 500 דולר. בינוסיהעצמאות עצמו, יום השיא של מיבצע השירותים, יצרו המתריים מים תחרות בין הבנקים הגדולים. בנק הפועלים, ביחד עם ועדהעובדים שולו, תרם 18 מיליון שקלים. בנק דיסקונט, לעומתו, ביחד עם העובדים, תרם רק מחצית הסכום — תישעה מיליון שקלים. עובדי בנק לואמי תרמו חמישי מיליון שקל.

דין הציע לכמה חברות גדולות לתרום חריכושר לחיילים, העולה 7500 דולר. איש לא הסכים לתרום סכום כזה.

אפשרות אחרת היתה לתרום כידר רית לחיילים, הכוללת מכשיריטל ווויה, מכשירידיא ומישחקים. הבי דורית עולה 5000 דולר.

כשנכנס דיין לשירותים, ב1983, החליט שהוא יתן גם תוכן להתרמות. בשנים שקדמו לכאן היה נהוג שניירת כל גליצהל מסתובבת ומשך משרת מקומות שונים וכך מעודדת את האנשים לתרום. דיין החליט ליצור אטרקציה גדולה יותר. הוא הביא מסוק שהסתובב במקומות שונים, עוברים שונות, הזמין אליו את ראשיעיריות על עזוריהם ופמליותיהם. הרים אירוע, וכך זרמו התרומות. שנה אחריכך ברח הכריז על 19 צעדות שונות ברחבי הארץ, תחת סימת השירותים. השנה אורגנה צעדת מכבי כירושלים, תחת סימה זו.

לקראת יוםהשידורים עצמו ישבו אנשים בתחנת גליצהל ושבחו את הקריין. איזה קריין פופולארי, מכין כל יוםהשידור. הוא הזמין לקחת חלק במישי צע, פינתם את החדר. דוד אמר: איש לא, רק קריין של גליצהל! חשבו על קריין אהוד במיוחד, ולכסוף החליטו

ח"כ שפירא 500 דולר, וזהו

לתת את הכסוד לרון בנישי. מפקד התחנה. מסתבר שאלכס אנסקי, הקריין הפופולארי של התחנה, הודיע כבר מזמן שהוא במישרישישגור אינו לוקח חלק.

דיין גם החליט שהוא רוצה לתת למאזינים קצת תוכן, חוץ מקריאת מיספרים וסכומים. הוא קבע שבכל שעה יהיו לפחות 20 דקות של מוסיקה, כדי שלא ישמעם לאוזן. כלל נוסף, שקבע דיין, היה מיון של התרומים שייכנסו לשידור. כל התורמים רצו להחליט על גליצהל. האתר. דיין החליט שלא ישמע תרם שתרם פחות מ4000 דולר. אחרת, כך הניח, לא יהיה לזה סוף, וכל תרם ירצה להיכנס למישר.

והדובר הודח

הסיפור מתחיל לפני הרבה שבועות. כשדודו דיין מונה כעורך ראשי של אירועי השירותים והמישר המרכזי ביוםהעצמאות, פרט לתפקיד הזה, שימש דודו דיין באופן קבוע כדובר גליצהל.

במשך הזמן שקדם לאירוע המרכזי, נעלעלו שילוקידידות, לבין דיין, כעורך ראשי של המישר, לבין דיין, כדרכיכלל. מפקד גליצהל.

אירוע אחד היה בפתח מישרו של ישראעל קיסר, מוכיר ההסתדרות. דיין הציע לבקש מישר העצמאות, שבו יבקש קיסר עצמו, מעל גליחאתר, מועדי העובדים לתרום כספים לאגודה למען החייל. כדרכיכלל, הוא טען ששימים הם את קיסר לשידור. הוא טען ששימים הם ימריבחדיות, והופעת קיסר בגליץ יכולה להיחשב כשעור כמו מישרי כחירות. אך כשנכנסו לחדר כמו מישרי — בפגישה נכה גם יוסף נבו, ירד האגודה למען החייל — לא הביע כדרכיכלל את התנגדותו לשידורו של קיסר במישר. קיסר ישב באולפן ביוםהעצמאות ואסף הרבה מאוד כסף מועזריהעובדים.

לעמוד על זכותו להחליט כעורך, לכסוף ביקש דיין להשתחרר מעריכת השירותים. הוא עזב את החדר ככעס כשהוא משאיר את כל ניירתיו על השולחן, הלך הביתה ולא חזר גם להחרות. לזמן השידור, את המישר הארון נאלצה לערוך כמעט לבר דחל בורטה, סגניתו של דיין.

ביום הראשון בבוקר בא דיין לשיחה אצל המישר, ואז ביקש אותו המפקד מתפקידו כדוברתחנה. כאותו בוקר התפרסם סיפור המרי כה בנישי עיתונים (הראשון ודבר). כדרכיכלל ועם שיתוף פעולה, הוא הציב בפני דיין שתי אפשרויות: להתנצל או להתפטר. דיין השיב שיש אפשרות שלישית — שהיא יודח. כדרכיכלל על המציאה והדיח אותו בו במקום.

כדרכיכלל טען שאינו יכול לעבוד עם רובה שהוא אינו נתון בו אימון. לציטוט למעבד לומר: "תקשרות מעל רופי למעבד לא צריכה להיעשות מעל רופי העיתון. אם יש לי בליבי עליו, אני אומר לו בפניו, ואם יש לו בליבי עליי, לא אומר לי אישית. לא רוב העיתון. אני שיאמך לקבל את המישר פנים סגירת חשבונות באמצעות התיקשורת." ולתגובה נוספת היפנה כדרכיכלל את הפוגים לדוברת החדשהשנה, בתיה שרישני, שביטלה את התפקיד במשך כמה שנים, עד שעזבה אותו לטובת דיין.

מה מצחיק את שבח וייס, מה עושה נתקה ניר בדרום אמריקה ומדוע אין אנטנה על גג ביתו של רפיק חלבי

אוצר עדי אמוראי בעניין הסחר החופשי. שריר הליברלי, מסתבר, מסתדר טוב יותר עם סגן-שרהאוצר ושרהכלכלה והי תיכנון (גד יעקובי), המערכי ניקים, מאשר עם עמיתו לסיעה, שרהאוצר יצחק מודעי.

כיום הראשון שעבר נסעו

חכריהכנסת שבח וייס ושרה דורון לאירופה מטעם הכנסת. כשאחלו לווייס, תעשו חיים... פרץ בצחוק סוּחָף.

לאן נעלם נתן (נתק'ה) ליר, מי שכינה כיושב-ראש האגודה למען החייל עד לפני ארכעז חודשים? ניר נסע ל-

טנה על גג-ביתו של חלבי כרל- ית'אל-כרמל — מחמת כבוד האב ואמונתו. הבן חושש שאנטנה עלולה להזיק למעמרו של האב ולהרחיק מבתו מכובי דים למיניהם.

מנוע של שברולט + גג של פזו + אבירים של מכונית

לי שאני פיקחית כמו גבר. אני רוצה שיגידו גם שאני יפה כמו אשה!"

יוס'הולדת נוסף שנערך לאחרונה היה לכבודו של יומך השבוע ברדיו. גם כאן סופרו הסיפורים הפיקטיביים יותר, "שלא לשידור". אחד מהם עוסק

למיכה רייסר, ח"כ חרות, אין מול בכבישים. לפני שנה בריוק ביום-העצמאות, התהפכה מכוניתו, עת חזר ממינוס-בחירות לביתו. בשבוע שעבר התנגשה שרדן, בתו, על אופניה במכונית. למרבה המזל, גם האב וגם בתו יצאו בשלום מתאונותיהם.

עיריית תל-אביב הגבירה, כנראה, את פעילותה לגבי חניה אסורה, זאת לאור רוחות החניה הרבים המתנוססים על מכוניות החנות באיזורים אסורים ומכר ניות-הגדר הרבות, המשוטטות ברחבי העיר. בין קורבנות הרירה בשבוע שעבר היתה רותי שמרית, אשתו הנאה של מאיר שמרית, ח"כ חרות, שסוככה נרעשת בחניון, שאליו הובאו המכוניות הגרויות.

לאן נעלם שאול עמור, חבר-הוועדה-מנהל של רשות-היד שידור, יושב-ראש איגוד עיי רות-הפיתוח וראש-מועצת מיג דל-העמק? עמור הנמרץ מאושפז מזה שלושה שבועות בבית החולים רמב"ם, בעיקבות ני תוח. מבין כל שוחרי-שלומו ברשות-השידור טרחו לבקרו רק נתן ברון, מיכה ינון — חברי הוועדה-מנהל, ויוסף בראל, מנהל הטלוויזיה.

כמהלך ההכנות לקראת ההצבעה על חידושו של יומן השבוע בטלוויזיה, ביום החמישי (תחת השישי), הועלתה הצעה שעמור יצביע טלפונית. אחרי התקדים שנקבע לאחרונה כי ממשלה בעניין זה, לא נראתה שום בעיה מישפטית כאופק, אולם בסופו של דבר לא נזקקו לקולו של עמור. חידושו של יומן-השבוע אושר גם כך.

כיום השלישי התקיימה פגישה בין שרה-התירות אבי רהם שריר ובין סגן-שרה-

יוסף נבו של גליצה'ל והאגודה למען החייל — שהוא עומד בראשה. שיאו של המיבצע היה בהתרמה הרדיופונית בתחנה הצבאית. לאורו של יום העצמאות. נבו בא למסיבה שנערכה במלון דיפלומט בתל-אביב ביום הראשון השבוע והסתפק במנה האחרונה.

רון ביישי מפקד גלי צה"ל לועס ברעבתנות בורקס-גבינה במסיבת-סיום השירותים שנערכה לאנשי התחנה אשר לקחו חלק במיבצע. בלט בהיעדרו דובר התחנה, דויד (דודו) דיין, שלקח חלק בתיכנון הפרוייקט והתפטר מתפקידו ערב החג. בשל חילוקי דעות עם מפקדו. ביישי הדיח את דיין מתפקידו

כחבר-הכנסת יוסי שריר, ש היה אז כתב מתחיל ברדיו. שריר, נזכר אחד הנוכחים, אהב לשבת על שולחנות, רק על שולחנות, ותמיד נגלה אותו מחוזה — זוג גרביים בצבעים שונים. משנהגו להעיר לו על כך, ענה שריר: "מעניין, יש לי זוג נוסף בבית, בריוק כזה!"

בשבוע שעבר נפתחה גיבעת-האורנים. זהו הפרסיד מיסערה של איש-הפרלמנט בהא היריעה — הפרלמנט של ראשון — אמנון נחמיאס. המקום פועל רק בחודשי הקיץ, ובו מתבררים עניינים חשובים ו נחתכות החלטות ברומו של פרי למנט. מטבע המקום והבעלים, שמור שולחן כבוד לחברי הר פרלמנט וירידיהם: דוק מאיר רוביין, נחמיאס המארח, אורי פורת ואחרים. אורחים ידועים אחרים של המקום הם: פרופסור מיכאל סלע, נשיא מכון וייצמן, ורעייתו שרה, והשר יגאל הורביין.

העובדה שגד יעקובי יודע לכתוב שירים אינה חדשה, אבל האיש, מסתבר, גם ברוך כיש רונות אחרים. שרה-הכללה-הי התכנון התראיין ביום השישי בערב ראיונות במלון אכדיה וחיקה את פינחס ספיר המנוח, עם הלמר האופיינית בצורה מושלמת.

לאחרונה גילה יעקובי כי עם פרוץ מלחמת-הלבנון הוא כתב נגדה שיר מחאה חריף, ופירסם אותו בידיעות אחרונות

מדגם שלישי — מה התוצאה? את יצור-הכילאיים הזה ואחרים כוננים כרגע אי-שם, במוסך בתל-אביב, עבור סירטו החדש של יהודה ברקן. היצור הזה, הפלא ופלא, אמור גם לנסוע, הנהג האמרי יהיה יפק'ה טל, בעל המיסבאה.

בתחילת השבוע נחתה בארץ מלכת-היופי של שוודיה ככבודה ובעצמה. המלכה ה שוודית נושאת ככתר נוסף — מיס עולם. זאת למגינת ליבו של חתיך תל-אביבי ידוע, שעזב בתחילת השבוע ל... שוודיה, כשומר-ראשו של יזהר בהן בתחרות האירוויזיון.

הטלוויזיה הלימודית חגגה לא מכבר את יום הולדתה ה-19 ("כי לא נעים להחליף קי דומת...") בטקס אינטימי. ה סיפורים שסופרו על הבימה היו כאין וכאפס לעומת הסיפורים שנלחשו מפה לאוזן.

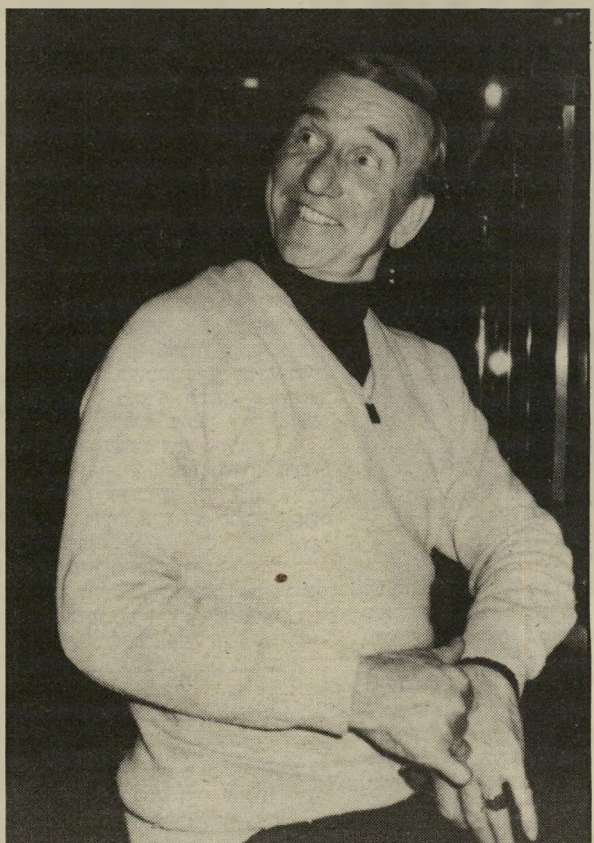
אחד הסיפורים היה על חנה זמר, עורכת דבר. זמר, כך נאמר, הוזמנה תדירות ליומך החדשות הקדום של התחנה. ה עיתונאית השנונה הופיעה כי תסרוקת טריה והקדישה תשר מתלב לאיפורה. היא היתה כה מרוצה מהמאפרת שאיפרה אותה, שמאז היא מביאה אותה על חשבונה — לטלוויזיה הכללית, כשהיא מוזמנת להת-ראיין שם. כשנשאלה זמר איך אשה פיקחית כמותה מקדישה מחשבה כה רבה לצורתה ה יוצינית, ענתה: "תמיד אומרים

דרום-אמריקה, כדי לעשות עי קים פרטיים. בשבוע שעבר חזר לחופשת-מולדת קצרה וסיפר ש הוא עושה חיל בעסקיו, ויש ככונתו להיעדר מהארץ ("ש מאוד חשובה לי") עוד כמה חוד-שים.

עדי אמוראי, קיבוצניק לשעבר ממישגב-עם וחילוני בהווה, הוא נכרו של אחד הרבנים הגדולים ביותר, שאף זכה למחמאות מהרב קוק. גם אבי של אמוראי היה רב, אך כבר "הטא" בלימודי אגרונומיה ועסק בפרשנות לתורה. אחיו הבכירים של אמוראי השלימו את המעבר ההררנטי לעולם החילוני וסללו בכך את הדרך לאחיהם הצעיר, סגן-שרהאוצר. עד עצם היום הזה עושה אמוראי קידוש, "מכיוון שאני אוהב את זה..."

טוביה סער, מי שהיה עד לפני זמן קצר מנהל ה טלוויזיה הכללית, הודיע ביום הראשון שעבר על פרישתו מ רשות-השידור. לסער אומנם הוצעו הצעות שונות ומשונות כי מיסגרת הרשות. מיסגרת שלאח רונה לא הרעיפה עליו חברות. לכן החליט לפרוש. כאשר לסי בות המריויקות יותר — מעדיף בינתיים סער למלא את פיו מים.

אביו של רפיק חלבי, איש הטלוויזיה הכללית, מעולם לא צפה בכתבה של בנו. מדוע? האב הוא רתי, ועל כן אסורה עליו הצפייה בטלוויזיה, העלולה להסיט את הצופה מהעיקר — לימודי-הדת. מסיבה זו אין אני

ישראל יצחקי שחזר לא מזמן לארץ אחרי שהות יום-העצמאות בבית-קפה בתל-אביב. בתמונה הוא נראה שעות אחדות לפני ההופעה, כאשר בא לבית-הקפה כדי לבדוק את מערכת-ההגברה שהותקנה בו והתיישב ליד הבר, כדי ללגום כוסית.

יעל פרל השחקנית הצעירה. הנמצאת כעת בחודש השישי להריונה. צולמה בחברת בעלה. השחקן משה בקר. בעת הצגה חגיגית. יעל נאלצה בתחילת הריונה לנוח במיטה. וזו הסיבה שהפסידה את התפקיד הראשי בהצגה טייבלע והשד שלה. לטובת השחקנית אסתי קוסובניצקי. עכשיו הייתי יכולה לעשות את התפקיד של מה פארו בסרט תינוקה של רוזמארי אמרה יעל. היא היתה בסרט בסוף ההריון. והתנדדה כמו ברווז.

בעילום-שם. חבל רק שבעת ההצגה המכרעת כנסת, כי אותה תקופה. הוא הסתיר את דעתו והצביע בניגוד לעמדה שבשירו.

■ בנות תל-אביב, אפשר להירגע. האנס, טוען הר"ר דודי רודי, מעוניין להיתפס. רודי טוען שהאיש חולה, ובשלת-רחוק הוא אף איבחן נחרצות שהאנס זקוק לטיפול בן שיבעה חודשים כדיוק.

■ בתחילת השיחה עימו, כי ערכי-איונות, ביקש רודי שקט מוחלט באולם. משהשתרר שקט, ביקש את האנס המבוקש. אם הוא יושב בין הקהל, שיקום. אבל, כפי שנאמר בשירי הי פופולארי, אף אחד לא קם...

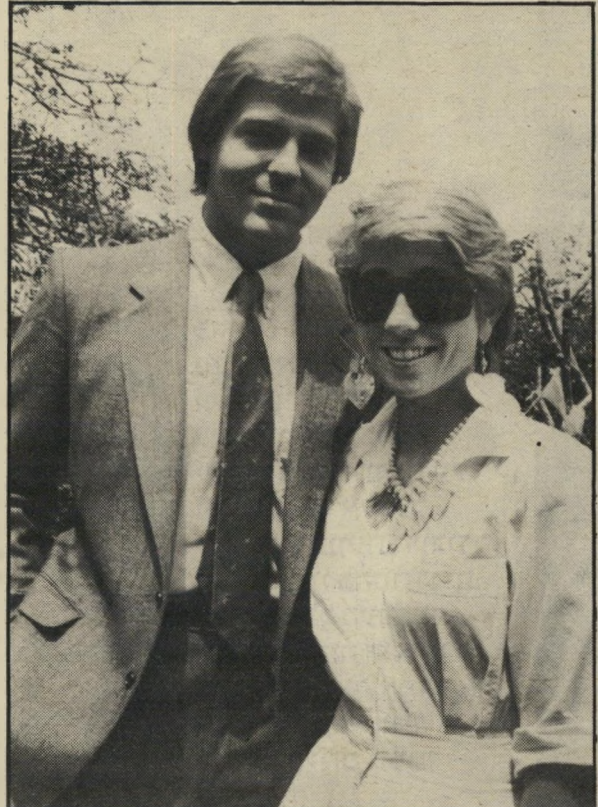
■ ביום השבת התקיים בירושלים נשף למען ית"ד (ילדי תיסמונת ראון), בהשראתה של מפיקת הטלוויזיה ריבקה סרידמן-סנה, הפעילה בירושלם. כוכבת המופע — ש' אפילו גנבה את ההצגה מי עופרה חזה היתה — אסנת, הילדה שהתראיינה לא מכבר בעניין זה בתוכנית הטלוויזיה זה הזמן.

פסוקי השבוע

- **אריאל שרון, בלוס אנג'לס:** "בגלל הביקורת עליי, גדל מיספר החללים בלבנון"
- **ראשיה-ממשלה, שימח עזון סרס:** בביקור בצפון ביום העצמאות: "אני מקווה שהשקט הזה ימשך"

שלי טימן הופיע במיפגש חגיגי של שופטים ועורכי-דין מאזור תל-אביב. שהתקיים באולם-הכניסה של בית-המשפט. שלי, בנו של השחקן המנוח יעקב טימן, היה בדרן בתקופת שרותו הצבאי בלהקת-השיריון, והופיע אז כצמד עם חבר אחר בלהקה. שוקי פורר, כיום עורך-דין ומנכ"ל מישרד-התעשייה-והמיסחר. טימן שיעשע את מאות הנוכחים בשירים ובבדיחות.

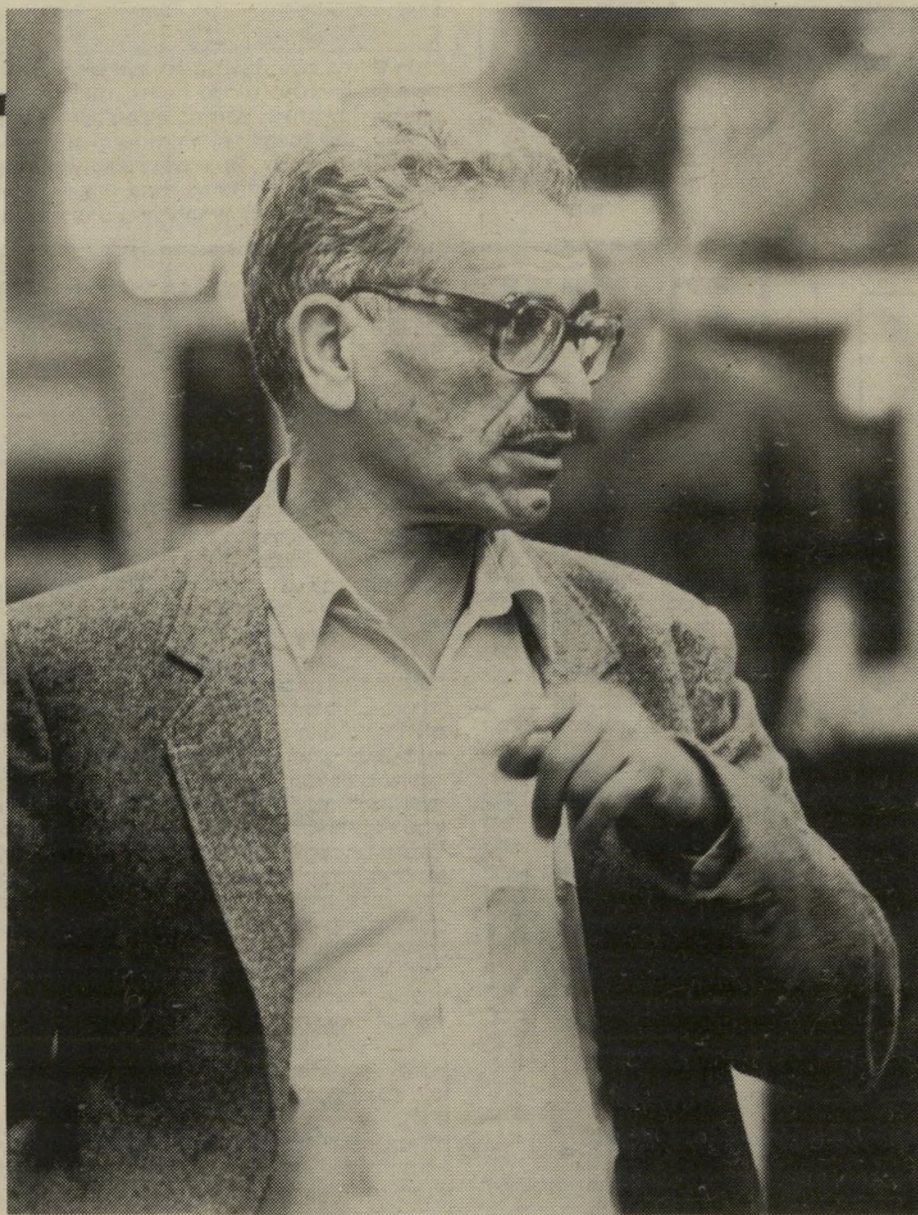
צ'אק וגנר השחקן האמריקאי, המככב בסרט נשות הירעם המצולם בימים אלה בארץ. בא למסיבה בהרצליה-פיתוח בחברת אשתו סוזן. לסוזן אין מיקצוע. אבל צ'אק יפה-התואר מננה אותה. "אשת-העסקים ונותנת-ההשראה שלי". וגנר בן ה-27 כיכב במשך שנתיים בסדרה ההוליוודית בית-חולים כללי. ונראה עתה על המירקע בסדרה כלי-כוכב. שהקרנתה החלה.

- **אורי פורת, מנב"ל רשות-השידור,** על צרותיו בטלוויזיה: "עברנו את שילטון התורכים, את האנגלים, את מפא"י, את המערך, את הליכוד, או נעבור גם את זה..."
- **הנ"ל:** בימים אלה חוגג חוק רשות-השידור 20 שנה
- **קיומו —** ואילו הטלוויזיה היא רק קוקו בת 17.
- **ח"כ הליברלים אלי קולס,** יו"ר אגף האירגון של מפלגתו: הפעם — בכחירות להסדרות — ביקשתי, לשם שינוי, להיות חייל מהשורה.
- **דפנה ברק**

מה הולך בבידור

- **הזמרת מירי אלזני היא שוב כהריון,** כאחד החורשים הראשונים. ירמלי, הבן שלה ושל בעלה שמוליק ארמני, הוא רק בן המישה חודשים. "עשיתי העי תקת-שמש", אומר שמוליק, ומי רי אומרת: "פתחנו את הבר, עכשיו אנחנו מוציאים ילדים במי פל. לפני שנתיים היה לי חלום: ראיתי שני בנים שלי, הולכים יד ביד, והם שניהם מתוקים. בעלי שיער כהה, וכמעט כאותו הגיל. אם להסתמך על החלום, יהיה לנו עוד בן משגע".
- **סילביה דוראן,** רקדנית הפלאמנקו, ילדה בת כבודה, חן. בגיל 37, דוראן, שנישאה לפני שנתיים למאיר מגן, בעל חנות-כגרים, עברה עקב ניתוח כריתת-שד, בגלל גידול סרטני, ולא הייתה בטוחה שתוכל ללדת.
- **תוכנית-השירודים הרדיו פגית** חבר מאותו כוכב מקבר לת אופי שונה ביום הרביעי, הרי במאי. המגישה והעורכת **מילבה למדן** קוראת לה באורה חרפתי-מי חגיגת היכרות. אם כדרך כלל יושב באולפן פנוי (או פנויה) אחי, ומשוחח עם המטלפנים, הרי הפעם פותחים את הקוויים לכל מי שמחפש בן או בת-יוזג. המטלפן יציג את עצמו, יספר מה הוא מחפש, ויזכר ליצור קשר מידי עם מאזינים מעוניינים. קשת א' של קול ישראל, בין 10 בערב לחצות.
- **השחקן יוסי ברמזון** מסתובב כשהוא בעל קרחת נוצצת, לכבוד תפקידו בהצגה כולם רוצים לחיות של חנן לזין. קוראים לו עכשיו "זיל ברינר" או "קוואק", ואומרים לו שהוא הפך חתיך לא נורמלי, בזכות הקרחת. זה לא שלא הייתי חתיך קודם. הוא מעיר
- **בצניעות.** הוא יכול היה לשים פיאח-גומי על הראש, אבל זו הייתה עלולה לגרום לפצעים בראש, ולכן העדיף תיגלחת. אומרים שקרחת מחזקת את שורשי השיער, ויוסי מאמין שכאשר יניח לשערותיו לצמוח, יהיו לו שערות בכמות כפולה מאשר קודם, לכן, ועם קצת מזל, הן לא תהיינה לבנות.
- **לפני יותר מחצי שנה** צולם בארץ הסרט לא לגמרי ירושלים. בכיכובה של **ג'ואנה סאקולה,** בתפקיד מתנדבת בקיבוץ, ובבימויו של **לואיס גילברט.** כמה שחקנים ישראלים, שהשתתפו בסרט בתפקיד די-מישנה חשובים למדי, התפיי ללו להצלחת הסרט, אבל השבוע הגיעה לארץ אחת מתכונות צוות ההסרטה, כשבשורות לא-טובות בפיה. היא סיפרה שלפני שבר עיים התקיימה בלונדון בכורה עולמית של הסרט, והקהל הנכבד יצא מאווכב. אנשים אמרו שמהבימאי של הסרט המצויין מתככים את ריטה הם ציפו ליותר.
- **סרטה-טלוויזיה** להקת שלום רוקדת. שהוקרן לא מומן (תסריט ובימוי) — **עמוס אטינגר,** נבחר על-ידי הטלוויזיה וזה לייצג את ישראל בתחרות עולמית. שתתקיים בשבוע הבא במונטריי, שווייץ.
- **הזמרת הוותיקה ברכה צפיריה** התאכזבה כאשר לא הוזמנה לתוכנית-הטלוויזיה הדרן לתל-אביב. ששודרה במוצאי תגיה-עצמאות. "כל הערב שרו את השיר שלי, מי יבנה בית בתל-אביב? היא אומרת, זה מראה על חוסר-יבט, לא להזמין אותי. המפיקים עשו עבודה מישרדית. הם רחוקים מהחוויה עצמה".
- **הפנטומימאי ג'וקי אר** קיין הינחה בשבוע שעבר בעיירה נתיבות ערב של השירותים. לפתע צעק לו מישהו מהקהל: "אם תוריד את השפם שלך, אני תורם 30 אלף שקל! אריקן הבטיח. והוא תרם והשפם גדול למחרת.
- **המוסיקאי ירוסלב יען קיבוץ** הקים להקה כלית של ג'ז ורוק-נרול עם הגיטאריסט **גילי דוד,** המתופף **מאיר ישראלי** והסניסיורנים **אלר זה טוראל** ודודי מלבי. מפיק הלהקה, ששם עדיין אין לה, הוא **מיכאל תסרה.**
- **למוסיקאי הוותיק סול קוסלה,** המנגנן מוסיקה-לריקור דים במלון פלזה, יש פטנט מקורי: הוא יושב מאחורי הפסנתר, כשפניו מופנות למרגות הכניסה. כאשר הוא רואה חברה צעירים, שלדעתו אינם מתאימים לאווירה הסולידית של המקום, הוא עובר מיד לגנן — גם אם הוא באמצע ריקוד מודרני — ואלס וינאי. אם למרות הלחץ העתיק הם מתיישבים ליד שולחן, הוא רגוע — הם מתאימים.
- **גם לרנה פרי,** זמר ומפיק-אירועים, יש פטנט. אצלו זה קשור בכירות: הוא מציע למושבים, למוסדות ולבתי-מלון תוכנית אמנותית בחינם. כולל תקליטן ומערכת-הגברה. התנאי שלו: שיגיעו לא פחות מ-300 איש. פרי מוכר תוך כדי המופע כרטיסי כינוג, ובכך הוא מכסה את התוצאות וגם מרוויח. הוא מספק גם פרסים, אופניים, סירת גומי ועוד. למרות שבניגו אסור על-פי החוק, הוא כבר אידגן ערב כזה עבור המישרה.
- **נעמי דזן**

את קיסר אי אפשר לכונן

כוחו של ישראל קיסר
נובע מאמונתו החזקה
והשרשית בערכים
שבשמים הוא פועל.
ערכים המושתתים על
מורשת ישראל ועל
עקרונות תנועת העבודה.
הוא מאמין בהסתדרות
כבית לכלל העובדים.
על הבית הזה הוא יגן
בכל כוחו, ואף אחד לא
יצליח לכופף אותו.
תן לו להלחם בשמך
ובשבילך.

הצבע אמת

המערך מפלגת העבודה, מפ"ם, ל"ע ובלתי מפלגתיים

עם קיסר
ההסתדרות בידיים טובות

מהר, גבוה ורחוק הצדעה ביפו

רוח מן הצמרת עד התחתית

19 אלף הצופים שמילאו בשבת את איצטדיון בלומפילד ביפו הצדיעו לביתר ירושלים, שניצחה את כעלת הבית, הפועל תל-אביב, 2:1 וצימצמה בכך מאוד את הפער בצמרת (ראה גם ספורטאי השבוע).

מי שנותרה מאחור במאבק האלי-פות היתה מכבי פתח-תקה, שלא הצליחה לנצח את יריבתה העירונית, הפועל.

ובתחתית, הורע מצבה של הפועל כארישבע, שירדה מתחת לקו האדום. עוד יותר הורע מצבן של הפועל לוד, שנוצחה על-ידי ביתר תל-אביב 0:1 ושל הכוח, שסיימה בתיקו (1:1) עם מכבי יפו. מצבן כמעט אבוד והן בדרכן לליגה הארצית.

ושם נאבקות הפועל ירושלים הפועל רמת-השרון עקב בצד אגודל על הכרטיס השלישי ללאומית כאשר בני יהודה ומכבי שעריים שועטות ללאומית והן כבר ברגל וחצי בליגה הבכירה.

כדורסל

מיכסת הזרים

אחד או שניים לכל קבוצה?

הורעתו של אולסי פרי, על פרישתו ממכבי, הביכה את אנשי הקבוצה, למרות שלאחרונה הם קראו את הכתובת על הקיר.

אולסי, למרות גילו, 35, עלול להוטרר חזרה לקבוצה אם אכן יגביל איגוד הכדורסל שיתוף שחקן זר אחד לקבוצה, ולא שניים כפי שמכבי רוצה. אולסי נחוש בדעתו לתלות את נעליו וגם הפצרות של אוהדיו הקרובים, באימון שלפני גמר-הגביע, לא הועילו: "איי אם טו אולד, מן' (אני יותר מדי זקן, ב'אדם) אמר לאחר מן המפצרים.

ואם יוחלט באיגוד על זר אחד בלבד לכל קבוצה הרי שמכבי תצטרך, כנראה, לגנוז את המחשבות לשתף את לי ג'ונסון במקום קוין מגי, כי במקרה כזה תחשב הרשמתי של ג'ונסון כהעברה ולנוכח העברתו של ורוון ג'מ'צ'י ממכבי רמת-גן נגמרה מיכסת ההעברות של מכבי וכך היא עלולה להיוותר ללא שחקן גבוה מצטיין נוסף.

ברבקי בתלמי-מנשה

הגיגות ליד שולחן ערוך

אנשי הפועל תל-אביב היו כלי-כך בטוחים בנצחונם ובזכותם באליפות המדינה בכדורסל עד שאחד מן המקורבים לקבוצה הזמין ארוחה ל-40 איש במסעדה הצרפתית בהמועדון שבצפון תל-אביב, ושילם 1000 דולר על חשבון.

רק שההפסד, במשחק הקובע למכבי תל-אביב, 76:68, קלקל לכולם את התיאבון, הארוחה נשכחה מליבם ונראה היה כי השולחנות בהמועדון יוותרו מיותרים.

אך המכבים לי ג'ונסון, קוויין מגי, לו סילבר, משה הרשקוביץ וחבר ההנהלה, אמנון אבידן, הצילו את המצב. הם הגיעו להמועדון, חגגו בשתיית בירות ובקריקודי דיסקו, ועיינו, בכדיחות הרעה, באפשרות לקוץ את חשבונם מן המפרעה ששילם איש הפועל על חשבון סעודת-הנצחון שלא היתה.

אך ארוחת-הנצחון האמיתית נערכה על-ידי הנהלת מכבי בשבת צהריים ככריזתו בחצר ביתו של מוטי ארואסטי בתלמי-מנשה שלידי צריפין. בתום הברבקי הסכימו 300 האורחים ש"5000 הדולר שעלתה הארוחה הנצחון היו, בהחלט, שווים את החוויה.

יאיר עמיקם

ספורטאי השבוע

שישה שערים

ב-3 מישחקים

והחלוץ בן היוז

מוכן לאליפות

אלי אוהנה! אלי אוהנה! צעקו אוהדי ביתר ירושלים בבלומד פילד היפואי ואוהנה קרב בריצה, הגיף ידיו, שלח נשיקות לכיוון אוהדיו, נופף, לכסוף, לשלום וירד לחדר-ההל-כשה.

היה זה סיום שונה ממה שאירע רק לפני כמה חודשים, באותו מקום ובסביבות אותו יציע, עת ירק אלי אוהנה על אוהדים שגירפוהו. הגלגל התהפך. אלי אוהנה הוא שוב אלי-ההמונים — ובצדק.

אחד-עשר מישחקים, בזה אחר זה, לא הבקיע אלי אוהנה ולוא שער

אחד לרפואה. נסיגה מדאגיה זאת, כמוכן, לא פגעה רק בו אלא בקבוצה כולה ומה עוד שאורי מלמיליאן, הקשר המחונן, שביתר תלויה ביכולתו בערך כמו שקבוצת הכדורסל של מכבי תל-אביב תלויה ביכולתו של מיקי ברוקוביץ, נעדר בגלל פציעה. היעדרות זאת של מלמיליאן אכן התבטאה בצורת מישחק של ביתר וגם במישחקו של אלי אוהנה.

עלייה מטאורית

אז, לפני שלושה שבועות, כי מישחק נגד מכבי נתניה, כאשר הי נתנייתים הובילו 0:2 במחצית, חולל אוהנה מהפך: הוא כבש צמד שערות מתוך השלושה, שהנחילו לבסוף את הנצחון לביתר.

שבוע לאחר מכן שוב הרעיד אוהנה את המגרש הביתי, ימקא בירושלים, בשימחה ללא גבול, כאשר החדיר צמד לרשת מכבי יבנה. והשבת, שוב בפיגור 1:0 במחצית, חזר אוהנה וקבע צמד והיגנה לביתר נצחון רבי-חשיבות על הפועל תל-אביב 1:1, נצחון שצימצם את הפער בצמרת הטבלה עד כדי ארבע נקודות ממכבי חיפה.

זה הפרש נגותן תיקווה לירושלמים לעשות את הבלתי-אמיץ, בדיוק כפי שהחיפאים עשו לביתרים בשנה שעברה, ולזכות בתואר האליפות. ואם כך יקרה, יהיה אלי אוהנה לבטח אחד היהלומים הנוצצים שבכתר.

ששת השערים בשלושת המישחתיים האחרונים שהיקנו לביתר תשע נקודות-ליגה מצביעים על יכולתו הגבוהה של אוהנה, מסוג היכולת שהיקנתה לו בשנה שעברה את העלייה המטאורית והכתרתו ככדורגלן-השנה על-ידי רוב אמצעי-התיקשורת.

אשתקד, בגיל 20, הגיע אוהנה לפיגור, שהירידה ממנה התקבלה כמעט כטיבעיות. ומה עוד שפקד אותו אסון אישי, כאשר חברתו, שרית שוורץ, נהרגה בתאונת-דרכים, עת נהגה כריכבו. אוהנה קיבל את מותה של שרית בצורה קשה ביותר וצללקת עמוקה הרוטה בליבו.

למרות זאת הוכיחה פתיחת העונה כי אוהנה איננו סתם מטאור הנפול

אוהנה מבנים גול לשוער מכבי חיפה, אבי רן היהלום בכתר

אוהנה: כובש הצמד'ים

ונעלם כשרה הכדורגל. הוא החל את העונה בקול תרועה רמה, בדיוק כפי שסיים את העונה שחלפה. הוא קבע שישה שערים בשישה מישחקים. הישג מצויין לפתיחת עונה. וכך צעדה ביתר ירושלים בביטחה ואף טיפסה לראש הטבלה. אבל אז באה הגסיסה והחזרה ממנה, עתה, הוכיחה כי אלי אוהנה חשוב לביתר לא פחות מאורי מל-מיליאן.

למרות הזמן הקצר יחסית שהשניים משחקים ביחד, טוענים שמלמיליאן ואוהנה הם צמד-החמד הטוב שקם לכדורגל הישראלי. יש המעדיפים לתת תואר זה לגיורא שיפיל ודרור ברנור, ששיתפו פעולה כמדוי מכבי תל-אביב בשנות השיבעים.

אך אוהנה איננו אוהב פונקציה של אומר שתואר זה לגיורא שיפיל ודרור תקופה, ושעה שמכבי שלטה באותן שנים ללא עוררין בכדורגל, הרי בשנים האחרונות היריבות בצמרת הן רבות יותר. ולא רק ממרכו הארץ.

קו-הטלפון עמוס

אוהנה, אופטימיסט מלידה, מקווה להרביק את מכבי חיפה ולזכות באליפות: "אם ננצח עד סוף העונה, ניקח אליפות. כך עשתה חיפה בשנה שעברה, כאשר אנחנו היינו להוצים. אני חושב שהם הלחוצים כעת ואנחנו חייבים לנצח עד הסוף ולקוות למעידה שלהם. ארבע נקודות באר-בעה מישחקים זהו פער גדול."

אוהנה הוא מספיק כן כדי להודות שלביתר לא מגיעה כלי-כך האליפות, כי מכבי חיפה טובה יותר. אבל מי אמר שחטובים הם גם האלופים? אוהנה לוקח דוגמה מהכדורסל, שם טענו רוב הפרשנים שהפועל תל-אביב היתה טובה יותר, אך המכבים הם שניצחו. היום, בגיל 21, שלושה שבועות אחרי שחרורו משרות-החובה בצה"ל חי אוהנה כמו כוכב-כדורגל. הוא קם בעשר וחצי בבוקר, יורד לעיר לאכול דבר-מה, יוצא לאימון הקבוצה ולאחר מכן מתפנה לביילויים. מדי שבוע הוא יורד לשפלה, לאימון הנבחרת הלאומית, עם שורתיה הוא נמנה מאז השנה שעברה.

לאלי אוהנה שיבעה אחים ואחות אחת, שהיא שוטרת. אחיו הצעיר, ציון, הוא מגן קשוח בקבוצת הפועל ירושלים רווקא, יריבתה המושבעת של אוהנה בתום. עד כה לא ניפגשו שני האחים על המיגרש. זה עשוי להתרחש רק אם תעפיל הפועל לליגה הלאומית בתום העונה. אלי, על כל פנים, טרם חשב על האפשרות שאחיו יהיה האיש שישמור עליו.

אבל אין לאלי מה לדאוג: כושר ההתבטאות שלו, הביטחון העצמי שלו יחד עם צניעותו, עשו אותו לאחד השחקנים האהודים, וכולם מקבלים בהבנה את תנועת הידיים המסורתית שלו אחרי הבקעת שער, כאשר הוא מרים את שתי ידיו ומסמן באצבעו כאילו הוא מס' 1. אם אלי אוהנה אולי אינו הטוב מכולם, הוא לבטח אחד מן הטובים ביותר.

בגלל יופיו אוהנה נחשב גם לאילל הכנות בירושלים. עתה אין לו חברה, וקריהטלפון שבדירתו השכורה עמוס למדי. אוהנה חתום על חוזה לשלוש שנים. עובדה שהקנתה לו סכומי-כסף נכבדים גם בשנה אחרונה, כאשר עדיין לבש את מדי צה"ל. למרות שלביתר יש חזקה עליו לעוד שנתיים, בטוח אוהנה שאם תוגש להנהלת הקבוצה הצעה מקבוצה בחו"ל, היא תיענה בחיוב ויינתן לו ללכת.

סימן באצבע

אוהנה הקנאים של ביתר יהיה מה לומר בהקשר לכך. הם לא יוותרו בנקל על החלוץ המצויין, ששליטתו בכדור, זריזותו ויכולת ההבקעה שלו ברגל ובראש מיררים שינה מעיני יריביו.

אוהנה (מימין) ויעקב כהן מהפועל תל-אביב, השבוע התיקווה למעידה

(המשך מעמוד 20)

במחנה 80, נסענו ביחד, ואחרי שביקרתי את שולה נסעתי לשלום.

● ואז לא ידעת שישלום יהיה חבר של שולה?

ששש, זה דבר שלא מזכירים.

● אז איך קיבלתם את שלום ללהקה? קפצתי לחזרה במישמרות. שלום שר את אגדת דשא. יאיר הסתכל עליי, אני הסתכלתי על יאיר. שנינו עשינו עם הראש כן. וכששלום גמר לשיר, אמרנו לשלום: „אנחנו הולכים לגיים אותך ללהקה!“

● איך הוא הגיב?

„לא מאמין, זה גדול מכדי להישמע אמיתי. ואל תבטיחו לי שום דבר, כי זה ישבור אותי סופית!“ אמרנו לו: „יאללה, תחיל לארוו. אתה בא ללהקה!“

מי שלא ראה אז את חנן יובל זורח, לא ראה אור מימיו.

● הלהקה לא שרה שירים ששלום חנן כתב?

שיר אחד, הרכלניות, שהבנות שרו את המילים שלו, כתב רויד עתיד, גם כן ממשמרות.

● מרוע לא ידעתם איך לנצל את הבישורן שלי?

נרמה לי שיאיר רוננבלום הרגיש שיש לו פה מתחרה רציני. ואל תשכחי שיאיר התחיל להתפרסם כמלחין, ואצלו היתה זכות ההחלטה. אז לא לקחו שירים של שלום.

● אתה מסוגל לספר לי באובייקט מיביות על שולה חן?

שולה באמת היתה כוכב. קשה לי להגיד את זה עליה, כי זה כאילו שאני משבח משהו שלי.

שולה חן. ואת צריכה להבין, שעד אז זה היה טאבו. גם כשהיו סולנים, מעולם לא הזכירו את שמם. תמיד להקת-הנחל.

● וזה יצר מתחים?

זו היתה עובדה קיימת. היה כרוך שמתחים או לא מתחים, אין מה לעשות.

כמוכן, שליתר הבנות היתה תחושת קיפוח. אז יאיר נאלץ להרגיע את הרוחות. את השיר הייתי נער הוא הועיר לשולה, אבל בגלל המתחים העביר לאביבה. אבל אחר כך, בעיצומה של מלחמת-ששת-הימים, נעמי כתבה את החייל שלי חזר ונתנה את זה לשולה, ואחרי זה אי-אפשר היה לעשות שום דבר — השיר הזה הפך להימנו.

זו היתה תקופה הכוננות של ששת-הימים. השיר שפתח היה גשם גשם בא. ואיך שאנחנו מתחילים עם השיר ושולה פותחת את הפה, עולה המפקד ואומר: „תכרה“, צריך להתקפל ולזון הלאה, אבל אני מבטיח לכם את להקת-הנחל בפעם הבאה.“ והפעם הבאה היתה אחרי שהחברה האלה עברו קרבות קשים. וכששולה התחילה גשם בא, זה לא היה מחיאות-כפיים — זה היה שאגות, וכולם שרו את השיר מהתחלה ועד הסוף. אחר כך החברה סיפרו כי גשם גשם בא הפך להימנו שלהם. כל פעם שהיה מטה של פגזים, משהו היה צועק „גשם, גשם, גשם בא“ והחברה היו יודעים כמה המדובר.

● אחד הדברים המדהימים שקרו באחרונה בעולם-הבידור הוא החלמתו המהירה של דני ליטאי. מתי הברית את דני?

בלהקה הוא היה הבימאי, ואמר לי שאני מתנועע יותר יפה מזה שלפניי. התחלנו לקשור קשרים ומאז אנחנו חברים.

שולה חן וילדיה

„כשאת משתחררת, את אצלי“

● איזה טיפוס הוא היה? כנראה מאוד מתון, מאוד עצבני. רקד על אלף תנונות; גם שחק, גם בייס כאלף מקומות, וגם מאוד-מאוד אהב בחורות.

● הוא היה מה שבונה קריזאי? קריזאי איום; הוא יכול היה להעמיד אותנו על צעד אחד מ-12 בלילה עד 5 בבוקר, סתם ככה, בגלל זה שמישהו לא עמד טוב.

● הוא היה מחליף תפקידים אם מישהו לא עמד טוב? אף פעם לא.

● ואתם היו ביניכם מתחים באשר לחלוקת התפקידים? ועוד איך היו מתחים.

היו לנו שיטות להרגיע את דני. כשמישהו ראה שהוא על סף קריזה, היה שולף כדורגל, הבנות היו יוצאות לשקם, והיינו מרכיצים מישהו, כי דני היה חולה כדורגל. זה היה עובד תמיד, לא היה פיסוס.

● מה היה קורה בלהקה בשלדני היה רומן עם אחת הבנות?

בלהקה שלי, וגם בוו של שולה, זה לא קרה. זה קרה אחריכך, בלהקות אחרות. אבל אני לא חושב שמישהו נעשה סטאר בזכות זה שהיתה חברה של דני.

מלי, שהיתה אחר כך אשתו, לא בלטה בלהקה. דווקא אסתר שמיר ומיקי קם, שלא היו חברות שלו, בלטו.

● היתה תקופה שהיחסים ביניכם עלו על שירתון בעיקבות הפקת פרסיפרם.

אף מפיך לא רצה להפיק את הערב הזה, של שירי ארית פיאף, במיוחד בגלל שתי השחקניות. ליונה אליאן היה תרמית של „נורית“, וסנדרה ג'ונסון היתה עולה חרשה. אנחנו היינו דלוקים והחלטנו להפיק לבר.

זה נגמר בזה שמכרתי את הדירה שלי ושלילתי את כל החובות.

● ודני ליטאי?

לדני לא היה מה למכור. אני הייתי בשליחות בח"ל, דני אכל חרא בארץ מכל הכיוונים. כעסתי עליו שהוא ממשיך עם ההצגה ומכניס אותנו לעוד חובות. וכשהחובות הגיעו ל-700 אלף לירות, לא היה מוצא — מכרתי את הדירה ועברתי עם אבא שלי מאחד לאחד, התארון, הפירסומאי, הביטוח הלאומי, ושלילתי את הדי חובות.

קשה להגיד שזה לא השאיר מי שקע מר. בהתחלה חשבתי שבחיים לא אראה עוד את דני, שאני את הסיפור עם דני גמתי, היינו בכזה מתח בגלל החובות האלה.

לשולה היתה הרגשה שכשאנחנו חוזרים ארצה, מחכה לנו ניידת ולוקחים אותנו לבית הסוהר. שנתיים לא ישנתי אף לילה, ממש פחדתי. ואז, כמה שזה ישמע איום, מכרתי את הדירה התידה שהיתה לי, ואני גר עד היום בדירה שכור רה.

זה התיר מי שקע די קשה. היום, בדיעבד, אני חושב שדני עבר את זה יותר קשה, ושאהד מגורמי התקרה-הלב שלו זה הסיפור ההוא.

● ובכל זאת, החלטת לחזור ולעבוד איתו על הצגת-ילדים.

היה לי דחף פנימי לסגור עניין וללכת הלאה. זו ארץ קטנה, אי-אפשר לעשות חשבונות. ואל תחשבי שלא היו לחצים. „איך אתה יכול לעבוד איתו אחרי מה שקרה?“ אבל העבודה עשתה לנו טוב. החזרנו לעצמנו את הביטחון בעצמנו.

● היות בסביבה כשקובל שטף-דם במחז?

הוא היה באמצע עבודה עם צופי תל-אביב. בתדורה שלי, אחות בתל-השומר, אמרה לי למחרת שדני קיבל שטף-דם במוח. באתי מייד.

● מה ראית?

בני-אדם מוטל כמו גווייה, מלא צינורות, והרופא בצד אומר: „זה השלב הקריטי — או שהוא נגמר או שהוא ייצא מזה. ואם ייצא, לא ייצא כמו שהיה קודם.“

הוא היה יומיים בלי הכרה, וכשהתעורר לא יכול היה לשמוע או לדבר, וחצי צד שמאל שלו היה משותק. הוא לא יכול היה לבלוע והתחיל לאבד מישקל.

האמת, אני מוכרח להודות: הייתי בטוח שזה הסוף. באתי הביתה, בכיתי נורא.

● לא האזנת שייצא מזה?

לא, באמת שלא. באתי לבקר אותו עם אחי, שיגיד שזה לא נורא. אחי אמר שזה יותר נורא ממה שתיארתי.

● איך לדעתך הצליח לשקם את עצמו בצורה כליכך מרשימה?

אף אחד לא יכול להסביר. אני במקומו הייתי מוותר מוזמן. אבל יש לו קשיות-ערור ועקשנות, שהבטאה תמיד בלהקה כדברים קטנים, והתי מצתה לדבר אחר.

בבית לוינסטיין הוא עשה יותר ממה שאמרו לו. כשהיו אומרים לו להתאמן על תנועה חצי שעה, הוא היה מתאמן ששעתיים.

ככל יודעת איך הוא התחיל ללכת? הוא שכח את כל מה זה ללכת. אחריכך הוא נזכר בגדי יגיל, איך היה מחקה את ההליכה שלו, והתחיל לחקות את גדי — כך התחיל ללכת.

והקול שלו, למי שמכיר אותו, זה לא הקול של דני. הוא פשוט למד לדבר מחדש.

● מי מטפל בו?

הוא מטפל בעצמו, וזו החלטה שלו. הוא לקח שותפה לדירה, כדי שלא לגור לבר, אבל הוא מתעקש לתפקד לברו.

● זה שמיקי פלד ואתה נתתם לו לביים את „הלהקות חוזרות“ — זה מופעלי-צדקה?

רצינו לעשות ערב להנכיכו בהיכל התרבות, שצרי צרפתי יביים ושכולם יופיעו, ולתת את ההכנסות לדני. אז מיקי פלד אמר: „למה לעשות ערב-צדקה? בוא נעשה ערב המיכר של דני ליטאי, ושואו יביים.“

היו חששות והיה קשה, אבל המיכרן הכי-טוב שלי לזה שהוא הצליח זה שלא מתייחסים אליו עוד כמו לחולה. כשהוא צועק, מחזירים לו.

כשהוא מתעצבן, מתעצבנים עליו. לא אומרים: רגע, רגע, הוא חולה, לא תעצבנו אותו.

והמיכרן הכי-ברור שלי לזה שדני ליטאי החלים, זה שהוא יכול לחזור 15 פעמים על אותו הצעד ולא לומר. זה מדהים, פשוט מדהים.

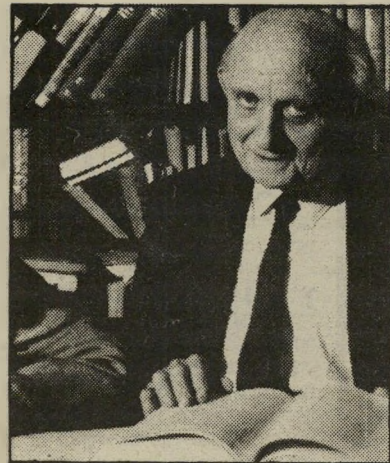
תמרורים

ההיסטוריון הרב-לשוני

נחוג ♦ בניו-יורק, יום-הולדתו ה-90 של פאלו ויטמיאר בארון, גדול ההיסטוריונים היהודיים החיים. בארון, יליד פולין וכנו של בנקאי, עשה בצעירותו שלושה דוקטוראטים באוניברסיטת וינה (בפילוסופיה, במדעי-המדע ובמישפטים), הוסמך גם לרבנות ועבר, לפני 60 שנה, לארצות-הברית, שבה שימש משך 33 שנים כפרופסור להיסטוריה היהודית באוניברסיטת קולומביה היוקרתית. עתה עוסק בארון, השולט ביותר מ-20 שפות (בניהן: ערבית, ארמית וסרבוקרואטית) בהנאה לרפוס של הכרך ה-19 של ההיסטוריה היהודית שלו, הרן בחיי היהודים בימי הביניים.

השופט השכול

נפטר ♦ בחיפה, מהקף לב, בגיל 72, יצחק כהן, נשיא בית-הדין השופט העליון לשעבר, אשר התפרסם כשעמד בראש ועדת-החקירה לעניין טבח צברה ושאתליס (ראה גם יומן אישי). כהן, בן למישפחה דתית יוצאת פולין, היה אב לשלוש בנות וכן, שאותו שכל כמילי

היסטוריון בארון ערבית, ארמית וגם סרבוקרואטית

חמת-ההתשה. ב-15 שנותיו הראשונות בארץ עסק כהן בעריכת-דין (והתמחה במיקצועו אצל עורך-דין חיפאי אבי יהודה עתיד להיות נשיא בית-הדין העליון) וועדת-חקירת מחלל מפורסמת לא פחות. בן אגרטל. לאחר מכן עלה, במשך 35 שנה, למערכת השופט, החל משופט-שלום.

איש המיסטורין

נפטר ♦ בתל-אביב, בגיל 89, יוסף חריט, יליד רוסיה ומאנשי השומר, אירגון מגיני היישוב בים היהודיים (בעיקר בגליל) שלפני מלחמת-העולם הראשונה, שבו הקים את קבוצת הרועים-השומרים, אשר ביקשה ללמוד את מיקצוע המירעה מן הברווים. אחרי הכיבוש הבריטי התגבד חריט לגרוד העברי, כשעיקר עיסוקו בגרוד היה סחיבת נשק וחומרי-נפץ ממחסני הצבא הבריטי בצרפיץ ובלוד אל סלייה-ההגנה. לתקופה שלאחר שיחרורו מן הגרוד מיוחס לו רונאלד סטורס, מושלה הצבאי הבריטי הראשון של ירושלים (והאיש אשר הורה לצפות במחסני אבן כל בית ירושלמי), על חלקי-כביכול במאר רעות-הרמים של שנת 1920, ואת הרצח שכן יצא אל הפועל, של יעקב רהיאה ב-1924. בסופו של דבר עבר אישי-המיסטורין חריט, שלו יחסה גם פגישה עם יוסף סטאלין, שבה הציע לו, ככביכול, סיוע למהפכה סוציאליסטית במרחב תמורת עזרה להקמת מדינה יהודית, לנתיבים יותר ענייניים: הוא היה לקורדח-בארות, מזכיר אגודת הספורט הפועל בראשית שנות ה-30. למפקד אחת מפלוגות-ההשדה (פ"ש) של ההגנה וממייסדי מיפעל המים מקורות ולאחר קום המדינה התעש, התעשייה צבאית.

* אחיו הוא הרב ד"ר קלמן כהנא. מראשי פועלי אגודת ישראל, לשעבר חבר-כנסת ורב הקיבוץ הדתי חפץ-חיים שלוד גזרה.

הטואה האחרת

מה שקרה — קרה. אצלנו השואה אינה הצדקה להתנהגות פרועה, תוקפנות ועצבנות. הרי כולנו ניצולים ובנים של ניצולים. ואי אפשר שכולם יהיו עצבנים ועצובים. תחת לחיות את העבר אנחנו משתרלים לבנות חברה בריאה כהווה.

ללא, אנחנו לא שונאים את התורכים, גם לא אוהבים אותם. אנחנו רק כועסים על זה שהם מכחישים שהיתה שואה. פיזיוויזי אף אחד לא הציע לנו, ומוטב כך. אי אפשר לפצות בכסף על מה שקרה, ואסור להתפשר איתם כל-יך מה. נניח לרגשות לקהות מעט, ובעוד כמה דורות נתייחס לנושא אחרת.

ה-24 באפריל היה יום-הזיכרון לשואה הארמנית. במלאת 70 שנה לזוועה צעדו 30 ניצולים לבית הקברות המקומי. כל העדה משתתפת. תחי המהפה הארמנית! ניאבק עד לניצחון! הכתובות המרוחות בפיתוח של הרובע הארמני בעיר העתיקה בירושלים מעלות חיוך על פניו של ג'ורג' הינטיליאן. צעירים אוהבים להשתעשע בסיסטיה קטנה, אבל המציאות שונה מהסיסמות. לעולם לא נחזור לתורכיה, למחוזות הולדת הוריינו. זהו עולם שנכחד ולא ישוב עוד. לטקס-הזיכרון את אסארו לברו. אשתו נפטרה לפני 20 שנה. שתי בנותיו מתגוררות בטרורוט, בנו בלוסי אנג'לס. לפני 10 שנים נזח אסארו את הצילום לטובת אכסנייה קטנה, סמוך לשער יפו. שלושה חדרים זעירים, מיטבח קטן ומסריח. 2000 שקל ללילה משלם כל מתאכסן. צעירים מכל העולם מכירים את "מיסטר איי". מעטים יודעים שהוא ארמני. כך טוב לאסארו. ש' לו דרכו ירדני, תעודת זהות ישראלית ו"גרינדקארד" אמריקאי.

ניצולים רבים מצאו את דרכם לאחיהם ברוסיה. שם ביקשו לייסד מדינה ארמנית עצמאית. אלא שהדבר לא עלה בידם. והסובייטים סיפחו את ארמניה לברית-המועצות. כיום מתגוררים 3.5 מיליון ארמנים בארמניה הסובייטית. 600 אלף בארצות-הברית ובקנדה. השאר — כמיליון ורבע ארמנים — פזורים על פני המרחב, צרפת ואוסטרליה. מהם 3000 בירי שלים המיוזרחית, וכאלף ביפו ובחיפה. אסארו תרג'מאניאן הגיע לירושלים לים בשלהי 1921, למד ארבע שנים בבתי-הספר של המינור והפך לשירי לייט-צלם ואחר-כך לצלם. ב-1931, כמו ארמנים רבים לפניו ואחריו, נסע אסארו לארמניה הסובייטית. "פיתאום תפסתי שכולם ארמנים. הייתי בעיר שבה למעשה כל אדם הוא ארמני", כתב מיידל ארלן במסע אל אררט. ארמנים אומנם, אבל קצת אחרים, ותחת שילטון סובייטי. ג'ורג' הינטרי ליאן: "הארמנים הרוסיים הם כמו האשכנזים אצלכם. לנו, הארמנים התורכיים, אין קישור-מישפחה איתם, וגם לא עבר משותף." אסארו המאוכזב עבר במיכרה-פחם, ואחרי ארבע שנים חזר לירושלים. עם אשה ארמנית ושתי ילדות קטנות.

לפעמים שואלות הילדות: למה הלכתם כמו צאן לטבח? למה לא נאבקתם? לא יכולנו. היינו חלשים. כלי נשק. רק ילדים ונשים. הארמנים הם אנשים עדינים, תמימים ופאסיביים. אמרו להם ללכת, אז הם הלכו. בהמישה מקומות נאבקנו. פעמים אף הצלחנו להינצל בגבורה. כמוסדה-דאג'י ובעיר ואן, כך נשבים הניצולים לילדיהם. בבית-הספר הארמני אין לומר דים את "זכור מה שעשה לך התורכי". ג'ורג' הינטיליאן (40), רווק, יליד ירושלים: "ילדים הם עדינים. הם

אסארו תרג'מאניאן (בעיגול) במיצעדי-המחאה בירושלים במיליון נרצחו בכפרים. חצי-מיליון מתו במיצעדי-מוות.

שמיכות. כל יום מתו עשרות ארמנים. חיינו כמו חיות. כמו עיניי ראיתי כיצד ארמנים לוכדים חתול ואוכלים את בשרו. אחרים חיטטו בצואת הסוסים, שלו גרגירי-שעורה ובלעו אותם. והיו שניזונו משלוליות הדם שניקו על ריצפת הכנסיה. לאחר שחיממו את הדם הגיחו לו להתקשר, ואכלו את הקריישים." במוסול התהלך סיפור על זוג

חיים בתורכיה. עלינו לשים קץ לקיומם, והיו הצעדים שננקטו נפשעים ככל שהיו. כשהגענו לעיראק התאבדו נשים רבות כטייעה בנהר פרת. הן פחדו שיאנסו אותן והעדיפו למות בכבוד. שם, נכוח שעל הפרת, אמא מכרה את אחי הקטן לכורדים. קבוצה של כורדים התגוררה סביבנו. איזה ילד חמוד, כמה שהוא מתוק, אמרו וצבטו לאחי בלחי.

„הגברים הובלו אל מחוץ לכפר ונטבחו... נשים קפצו לנהר והתאבדו... ילדים נרצחו ונמכרו כנקניקים... חיפשנו גר'ירים בצואת סוסים...”

תורכי, שהתמחה בציד ילדים ארמניים, ביתור גופם. בישולו ומכירת הבשר כנקניקיות ממות. רק אחרי שבועות עצמו התערור חשרו של בעל בית המאפה, שאליו הם שלחו את הסירים לבישול. בתקופת רעב כה קשה, כיצד הם משיגים בשר מדי יום? שאל את עצמו האופה. הרים את מיכסה הסיר, ראה מה שראה, הזמין את המיטרה והזוג נתפס ונאסר. אסארו לא ראה את הסירים, אבל על הילדים שנעלמו הוא שמע. והוא בטוח שהסיפור אמיתי. חיייו של אסארו ניצלו הודות לדוד-תו. שעבדה כמנקה בכסיס המישלחת הצבאית הגרמנית במוסול. משם הביי זה אוכל ומטבחות-זהב. וכשהתארגנה קבוצה של 150 ארמנים שביקשו לה גיע לבגדאד, יכלה הדודה תרג'מאניאן ניאן, בעזרת מטבחות-הזהב, להצטרף לגורדים.

קחו אותו, אמרה אמא, שחששה כי תינזק בן 3 לא יוכל לעמוד זמן רב בתלאות המסע. בתמורה לאחי היא קיבלה כיכר-לחם. אסארו אינו בוכה. ג'ורג' הינטרי ליאן, מזכיר הפטריארכיה הארמנית בירושלים, עומד על המישמר. אם ירי אה ולוא וזיף של רימעה בעיניו של אסארו, יפסיק מייד את הראיון. אצלנו לא מרבים לדבר על השואה. האנשים האלה שמרו הכל בלב, ועכשו צריך לנהוג בהם כזהירות, הוא אומר. לפני שנה סיפרה לי אחת הניצולות את סיפורה. אחרי עשרה ימים היא מתה מהתקליב. אבל אסארו אינו בוכה. אפשר להמשיך. מפנו הגענו לחצר הכנסיה במוסול. שם נאספו אלפי גולים ארמניים. במוסול נודע לי שאחותי, שנשארה בסירט, נישאה למוסלמי. שם מתו אמי ואחי, ואני מצאתי את דודתי, אחות אבי. מ-70 בני-מישפחתי שרדו שישה. כולם הגיעו למוסול. שם, במוסול, לא היה לנו אוכל ולא

אסארו תרג'מאניאן היה רק בן 6. אבל הוא זוכר הכל. בספרו שלו יש הרבה גופות, נדודים ורעב. צעירי הקהילה שומעים ומתקשים להאמין. אסארו נשבע שהכל אמת.

אפריל 1915. תחילתו של טבח התורכים בארמנים. במשך שלוש וחצי שנים, עד סוף 1918, הוכחדו מיליון וחצי ארמנים יושבי תורכיה. חצי מיליון יזו ניצלו והתפרו בכל רחבי העולם. לירושלים הגיעו 15 אלף ניצולים. ביניהם אסארו תרג'מאניאן. הסיפור של אסארו מתחיל בסירט, עיירה קטנה, 5000 תושבים, במזרח תורכיה. אבא תרג'מאניאן היה סנדלר, שהשתכר שילינג אחד לשבוע. היו לו בוסתן קטן, עץ פרה וארבעה ילדים — שלושה בנים ובת. התרג'מאניאנים חיו חיים של עוני מכובד.

אסארו אינו זוכר את התאריך המדוייק שבו הופרה השלווה. ההיסטוריה הארמנית לא תשכח אותו לעולם: ה-24 באפריל 1915. 254 אינטלקטואלים ארמנים הוצאו להורג באיסטנבול. אחר-כך נלקחו מכתיהם, בכל רחבי תורכיה, 300 אלף גברים וילדים מעל לגיל 10. נאמר להם שהם עתידים להתגייס לצבא התורכי הנלחם נכע' לות-הברית. רובם נרצחו, לא הרחק ממקום מגוריהם.

אסארו: „בלילה באו חיילים תורכיים. אנחנו, הילדים, התעוררנו. שמענו רעש ודיבורים. פחדנו לקום מה-מיטה. רק בבוקר התברר לנו שאבא נלקח. שכנות נכנסו אלינו, התלחשו עם אמא. יחד עם אבא נלקחו כל הגברים ברובע.

התאספנו בכנסיה. התפללנו ליישוע שיציל את הגברים ויציל אותנו. חשבנו שכנסיה אנחנו בטוחים, שהתורכים לא יעזו להיכנס למקום קדוש, אסארו מגחך לעצמו. אחרי שלושה שבועות הם נכנסו לכנסיה, אספו 500 נשים וילדים. כמו כבשים, ממש כמו עדר" כבשים קיבצו אותנו והחלנו ללכת." (העובדה ההיסטורית: ההשמדה בוצעה בשתי צורות. מיליון כפריי ארמניה המסורתית, הגובלת בארמניה הסובייטית, נרצחו ככפריים בתוך שלושה חודשים. תושבי הערים הגולו

1915

ARMENIANS DEMAND JUSTICE!

WORLD CONSCIENCE AWAKE!

REDRESS THE GREATEST INJUSTICE IN THE ANNALS OF WORLD HISTORY

THE ARMENIAN GENOCIDE PERPETRATED BY THE TURKS 70 YEARS AGO SHOULD NOT GO UNPUNISHED!

כרות מחאה ארמנית שפורסמה השבוע בירושלים. הארמנים דורשים צדק: מצפון העולם — התעוררו!

ללא יוכלו לשאת את המעמסה הכבדה של סיפורי-השואה. בכלל, אנחנו לא מרבים לדבר על הנושא. להקור ולנתח מכל הכיוונים.

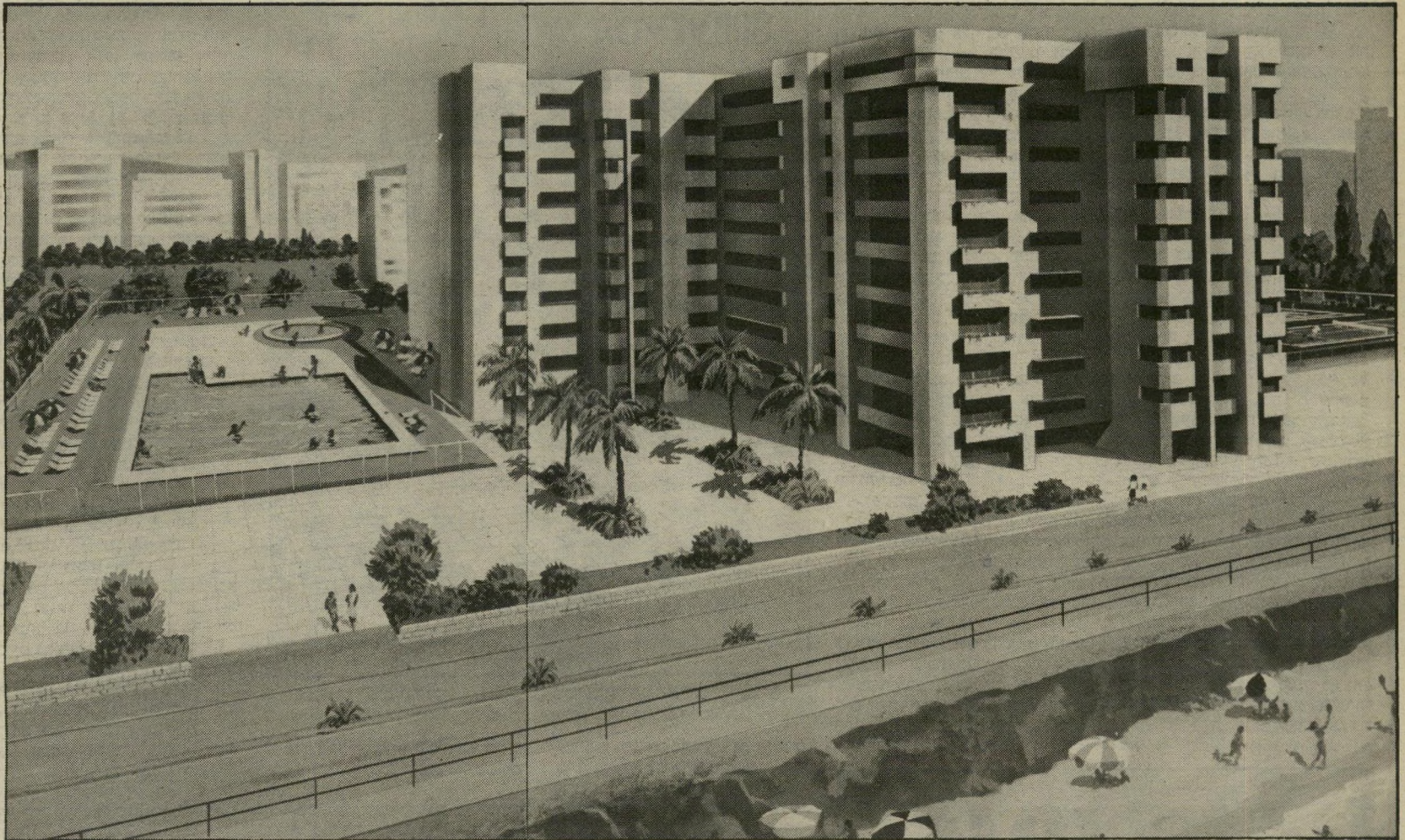
ההר שעליו כתב הסופר היהודי-גרמני פרנץ ורפל את הספר 40 הימים של מוסה-דאג, שהשפיע על דור שלם באירופה.

שרה ליבוביץ

אברהם גינדי - הקבלן שדורג במקום הראשון ע"י עמיתיו הקבלנים

157 קבלנים נשאלו על איכות המוצר, מחיר הוגן ורמת השרות המקצועי. בסקר שדה שנערך לראשונה בישראל ע"י המכון לחקר עסקים מקצועיים בהנחייה והכוונה של המעבדה לסטטיסטיקה. טכניון.

מאת: דורית גפן

"גני ניצה" מול הים בנתניה - בריכת שחייה ומגרש טניס פרטיים

קניה. מאות הדירות ועשרות הבנינים המהווים עדות חיה - לא רק מאמנים ונותנים כיסוי מלא לפרסום של חברת אברהם גינדי אלא נושאים את שם החברה בגאון וגאווה.

חברה ציבורית עם סגנון פרטי

ביוני 1984 יצאה החברה בהנפקה לבורסה ולמרות השפל

תת אלוף במיל. יואל גורודיש מנכ"ל החברה.

משקיעים את הנשמה בבנינים."

שהיה באותה עת בבורסה, זכתה ההנפקה לחתימת יתר. אין ספק שלמוניטין החברה היה בכך חלק בלתי מבוטל. התנופה שקיבלה החברה בעקבות ההנפקה, ההתרחבות וההיקף הוכיחו בעליל שמאמץ והתמדה מניבים פירות. הוא שאמרנו - חברה ציבורית עם סגנון פרטי.

ההשקעה בבנינים, מהיחס לקונים ומהזדהות העובדים עם החברה. הכל מתחיל ומסתיים באיש. זו לא חברת בניה - זה אברהם גינדי. ביחד, אנחנו באמת משקיעים את הנשמה בבנינים. הבנינים אמנם דוממים אך רוח החיים שנשפנו באפס ניכרת בחיצוניותם ובאיכותם.

קוטג'ים במחיר של דירה

בשלוש שכונות קוטג'ים: גני איתי המוקמת בראשל"צ ושתי שכונות נוספות המתוכננות בפתח-תקוה ובבאר-יעקב מוצע מיוגון אפשרויות לרכישה קלה ונוחה. כחלוץ ה-TRADE-IN בענף הבניה, ממליץ מאוד אברהם גינדי על קניה בשיטה זו. קשה להאמין אך זה בהחלט אפשרי. במחיר דירת 4 חדרים אפשר בקלות לגור בקוטג' יפהפה.

פרסום עם כיסוי

אברהם גינדי ידוע כבעל מודעות גבוהה לפרסום, נחשב כאחד מענקי המפרסמים בענף ויש לו בהחלט מה לומר בענין. אם כי מטרת המודעות היא להביא קהל לקוחות למשרד. חשוב מאוד כי לפרסום יהיה כיסוי מלא. רק כך ממלא הפרסום את ייעודו. בעבר היו מסעות פרסום שזכו להצלחה גדולה, אך מכירת מוצריהם נכשלה כאשר התברר שלפרסום לא היה כיסוי. דירות הן מצרך יקר וראוי לערוך בדיקה קפדנית בנושא בטרם

רמת בניה גבוהה כל-כך ומחירים סבירים. איך?

היקף הבניה של חברת אברהם גינדי הוא גדול ורחב. היא בונה בעת ובעונה אחת מאות יחידות דור, דבר המאפשר לה רכישת חומרים והתקשרות עם ספקים טובים וגדולים במחירים נמוכים. ההיקף והעוצמה מאפשרים לחברה מכירת דירות במחירים מוזלים, לקבלן הבונה בנינים בודדים קשה מאוד לבנות ברמה דומה לשלנו ולהציע את דירותיו במחירי מבצע.

גורודיש: "בניה כמבצע צבאי"

מנכ"ל חברת הבניה של אברהם גינדי יואל גורודיש משווה את הפעילות בחברת הבניה למבצע צבאי. מחלקות התכנון, הביצוע, המכירות והפרסום משתפות ביניהן פעולה ומסכמות על דרך ההגשמה של כל פרויקט לגופו. מחלקת התכנון נעזרת בשתי קבוצות אדריכלים חיצוניים: באחת - לצורך תכנון פנים הדירות ובשניה - לעיצוב החיצוני של הבנינים. לאחר שנקבע צביון הדירות והבנינים, דנים על אופן מסע הפרסום והמכירה - הכל לפי הענין. כשחותמו האישי של אברהם גינדי מוטבע בכל ומלווה כל צעד. כמי שמכיר את ענף הבניה, אומר יואל גורודיש, אני מתפעל מהגישה המסחרית, מרמת

במעגל סגור המצלמת כל אורח הנכנס לבנין, חדר תרבות עם שולחן פינג-פונג ובחצר - מיתקני משחקים לילדי הבנין. תוך כדי סיור בדירות נוכחנו כי למעשה היתה חברת אברהם גינדי חלוצה בהחדרת הסגנון האמריקני לענף הבניה. סגנון שבו לידי ביטוי בשכלולים והנאות רבות כמו שטיחים מקיר לקיר, ג'אקוזי, מרצפות אבן שיש, קרמיקה ועוד... ובעיקר מתן אפשרות ליד חופשית בתכנון הדירה. יום יבוא" אומר אברהם גינדי, וכל חברות הבניה יבנו כך."

נבחר במקום הראשון ע"י הקבלנים

אין פלא איפוא, שבסקר שדה בין 157 קבלנים אשר נערך ע"י המכון לחקר עסקים מסחריים בישראל בהנחייה והכוונה של המעבדה לסטטיסטיקה בפקולטה להנדסת תעשייה וניהול, טכניון, דורגה חברת אברהם גינדי במקום הראשון. המשאל משקף נאמנה את התדמית הכללית והפופולריות של החברה על-פי אמות מידה של איכות המוצר, מחיר הוגן ורמת השרות המקצועי. ביקשנו את תגובתו של אברהם גינדי: "אם קבלנים אומרים יש להניח שהם יודעים מה הם אומרים, בדרך כלל קבלנים לא נוהגים לפרגן זה לזה."

...דירות שאנשים אוהבים - האמנם?

אמנם כך. אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים. זוהי איננה רק סיסמה מוצלחת או שיר, זוהי פשוט עובדה קיימת. די לבקר באחדים מבניניו ודירותיו של אברהם גינדי ולהיווכח בכך. יצאנו אל הבנינים וראינו כיצד

אברהם גינדי - יו"ר מועצת המנהלים

אם קבלנים אומרים שאנחנו הטובים ביותר, יש להניח שהם יודעים מה הם אומרים"

הצליח אברהם גינדי, יותר מכל קבלן אחר, לקלוע לטעמו של הקלוח. ראינו בנינים מעוצבים בטוב טעם, פיתוח סביבתי עם מכלול אפשרויות לנוחיות ולהנאת הדיירים: החל מחדר כניסה מפואר ומרשים, טלויזיה

להקת הצמרת הבריטית, דיירי סטרייטס" לא הספיקה לנחות בישראל וכבר נחתה עליה מיתקפה של נערות ישראליות והקיפה אותה מכל עבר

גרופי-לנד

אינאף עם ירושלים. שום ביקורים בכותל, בכנסיית הקבר או בניית-לחם. במסיבת-העיתונאים יום קודם לכן נשאלו חברי הלהקה אם הביקור בישראל הוא עבורם חוויה רתית. כנראה שהתשובה היא לא נחרץ. עובדה: הם לא ביקשו שום ביקור במקומות הקדושים.

ביום השלישי עמדו בחורי דייר סטרייטס להמשיך ולצלם בירושלים. הם הגיעו כולם שעתים וחצי לפני המופע, לבריכת השולטן, לחזרת-קול, והתפעלו מהמקום היפהפה שליר החומות. גם פארק-הירקון מצא חן בעיניהם, כשהיו בו בסיוור מוקדם, למרות שמארק קנופולר אמר כי הוא מעדיף מקומות סגורים.

ראיון לתוך הלילה

הם באו לארץ לברם, ללא הנשים והחברות. רק אשתו של הרוד מנג'ר — מנהל-הדרך — באה מאוס-טרליה לכמה ימים. קנופולר הודיע שאשתו, שהיא מנהלת אולפן-הקלטות, תצטרף אליו באחד השלבים הבאים של מסע-ההופעות: "בכל פעם תצטרף אלינו אחת הנשים. סוף-סוף אנחנו נהיה במסע-ההופעות הזה שנה שלמה."

כשהעיר לו מישוהו שרינגו סטאר וכוכבים אחרים ביטלו את הופעתם בארץ בגלל המצב באיזור ובגלל מילחמת-הלבנון, הוא הגיב: "בולשיט! בראשיהשנה הקרוב אנחנו עומדים להופיע בכלפסט. יש שם קהל נהדר, והמצב לא מפחיד אותנו — או שנפחד להופיע בישראל?" האם ידע שהלהקה כל-יך פופולארית בישראל? "ממכרת תקליטים אי-אפשר היה לדעת זאת. אבל ככל שקרב מועד-ההופעה, הגיעו אלינו יותר ויותר הרים על מידת הפופולאריות שלנו כאן. כעת כולנו מופתעים מגלי-האהבה שאנחנו נתקל לים בהם. בכלל, יש לכם ארץ יפה והנשים יפות במיוחד."

הנשים היפות במיוחד מקיפות את מארק קנופולר ואת חבר מרעיו על כל צעד ושעל. הוא התעניין בעיתונאית מסויימת. כשהוברר לו שהיא נשואה, אמר שזה לא מרתיע אותו. כשמנהלו, אד כינקל, אמר לעיתונאית שמארק רוצה להכיר אותה, היא השיבה: "אני אשמח מאוד לראיין אותה". התשובה שקיבלה היתה: "אילוולא היית נשואה, הוא היה נותן לך ראיון לתוך הלילה!"

כך או כך, קנופולר וידידיו אינם זקוקים לאותה עיתונאית. הם מוקפים נשים רבות אחרות, הרבה יותר נדיבות. הגרופיס הישראליות אינן שונות מחברותיהן ברחבי-העולם. הן מקיפות את כוכבי-הרוק מכל עבר, ולא איכפת להן כלל שהם אפילו אינם יודעים לבטא את שמותיהן הפרטיים.

שרית ישרליו

אנשי דייר סטרייטס התגלגלו מצ' חוק כשמסקנה שר שירים של ביטלס. אך היו עסוקים בעיקר בחיזוניהן של המלצרות. למחרת הופיעו כל המלצרות למסיבה בביסטרו. שוקי דאג להזמין אותן, שלא יהיה לחברה משעמם.

המסיבה הסתיימה בשעות הקטנות של הבוקר. חברי הלהקה, כמו כל בריטים הגונים, היו בשעה זאת שתויים עד לשד עצמותיהם.

הם לא נהנו ממנוחה ולא נשארו במיטותיהם עד הצהריים. למחרת הם קמו מוקדם, נכנסו למיניבוס שהעמיד לרשותם משרד-התיירות ונסעו לירושלים. להצטלם לסרט מיוחד שמכינה רשת הטלוויזיה הבריטית בבריטניה על מסעם לישראל.

ביקור בבית-הימים ירושלמי, ציי לום קבוצתי עם הילדים וקטטה קלה עם הצלמים. שאינם מניחים לרגע.

בינקל, שהוא בדרך-כלל לבן מאוד, הפך ארום כסלק כאשר ניפח את לחייו וצרח בקול-יקולות על צלמת נמוכת-קומה: "אינאף!!! מירי בניוסף, אשת יחסי-הציבור והזירה אותו, ככה זה הצלמים בישראל. זה לא כמו חוצ' לארץ. תגיד להם אינאף, הם יצלמו ודוקא" מה שנכון, באמת נכון.

המתח בחלל-האוויר לפני היכנסם של חברי הלהקה אל האולם שבו התקיימה המסיבה היה רב. חלק מהעיתונאים הישראלים הודיעו שהם לא ישאלו, כי האנגלית שלהם גרועה. ליה אחד שאמר כי אין לו מה לשאול, שהרי הוא כבר יודע הכל. ומי שכבר פתח את פיו, שאל בדרך-כלל שאלות טכניות שעניינו רק אותו, ולא את האחרים.

כפעם המייורד-כמה הוכח כי מוסיקאים מנגנים הרבה יותר טוב מכפי שהם מרבדים. קנופולר חזר על הקליטאות של "אנחנו אוהבים את הקהל". אבל הוא גם הוכיח חוש-השמור בריטי אופייני: לשאלתה של כתבת גרוזלם פוסט איך הוא מרגיש לפני הופעה בארץ שבה נוהגים לכתוב ולקרוא מימין לשמאל, ענה: "אנחנו נשיר את השירים שלנו מהסוף להתחלה". כשנשאל מדוע השירים שלו כל-יך ארוכים, השיב שיש לו המון מה להגיד. אחר-כך בעניין יותר רציני, הכריז כי הוא מוכן להופיע בכל מקום בעולם, מלבד רוס-אפריקה. שתי רקות הוקצנו לצילום והמסיבה התפורה. אנשי "עצרות צרורות" הלכו בבלות בהחף המערבי. שם הם שרו ויסקי והמשיכו עם שוקי וייס לתל-אביב הקטנה. שם החגיגה גברה.

עובדה שלא מנעה מאחיו, מארק, לעזור לו בתקליטו האחרון.

קנופולר נחשב כיום אחד מגרוד-לי המוסיקאים באולס-הרוק. הוא כתב מוסיקה לסרטים, שהמפורסם מים שבהם הוא גיבור מקומי, כתב מוסיקה לסרטים קאל ונחמות קטנות. כמו כן עבד עם הזמרת טינה טרנר על תקליטה האחרון, שהביא לה את הפרס החשוב גראמי, ושהיה מבחינתה חזרה לזירה, אחרי שנים שבהן שקעה באלמוניות ובחוסר-עשיה כמעט מוחלטים.

כעת הם פה בישראל. איך שבאו, אורגנה לעננם מסיבת-עיתונאים במ' לון הילטון. אחד ממארגני-המופע, גדי אורון, שלח לעיתונאים שהוזמנו למ' סיבה מיכתב ובו ביקש מהם להכין שאלות מראש והרריך אותם כיצד להתנהג. היו שהתלוצצו כי בפעם הב' אה הוא גם יבקש מהכתבים להתרחף ולצחצח את שניהם לפני מסיבת-העיתונאים.

המיכתב עורר תרעומת רבה בקרב עיתונאיה-הפופ. אחד מהם הציע להח' רים את מסיבת-העיתונאים. אך הרעיון נפל. אחרי הכל, לא צריך לפגוע בלהקה בגלל אמרגן אחר בלתי-מנומס.

צ' ריך היה לראות אז זה בעניינם כדי להאמין; זמרי דייר סטרייט-טס לא הספיקו להגיע לישראל, בקושי הספיקו להציב את כף-רגלם על ארמיה, וכבר הוקפו במיזרנות, גרוי פיס בלע".

יפות אחת-אחת, לבושות במיטב מחלצותיהן, הן באו למסיבה שהתי קיימה בביסטרו שבנווה-צדק לכבוד חברי הלהקה הבריטית הנודעת. מארק קנופולר, מנהיג הלהקה, נשוי בעל תעודות, נחסם על-ידי גברת בעלת חזה גדול, שאמרה לו בקול מתפנק: "כולם מנטיחים לי כרטיס להופעה, אני לא יודעת מי יתן לי כסוף את הכרטיס הזה". לא שמעתי שהוא הציע לה כר' טיס.

ג'ון איזלי שביחד עם קנופולר מהווה את הבסיס של הלהקה, גם הוא השאיר אשה בבית, אך לא נראה מודאג ממיתקפת היפהפיות שאימה עליו.

מנהלה האישי של הלהקה, אד ביקנל הלכנו, שבא למסיבה עם צעירה יפהפיה שענתה לשם אירית, הסביר כי למרות טבעת-הנישואין שעל אצבעו, הוא בעצם גרוש מזה ארבע שנים, אבל אינו מצליח להסיר את הטבעת. כשהבחין שאין מאמינים לו, נשבע כי במולדתו עונדים את הטבעת באצבע של יד שמאל, ואילו הוא, עובדה, עונד אותה בימין.

אחר-כך נשפך בביסטרו היין כוויסקי. הצלמים לא הורשו לצלם, וחברי הלהקה נראו מרוצים מאוד ממיתקפת הגרופיס הישראליות. ביי היה ניתן היה לזהות את השחקנית איריס קנר. צעירה בעלת שיער ג'ינג'י ארוך, שנדבקה אל אחד המוסיקאים ולא נתנה לאף אחת אחרת כל צ'אנס להתקרב אליו. התגלתה לבסוף כעדי תונאית. אין לדעת אם היא דבקה במשימתה העיתונאית, או שהיה זה עניין פרטי לחלוטין.

מארק קנופולר החל את דרכו כעיתונאי. דווקא כעת הוא אומר, שהוא בהחלט לא משתגע אחרי עיי' תונאים. ניסו להסביר לו, שהם בסך-הכל עושים את עבודתם, והוא בשלו: "אני הייתי בתוך הביזנס הזה, עליי לא יוכלים לעבור".

את עבודתו העיתונאית עשה ככתב לענייני פלילים ובתי-משפט. שם, סיפר, הוא גילה את הגועל-נפש האי-מיתי של החיים והחליט לפרוש.

אמרגן בלתי-מנומס

ת' קופה מסויימת עבר קנופולר, יליד גלאזו שבסקוטלנד, כמורה. היטאייטס המעולה שגדל בעיר-הפחם ניוקאסל, הקים ביחד עם אחיו, דייוויד קנופולר, ונגנים נוספים, את להקת דייר סטרייטס — בתרגום חופשי: עצרות צרורות". כשהלהקה התחילה להצליח ולמכור תקליטי-יהוה, פרש דייוויד ופתח בקאריירה עצמאית.

רחל מרחלת על כל העולם

מיכתב. היא התעלמה. אמריקאי אחר, שהתקשר איתה מארצות-הברית הגדולה וזכה בתשובתה. היה מוציא-לאור הרוצה לתרגם את ספריה לאנגלית. הוא ביקש שטלילה תבוא לדבר ביונס. טלילה החליטה לנסוע, וכחלק מן ההכנות ניגשה לשגרירות האמריקאית לקבלת אשרה. בשגרירות לא רצו לתת לה אשרה, ושאלו אם יש

נוק-אאוט לאיטלקים

אנחנו עוסקים יותר מדי בבעיות הקטנות שלנו — לבנון, מילחמות, כלכלה מתמוטטת, מריבות של שרים וחברייכנסת — ואנחנו לא יודעים שכבר שבועיים ימים עומדת כל אירופה על הגלגלים.

לא, זה לא בגלל הצבת הטילים הגרעיניים על אדמתה. זה גם לא בגלל נסיעתו המטורפת של רונלד רגן, לבית-הקברות בביטבורג. אירופה משתגעת בגלל הנסיכה דיאנה, שקוראים לה נקיזור דיי, ובגלל מלתחת-השמלות המפוצצת שלה.

הנסיכה דיי ובעלה הנסיך צ'רלס החליטו לנסוע לחופשה של 13 יום באיטליה. הכותרות באנגליה הכריזו על החופשה כעל ירח-דבש שני לבנייהווג. לקראת הנסיעה צילם הצלם המלכותי של הארמון סידרת תמונות של בנייהווג, והנפיק אותן לעיתוני בריטניה. בכתבות שקדמו לנסיעה סיפרו העיתונים על מלתחה מפוארת. שהגברת מתכוונת לקחת איתה לטיול. העיתונאים ידעו לנקוב במיטת המפוצץ של 75 שמלות, שארוזו למענה משרתיה ואומנותיה. בצד הכתבות הופיעה תמונה של הווג — הוא במיקסטרון ארום והיא בשימלה מהממת.

זה נשמע אולי נחמד מאוד, אבל לא היה כך לבריטים. שם ירדו על דיאנה בביקורות נוקבות. ושאלו בכל הכותרות: איך מעזה הנסיכה לחשוב על תילבושות גרנדיוזיות, כשבמולדתה יש יותר משלושה מיליון מובטלים?

הווג יצא לדרכו, הביקורות כנראה השפיעו על דיאנה בצורה חזקה, ובצילומים שהגיעו מאיטליה נראתה הנסיכה בתילבושות צנועות, חסרות צבע. היא אף הגדילה לעשות וללבוש שוב שימלה, שבה הופיעה בעבר בפתיחת אופרה. האיטלקים, מצידם, פתחו בביקורת נגדית. הם כתבו שהיא נראית כמו סתם סתם בחורה שעלתה לגדולה. שאין בגדרה שום ייחוד, והם אינם מכינים מדוע האנגלים כליכך משתגעים אחרי הלבוש שלה, שלדעתם, האיטלקים, הוא אינו מעניין.

עוד לא הספיקו לתרגם לדיאנה את מה שנכתב עליה באיטלקית, והיא החליטה: עדין באין זרקה הצירה את כל החליפות הצנועות והלבנות, ושלפה מן המיזוודות את כל השמלות הארומות והנוצצות, בעלות המחשופים הגדולים, והתחילה להפציץ את האיטלקים, כל חצי שעה בתילבושת אחרת שיראו להם!

העיתונאים הבריטים חזרו בהם מן הביקורת. הם דווקא שמחו שדיאנה הראתה סוף-סוף לאיטלקים מה זו אופנה אמיתית, וכתבו שהגיע הזמן שהאופנה האנגלית תחזור לכותרות.

הנסיכה דיי באיטליה בין מובטלים לאיטלקים

מתי נזכרים באבא

אתם זוכרים את הסיפור של פנינה ריי זנבלום ואבא'לה שלה? זה שהיא מצאה אותו אחרי אלפיים שנות גלות? אז הפעם יש לי סיפור דומה, על בחורה שמצאה את אביה אחרי 33 שנים.

מדובר בבחורה בשם טלילה סטן. רגע, לא לקפוץ לשמיים, היא מכיאה את השמיים אליכם. טלילה סטן, כמו אמה, אביבה סטן, היא אסטרולוגית, ועושה מפות לפי הכוכבים.

הכוכבים שיחקו לטלילה סיפורי-חיים מוזר. הוריה, אביבה ופרנק סטן, הכירו זה את זה כשהיו שניהם באוסטרליה, שם התחתנו והולידו בת. אחרי שנתיים נפרדו, אביבה באה לארץ ופרנק נסע לו לאמריקה ועסק במחשבים. מגיל שנתיים לא ראתה אותו טלילה.

בינתיים גדלה הילדה והתחתנה בגיל צעיר מאוד עם בחור בשם ג'ובי יוספי, שממנו יש לה בן בשם ראובן, והוא כבר בן 17. טלילה וג'ובי התגרשו, ג'ובי התחתן שוב ויש לו עוד שני ילדים. אבל השניים נשארו ביחסים מאוד טובים.

במשך השנים כתבה טלילה שני ספרים על אסטרולוגיה. מן הראשון, שכל עותק ממנו עלה 17 דולר, נמכרו 25 אלף עותקים. השני, שיצא לא מזמן ושמו המזל האישי שלך, נמכר גם הוא ב-17 דולר העותק. המהדרה הראשונה כבר אולה.

את הספרים של טלילה מוציאה לאור בעלה, לשעבר, ואולי יש בזיווג העיסקי הזה משהו שגורם להצלחה מסחררת.

חוז מעיסקי כוכבים ומולות, ניהלה טלילה לפני כמה שנים רומן עם טייס, וכמו שאומרים: ההיסטוריה חוזרת על עצמה. גם פרנק, אביה של טלילה, היה טייס. השניים, טלילה והטייס, אומנם לא התחתנו, אבל הביאו לעולם בת נחמדה, אביגיל, היום בת 6 שנים. הרומן נגמר כשי הקטנה היתה בת חצי שנה, הטייס נסע, לאן? כן, לאמריקה.

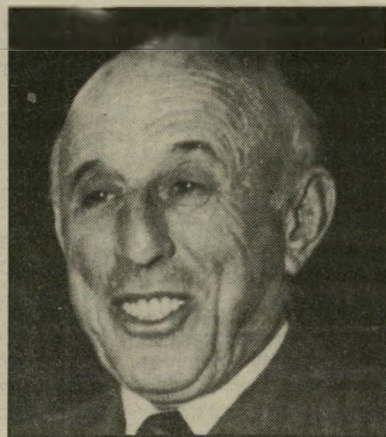
פרק בית של הסיפור מתחיל באמריקה. שמע ספרייה הפופולאריים של טלילה הגיע לאוזני כל מיני אמריקאים, גם לאביה. הוא טרח ושלח לה

לומדים גם נכדיו של הבוס, מאיר. ואיך מתבטא שם מעמדה של המזכירה הבכירה? או, אני אספר לכם. מדי פעם, כשהילד של אורה עיף, או כשהיא רואת לו, באה מונית מיוחדת ולוקחת אותו הביתה.

הנכדים של מאיר, לעומתו, מסתכלים בו כשהוא נכנס כאלגנטיות למונית, ואילו הם צועדים לעבר תחנת-האוטובוס הקרובה ונוסעים הביתה ברכב ציבורי, כמו כל פשוטי-העם.

אורה בהרב

מרבי מאיר

בין מונית לאוטובוסים

טלילה סטן

בין כוכבים למזלות

לה קרובי-משפחה באמריקה. טלילה גירדה בראש כמה דקות, חשבה וחשבה ואז קפצה — הרי יש לה שם אבא, ובעצם מגיע לה דרכון אמריקאי. בינתיים הסכים הפקיד להנפיק לה אשרה לחורש.

אז בעוד זמן קצר, אחרי פרידה של 33 שנה, תיפגש טלילה עם אבא שלה, שיארה אותה בביקורה בארצות-הברית.

מעינין אם היא צפתה זאת בכוכבים.

שלושה שיף

כולכם מכירים, בוודאי, את חיים שיף, איל-המלונות הישראלי. כולכם גם מכירים את שישנה שיף, אשת-חייו של חיים. אבל מי מכס מכיר את איילה שיף, אשתו החוקית ובנפרד של חייו שיף?

לפני 33 שנים (כנראה, אני לא טועה בתאריך), ב-1952, נפתח ברבנות תיק-גירושין של איילה וחיים שיף. איילה ביקשה גט מבעלה. באופן זמני פסקו לה או הרבנים סכום-מוזנז חודשי, שהגיע למימדים אסטרונומיים של 30 לירות לחודש.

מאז התרוצצו בנייהווג הלוך ושוב בבתי-דין רבניים ובבתי-מישפט מחוזיים לסירוגין. דולב, הבן המשותף שלהם, התבגר וגדל. הספיק להתחתן, להוליד שני ילדים (בני 15 ו-10) ולהתגרש. את הוריו עדיין מתדיינים.

חיים שיף חי, בינתיים, כבר שנים רבות עם שושנה, שאף החליפה את שם מישפחתה לשיף, למרות שהשניים אינם יכולים למסד את הקשר הרומנטי שביניהם.

איילה עושה שרידים ואינה מוכנה להגיע לפשרה עם בעלה, שאיתו אינה חיה כבר המון-המון שנים.

לפני חודשיים נרמה היה שהגירושין עומדים כפתח. איילה כמעט הסכימה לפשרה, שלפיה היתה צריכה לקבל סכום של מיליון דולר במוזמן (תארו לכם את חיים שיף הולך כשבידו מיוזורה מלאה כסף), וסכום דומה כנכסים. אבל ברגע האחרון היא התחרטה ונסוגה.

עכשיו היא החליטה שאינה רוצה לתת גט לבעלה, והיא דורשת מבית-הדין שיכריז על חלוקה שווה של הרכוש בין בנייהווג.

איילה רואה בשושנה, צרתה, איום על הירושה. היא חוששת ששושנה תנשל את רובי מכל הנכסים של אבא שלה.

אבל יתכן שדווקא הצעד הזה שלה יוביל את המצב לכיוון ההפוך מזה הרצוי לה. שושנה בונה בינתיים וילה מפוארת ברמת-גן, על ארבעה דונמים שלמים, עליהם תשתרע גם בריכת-שחייה גדולה. וחיים, מצידו, מעביר לאט-לאט יותר ויותר רכוש על שמה של שושנה. כך שלבסוף לא יהיה הרבה מה לחלק עם איילה.

מערבון — בן
שקספיר — לא

פסטיבאל הסרטים בקאן, שיתחיל בשבוע הבא, כבר סגר את רשימת הסרטים שיוצגו בו, וכבר עתה ברור ששוב קשה יהיה להחליט לאן לפנות קודם באירוע זה, הממשיך להיות המרכזי בעולם הסרטים.

הנבחרת האמריקאית כוללת את שושנת קאר-היר האדומה של וודי אלן; מסיבה, סרטו מערי-רריהפולגתה של פיטר בוגדאנוביץ' (הוא מתלונן

איסטווד רציני

שיוניברסל חתכה ר' שינתה את המוסיקה, אבל הביקורת באמריקה מהללת). ברדי של אלן פרקו; מישימה, סרטו הביוגרפי של פול שר-דר על הסופר היפאני הי-מפורסם (פאשיטט, הו-מוריסכסאל, גאון שהת-אבד בגיל 40); ואת העד, סרט גורף-מיליונים של הבימאי האוסטרלי פיטר (גאליפולי) ויר עם האי-

ריון פורד, בלש-מישטרה הנקלע לתוך כת המתנגדת לכל אלימות. זה יהיה הסרט שיחנך את הפסטיבאל.

אולי יגיע לוונציה, לראשונה גם מכירה המיסגרת היוקרתית של קאן בקלינט איסטווד כקולנוען רציני, וסרטו החדש, מערבון בשם פרש חיוור, יוצג שם כהצגת בכורה עולמית. ואילו צלם עטור פריסי-אוסקר, האסקל וכסלה, שזכה בזמנו לשבחים ר' כים על הדרך שבה שר-לב תעורה ועלילה ב' סרטו הראשון כבימאי, בעין עירומה, חזו עתה על אותה הנוסחה כסרט חדש בשם לאטינו, שע' לילתו מתרחשת בדרום-אמריקה.

ברנדאוור מבטיח

● בין הסרטים הא' חרים: ענן הקוקה-קולה, שביים דושאן מאקאבייב באוסטרליה; מתיאס פאסקל המוח של הבימאי האיטלקי הוותיק מאריו מוניצ'לי, לפי סיפור של לואיג'י פיראנדלו; קולונל רדל (שאותו משחק השחקן האוסטרי קלאוס-מאריה ברנדאוור) של אישט' וואן סאבו הוונגרי, המבטיח לצעוד בדרכי ההצלחה של סרטו הקודם, מפיסטו; סרט חדש של הבימאי המצרי יוסוף שאהין, בשם שלום בונאפארטה, שהופק בכספים שהעמידה לרשותו ממשלת צרפת; סרט בראזילי של הקטור (פישוטה) באנקו, בשם נשיקתה של אשת העכביש; עוד ספר של מרדכי ריכלר, שטד קצוף הקנרי עיבר לקולנוע בשם יהושע אז ועתה, אחרי שהצליח כל-כך עם ספר קודם על דודי קרביץ; סרטו טוקיו של וים ונדרס, וגם סרטו הישראלי החדש של איתן גרין עד סוף הלילה.

וזה רק על קצה המזלג, אך מעט מן השמות היותר מפורסמים שהיו נוכחים בקאן. רק סרט אחד ייעדו: ראן, גירסתו של אקירה קורוסוה למחזה של שקספיר, המלך ליר, עדיין אינו מוכן. המפיק, סרג' יולברמן, אומנם הבטיח להשתדל ולסיים את המלאכה עד לסוף הפסטיבאל, אבל עתה נראה שעבודת העריכה תסתים רק לקראת הסתיו. מבקרי הפסטיבאלים מקווים שאם לא הספיק לקאן, הוא יגיע לוונציה.

תהליך

חובה לראות:

תלאביב — המעבר להודו, דמעות של שתיקה, אמאדאוס, מטרופוליס, היו זמנים באמריקה. ירושלים — אמאדאוס, דמעות של שתיקה, הסמוראי מטרופוליס. חיפה — היו זמנים באמריקה. אמאדאוס, המעבר להודו.

תלאביב

*** המעבר להודו (צפון, אנגליה) — עיבוד אינטליגנטי ומרהיב של דיוויד לין לספר של איאם פורסטר, על הודו בתחילת המאה, היחסים בין בריטים לילידים ופער התרבות המלווה בעימות הפוליטי, שבישרו כבר על מה שעתידי היה לבוא לאחר מכן.

עריכה פיינרו

ההגירה לא משתלמת

אל נורטה (לב, תל-אביב, ארצות הברית) — הסרט הזה צריך להיות הביטוי לכיסופים של עניי מרכז אמריקה, המנוצלים ומדוכאים בביתם. השמים פעמיהם צפונה, אל ארץ כל האפשרויות, ארצות-הברית, כדי לעמוד שם על האכזבות שצופו בחובו נ העדן הקאפיטליסטי. הסיפור צריך להיות מוצג מבעד לעיניהם של אח ואחות, אינדיאנים הנמלטים מגואטמלה העשוקה, וסיגנון הסרט צריך להיות תואם את גיבוריו: פשוט, בלי קישוטים, בלי התחכמויות, משהו בנוסח הקולנוע של העולם השלישי, בעל מסר תואם.

בסך הכל, אפשר למצוא את כל הדברים האלה בתוך הסרט. החל מן האימה השולטת בכפר קטן בגואטמלה, שם מדכאים מחשבה על חופש במכונות-ידיה, דרך היסורים של מסע ארוך ומפרך, ההתעללויות של מעבר הגבול ממכסיקו לארצות-הברית, ועד למחיר היקר שצריך לשלם כדי ליהנות מעט מן הזוהר של הקידמה, וגם זאת לזמן קצר בלבד.

אבל, אולי משום שהסרט מוצג כאן בגירסה המקוצרת בכ-25 דקות מן הגירסה המקורית, שהוקרנה בפסטיבל הסרטים בקאן, ואולי משום שהבימאי גרורי נאוזה לא עשה את מלאכתו עד הסוף, נראה כל הסרט חלק מדי, ולמען האמת, ככל שהוא מתקדם צפונה, הוא חלק יותר. אם כבר הולדתם של שני הגיבורים ומה שמתרחש שם עושה רושם קצת יותר מדי

לופה אונטיוורוס: יותר מדי חלק

ציבעוני (נוסח צילומים לתיירים), אבל בכל זאת אמין וכואב, הרי המסע בתוך מכסיקו הוא בעיקר הומוריסטי וחסר בעיות. אומנם המעבר של הגבול לארצות-הברית וכל מה שקודם לו מנסה להשיב את הסרט למיסגרת דראמטית נכונה, אבל אחרי כל מה שהוצג בסרטים אחרים בנושא זה, נאוזה אינו מוסיף הרבה. סרטים תיעודיים הספיקו כבר לצייר את המציאות הזאת.

אהבה שקועה בבוץ

יחסים אחרי הצהריים (פאר תל-אביב, הונגריה) — גרושה נאה, ארכיטקטית במיקצועה, מנהלת רומן עם גבר נשוי, לרומן אין תכלית, וממנו אין היא רואה מוצא: הוא אינו מתכוון לפרק את נישואיו, מגישותיהם החטופות נערכות בשעות אחר-הצהריים — אבל זה הגבר היחיד שהיא אוהבת והמבין לרוחה. נסיגותיה למצוא פיתרון במקום אחר עולים בתוהו. כל גבר אחר שהיא פוגשת הוא שוביניסט גברי מגעיל, או אדם שאינו מבין לרוחה ואינו מוכן לעשות את המאמץ הזה.

זהו, בעצם כל סיפור סרטו של הבימאי הנראש קובאץ. סרט קטן, מינורי, עשוי בקפידה רבה, ליצירת ריאליזם אמין על המסך. קובאץ' מתאר את אורח-החיים הבורגני של הונגריה, את המוסכמות החברתיות ואת המינהגים בנאמנות רבה. הוא מספק הקבלה לגורל גיבורתו, בדמות אמה, אשה קשישה העומדת לפני בעיות דומות, אבל פותרת אותן בפשרנות גדולה יותר, ובכוננות רבה יותר להשלים עם עובדות-החיים כפי שהן. הבעיה האמיתית של הסרט היא שהחומר העלילתי בו מספיק בקושי לדראמה טלוויזיונית קצרה. כדי להראות את החיים השוקעים בתוך שיגרה, או סיפור-אהבה שאינו מתקדם לשום מקום, חוזר קובאץ' שוב ושוב על אותם מעמדים ואתן סצינות, ואם בעיקרון יש משהו בשיטה הזאת, למעשה היא אינה מסייעת להפוך את הסרט למרתק יותר.

מארי קיס: פחות מדי חומר

למזלו, יש לו שני שחקנים משכנעים בתפקידים הראשיים. מארי קיס, שכאלו הבשילה והתענלה מאז נישואין ללא מכס (למרות ששני הסרטים נעשו באותה השנה), וג'ורג' צ'סאהלמי, שהיה הסטודנט המסתתר בבית-זונות, בלילה מוסרי ביותר, הסרט שפתח למעשה את השערים לפני הקולנוע ההונגרי בישראל, מן הדין להזכיר גם את גורה טאבורי, המגלמת בהומור רב את אמה של גיבורת הסרט.

השתלת נשמות

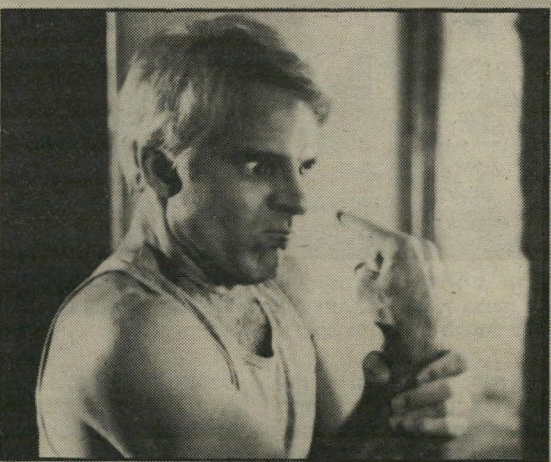
עולה ביוקר

אני ואת ואני (גורדון, תל-אביב, ארצות-הברית) — זאת צריכה להיות קומדיה מן הסוג הישן והטוב, שהיה מקובל בהוליווד לפני 40 שנה, קומדיה עם רוחות רפאים מן הסוג של הרוח וגברת מיואיר או נישאתי למכשפה.

אולי זה נראה כך על הנייר, אבל הלכה למעשה זה לא עובד, ולוא רק משום שגם קארל ריינר, הבימאי, וגם סטיב מארטין, בתפקיד הראשי, קיבלו את חינונם על מסך-הטלוויזיה, שם אסור לסמוך על הדימוין של הצופה, צריך למרס לפניו את הכל — וכאשר מפרטים את הכל בבדיחות מן הסוג הזה, פשוט הורגים את הבדיחות.

העלילה עוסקת ביורשת עשירה וחולנית, שבילתה כל חייה במיטה, כדי לפצות את עצמה אחרי המוות, היא שוכרת שירותני של מיסתיקן מן המיזרח, אשר עתיד לשלול את נשמתה, אחרי שתצא מגופה הנוכחי, בתוך גוף צעיר, בריא ורענן — גופה של בת המשרת, מי שמפריע בכל המיזמה זה פרקליט שלומיאל שאינו מאמין בכל העניין, ומשום כך מערים קששים בדרכה של היורשת, המבקשת להשאיר את כל רכושה לבת המשרת, מתוך ידיעה שהיא עצמה תשכון עוד מעט בתוך הגברת הצעירה.

בקומדיה מן הסוג הזה, הצועדת הרחק מעבר לגבול האי-מינות הריאליסטית, יש צורך ביד קלילה ובפרץ בלתי-מוסק

סטיב מארטין: יותר מדי שלומיאליות

של המצאות, אשר ידחו שוב ושוב את הצורך שיש לצופה לשאול את עצמו אם כל זה יתכן, אבל גם ריינר וגם מארטין מנסים להסביר את שאינו ניתן להסבר, ואין צורך לומר מה קורה כאשר מספקים מירוש רש'י לבדיחות, מי שמסתדרת דווקא הרבה יותר טוב במיסגרת הזאת היא לילי טומלין, בתפקיד היורשת הגוססת. מוסר החשכל: בעזרת כסף אפשר לקנות חיים אחרי המוות.

ראשיה. עיר ררוזית, הנמצאת ארבעה קילומטרים מן הצבא הסורי. שם עסקו החיילים באריות הציד. השטח היה רחב וריק, ורק כמה תותחים נשארו פזורים בו מסביב. מחכים לפקודת הפינוי. שוב קיבלתי הסבר ממצה על מהות היחידה, על כיוון התותחים, אורך הקנה וקוטר הפגז. לא הבנתי הרבה את הטרמינולוגיה הצבאית, אבל הינהגתי בראשי כאילו הכל ברור וידוע.

לקראת חשיכה כבר עשינו את דרכנו חזרה לבסיס, או למה שפעם היה הבסיס. ועכשיו נותרו ממנו כמה תרתיים ונגמ"שים.

שם היתה ההמולה בשיאה. חיילים עסקו בוריוות בפירוק מהיר של המאהל הקטן. באור אחרון של שמש לבנונית לבנה וקרה, הם חיסלו את הרכב האחרון שקשר אותם לקרקע ולבוץ. לא שמעו שם קולות של עליצות ושימחה. היו שם קולות של מעשיות ומהירות. לסיים לפני שיורדת השמש, לא להשאיר בשטח כל פריט והניירות.

האוהלים הגדולים, כל אחד לארבעה איש, הפכו בתוך זמן קצר לחילות דחוסות. בשטח התגוללו כמה עיתונים ישנים ורפים של מחברות. אלה היוו מזון טוב למדודות שהובערו אחר־כך.

כשסיימו החיילים את פירוק המאהל, העמיסו את כל החפצים על כלי־הרכב כבדים. כלילה הם ישנו בחוץ. ירד הלילה האחרון על ארמת לבנון.

בתוך מישטח קטן, בין שתי סוללות עפר, בנו החיילים סככה שפתחיה כוסו בפח גלי. מייד ניתן למקום שם: מוסררה. הסככה והפח נראו כמו תפאורה של מעברה מן השנים הראשונות למדינה. החיילים הצטופפו בפנים, אישיאיש על המזון האיש שלי, מיוון שהוא חלק משיעור הנגמ"שים. חלקם, שלא יכלו לעמוד בקור. הלח שותחיל השתלט על העצמות, העלו על עצמם סרבל פור, חרמונית.

בתוך מיכנה המעברה הם ערכו הגרלה של השמירה בלילה. פיתקת

חיפוי לגיבל תותח גדול מסוללת-תותח חיס, שנשארה בניזרה ה- מיוזרחת ליד אגם-קרעון, כדי להעניק חיפוי לחיילים

הדרך חזרה היתה מהירה. החיילים עלו על הנגמ"ש וששו פתח בנסיעה מהירה אל הבסיס. החיוך שב והשתלט על הפנים.

שם, בבסיס, עסקו החיילים באריות אחרונות. בניקוי יסודי של השטח. נגמ"ש אחד נסע בשימחה ממקום למקום, כשהוא רומס את כל החביות שבשטח. לא להשאיר זכר לאויב. אחד החיילים סיפר על בסיס אחר שפונה בשלב הקודם. הוא נזכר שראה את כל תושבי הכפרים שבסביבה עטים על השטח המפונה, אוספים כל פירור שהשאירו חיילי צה"ל בשטח. אנהנו לא רוצים להשאיר להם כלום. אמר.

בינתיים גזר מישוה את סככת הניילון שמתחתיה ישנו, וצייר על המישטח הגרול כתובת ענקית שבה נכתב: "שלום". את זה יכלו לראות כל ההליקופטרים שחגו מעלינו והובילו את אחרוני החיילים מעל ג'בל־ברוך. "שלום ולא להתראות", אמר אחד החיילים בלי עצב של פרידה, כשהוא שולח מבט אל המישטח ואל ההרים שסביבו. חייל אחר שמעמד זצפה במישקפת אל הכפרים למעלה, סיפר לנו שכל הכפריים עומדים במירפסות וצופים בסידורי הפינוי האחרונים שלנו.

אלי אסף את כל החיילים למיסדר בוקר אחרון. "אני רוצה שכולם יבואו למיסדר. לא רוצה לראות אף אחד בלי חולצה, וכולם עם גומיות במכנסיים. אני לא רוצה לראות אף אחד מצ'ק־מקו", אמר למפקדים.

החיילים הסתדרו בשלשות מתחת לסוללת־העפר הגבוהה. אלי ירד אליהם ואמר: "אנחנו נוזו מפה תוך כמה רקות עד שעה. מחכים רק ליחידה אחת שצריכה לצאת לפנינו.

עקרונית, אני מניח שיש תיאום עם הסורים. בכל מיקרה צריך להיוזר בדרך. במיוחד ממיטעני־צד. למעט לרבר בקשר. אנחנו צריכים להיוזר ממחבלים. למרות שהם לא יודעים שאנחנו מפנים היום. אני מציע שתי־פרדו מהמקום, כי לא תיראו אותה יותר."

"בשנה הבאה כסודאן הבנויה", הכריז אחד החיילים בשימחה. "אני לא מבין מה השימחה המופגנת, ענה לו חייל אחר במרירות, "אפשר לחשוב שאנחנו הולכים הביתה."

החיילים קיבלו מהמפקדים הישיר רים שלהם תידרוך אחרון של כללי־בטיחות ועלו כולם על כלי־הרכב. כל היחידה הסתדרה בטור עורפי לאורך שביל־העפר. שהוביל פעם אל בסיס גדול בתוך עמק רחבי־דיים, אייש ליד אגם קרעון. על הכביש הראשי ממולנו חלפה יחידה אחרת. דיגליהם התנופפו ברוח והם נופפו לעברנו בשמחה.

חיכינו לפקודת התווזה. היא הגיעה כמה רקות לפני השעה 8 בבוקר. חשבנו שהדרך עד לבסיס החדש ליד מרג'עיון תארך כל היום. היינו בטוחים שכל הדרך מלאה בפקקים. שכל הדרך רצופה שיירות של טנקים ונגמ"שים. אבל הכל היה חלק.

השיירה נסעה לפי כללי הבטיחות, מרחק של מאה מטר בין רכב לרכב. החיילים נקסדות הביטו פעם האחרונה על השטח שאותו עזבו. על כל כלי־רכב התנוסס דגל־ישראל גדול, דיגלי היחידה בשלל צבעים ודיגלי הסוללה. כל כלי־רכב נראה כמו חגיגה ציבוענית נוסעת.

אבל החיילים האלה לא חזרו הביתה. הם גם לא ידעו אם ייצאו בשבת לחופש. הם נסעו בסך־הכל למקום אחר כלבנון, קרוב יותר, אומנם, לגבול הבינ־לאומי, אבל עדיין כלבנון. כשהגיעו לבסיס הגרול, רצו כולם בשימחה אל השק"ם, שאותו לא ראו ימים ארוכים. הם חזרו עמוסים כפחית קוקה־קולה. שנראו באותו הרגע באמת כמו טעם־החיים, וכידיהם ופלים מצופים ומתוקים.

כ־10 בבוקר כבר היינו בבסיס, ואלי כבר נתן הוראות לניקוי הכלים ולסיר דורס מחדש ליד הסוללות והטריות החיילים. בסך הכל, רצו לנסוע הביתה העולם הזה 2487

השולחן המאולתר שמתחת לסככה התמלא בצלחות מכלי־טוב. צלחות עמוסות בצ'פס, צלחות עמוסות בכשר מעורב, צלחות עמוסות בסלטים, בחמוצים, בהמבורגרים, בפיתות חמות. הכל התבשל בתוך מחת־ענק על מדורה כבד, ונערך בצלחות הפלסטיק הכתומות. לאט־לאט, בלי למרה.

אז, כשכל התערוכה היתה על השולחן, באה מכונית ובה המפקד הבכיר של כל האיזור. הוא לחץ את ידו כולם לשלום, ורק אז ניתן אות ההסתערות. המזון נזלל בתוך שניות.

אחרי הארוחה שתינו קפה עם עוגות, כמו במסעדת־תיקרה של המישה מזלגות. המפקד הבכיר ליקק, כמו כולנו, את שפתיו, נפרד לשלום ונסע הלאה. אנחנו נשארו להתחמם ליד המדורה, שלא־טילאט אכלה גם את הספסלים וגם את השולחן שעליו אכלנו רק לפני רגע.

טרתה כפולה — לכישול ולחיסום. עץ, מסתבר, לא חסר ביחידת־התותח חיס. הוא נלקח מארגון־התחמושת של התותחים. קרשים עבים הובערים זמן רב.

שולחן מלא

בכל־טוב

היה לי קר. אלי, המפקד, הציע לי באדיבות רבה את החרמונית שלו. טבעתי בחמימות בתוך הבגד הענק. אלי התכונן בינתיים לטקס יום־הזיכרון. בדרו שמענו שירים ישראליים נוגים. אין ירח בשמיים, והם שחורים ומלאים כוכבים. שקט מסביב, קצת מתוח, קצת מפחיד.

ברזיק בשעה שמונה נאספו כל החיילים על אחת הגבעות, במקום שפעם היה בסיס שוקק חיים. מישוה אילתר נריו־כרון ממאפרה ישנה, והניח

להשאיר לסורים

עם הקדשה

ההוראה היתה לא להשאיר בש"ט שום דבר מיותר, שום זכר. הכל נשרף. בחבית בטון, כמה מטרים מן הסככה שלנו, הועלו באש חוטי־טלפון. החוטים הנשרפים צבעו את הלהבות בצבעים מרהיבים של ירוק וטורקיז. הצטערתי שהטורים שלי הם בשחור־לבן ולא ציבעוניים.

החיילים שטפו את הכלים במים וארוזו אותם לתוך הארגזים. לא להשאיר שום דבר בשטח. סירים נבדקו והושלכו לארגזי העץ. פינג'ן אחד מיסכן, מפויח כולו, שכבר גמר את דרכו כלבנון, נשאר בשטח. "את הקומקום הזה", אמר אלי בחצי חיוך, "אפשר להשאיר לסורים עם הקדשה". זהו, סוף לבנון ליחידה שהיתה בארץ זו מתחילת המלחמה.

הרגשת הסוף התבטאה במעשים, לא כלי־כך כדבורים. חוץ מחייל אחד נמוך־קומה, שבשעת לילה מאוחרת זו, אחרי שהבטן היתה מלאה, פתח במנוולוג: "ג'בל־ברוך, ג'בל־זביר. נמאס כבר לקום ולשמוע עליו. נמאס לשמור עליו. נמאס להיות פה. שבת כן, שבת גם כן, שבת למה לא. לא רוצה לראות יותר את המקום הזה. לא מצטער על פרידה. רוצה ללכת מפה".

החיילים האחרים שמעו אותו כשי קט בלי להגיב, כמו הסכמה שבשתיקה. אלי, המפקד, ניגש להתרחק. יוסי החיץ את הג'ריקו ושחזר ושפר מיס על ראשו של אלי. הוא חפף את הראש בשמפו מבקבוק קטן שהביא מתוך הנגמ"ש. חפף היטב, התנגב במגבת צבאית ואחר־כך ניגש לחליף בגדים. הוא חזר בחיוך רחב, נקי, מצוחצח, לבוש במדים מגוהצים, במכנסיים כעלי קפל.

כבר ארבעה שבועות שאין מיק

מפקד יחידת־התותחנים, אלי (מש"מאל), חופף את ראשו בלילה האחרון שלפני הפינוי. יוסי שופף עליו מים מג'ריקו. מיבני המיקלחות כבר פונו.

קטנות נשלפו מתוך כובע־האקו וקבעו את סידורי־השמירה. שאר החיילים עסקו בהדלקת מדרות מתחת לכיפת־השמיים וזרועות הכוכבים. גם למעלה, מעבר לסוללה, ליד נגמ"ש־הפיקוד, קיפלו החיילים את האוהלים האחרונים ובנו סככה, שתגן עליהם מן הרטיבות של הלילה. אחת־כך הם התיישבו על ספסלים מאלי־תרים וקראו עיתונים. לרגע הם נראו כמו חבורת אנשים היושבים בתוך לרופא־שיניים. היה שקט מסביב, ורק מכשירי־הקשר טיטרו בקודים בלתי־מונבים.

גם ליד נגמ"ש־הפיקוד עסקו כמה חיילים בהבערת מדורה קטנה, שמי

הנכדיים צבו

מהמירכסות

כך נפצעו תישעה קילומטרים. ה חיילים הלכו בקצב איטי, כשהם בודקים כל רכב.

דמוחיר 1250 שקלים (כולל מע"מ)

שנה 49

מספר 2487

1.5.1985 י"א תשמ"ה

העולם הזה

**אסיר-עולם שהורשע
ברצח כותב בכלא**

**מיסמך
אנושי
בלעדי**

**שיירי
אהבה
לקורבנו**